HORAŢIU SASU

LUMINA MINŢII PRIN CREDINŢĂ
- tinerii în faţa examenelor -

ISBN 973-710-047-6

HORAȚIU SASU

LUMINA MINȚII PRIN CREDINȚĂ

- tinerii în fața examenelor -

Editura «Oastea Domnului»
Sibiu, 2005

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
SASU, HORAŢIU
Lumina minţii prin credinţă / Horaţiu Sasu. - Sibiu: Oastea Domnului, 2005
ISBN 973-710-047-6

821.135.1-4

CUPRINS

ADDENDA

„Înţelepciunea cea de sus întâi este curată, apoi paşnică, îngăduitoare, ascultătoare, plină de milă şi de roade bune…” (Iacov 3, 17)
„Strigă către Mine şi Eu îţi voi răspunde şi îţi voi arăta lucruri mari şi nepătrunse pe care tu nu le ştii” (Ieremia 33, 3)

Examenele vin, cu întrebări în suflet, examenele trec lăsând senin sau neguri... Iar viaţa oricărui tânăr e minunat complicată de clipele de aşteptare de dinaintea examenului, a tezelor, a testelor... O dată trecute, fiecare din aceste probe ridică alte întrebări peste întrebări. Şi tensiunea creşte cu apropierea unui nou examen.

Tu, tinere, eşti oare chiar atât de neputincios în faţa necunoscutului? Nu te grăbi să dai un răspuns, înainte de a citi atent paginile ce urmează...

I

DEZLEAGĂ MINŢII MELE TAINA!
– cuvânt pe drumul către Tine(ri) –

Într-o zi, părintele a întrebat:
– Care este, după părerea voastră, cea mai importantă dintre toate întrebările religioase?
A primit mai multe răspunsuri:
– Există Dumnezeu?
– Cine este Dumnezeu?
– Care este calea către Dumnezeu?
– Există viaţă după moarte?
– Nu, a spus părintele. Cea mai importantă întrebare este: cine sunt eu?[1]

Iubite prietene, iată că parcurgi primele file ale unei cărţi ce te va face dacă nu mai fericit, cel puţin mai liniştit şi mai încrezător. O carte ale cărei pagini sunt scrise pentru tine, ca să găseşti răspunsuri la întrebări până acum descurajant de grele. Să pornim deci împreună pe drumul răspunsurilor ce-ţi vor deschide ochii asupra vieţii, asupra drumului, asupra viitorului tău.

Vei vedea din această carte că te ajută forţe nebănuite, pe care poate nimeni nu te-a învăţat să le foloseşti.

Eşti nerăbdător, prietene, să afli totul dintr-o dată? E normal să fie aşa. Dar ca să poţi afla ce vei putea deveni, încearcă să răspunzi la câteva întrebări simple, dar, vei vedea, cât de dificile! Întrebări care ar suna cam aşa: „Cine

[1] Revista „Timotheos – Revista tinereţii în Hristos”, Supliment al săptămânalului „Iisus Biruitorul”, nr. 4(58)/2005, p. 19.

sunt eu? Ce pot la vârsta mea? La ce visez, ce trebuie să fac ca să îmi ating visul? Nu cumva confund imaginaţia, visul, cu posibilităţile mele reale?!”...

„Cine sunt eu?”

„Mi-a plăcut întotdeauna mai mult bobocul plin de făgăduinţi decât floarea invoaltă, dorul mai mult decât împlinirea lui, progresul mai mult decât realizările, adolescenţa mai mult decât maturitatea.” **(A. Gide)**

Foarte probabil, prietene, eşti la vârsta adolescenţei sau a tinereţii. Depinde cum vrei să priveşti problema.

Dacă tu crezi că la 18-20 de ani nu mai eşti un „mucos”, şi te consideri nedreptăţit de cei care te consideră încă adolescent, e problema ta. Şi ştii de ce? Pentru că adolescenţa, vârsta la care lumea e toată a ta, trece, fie că vrei, fie că nu vrei. DAR TRECE IREVERSIBIL. Important e să-ţi dai seama că acum – ş**i numai acum**! – viaţa ţâşneşte din fiecare celulă de-a ta. Căci între 16 şi 23-24 de ani trăieşti momentele care, chiar dacă acum nu realizezi, îţi pot trasa linia vieţii şi tot acum ai în tine îndrăzneala şi energia care cu timpul vor ceda ireversibil terenul maturităţii şi echilibrului. Ai destul timp spre a deveni matur şi echilibrat. Ai destul timp spre a te închide în cuşca impusă de standardele unei societăţi bolnave, care te împinge spre robotizare, în numele unui „echilibru” care aduce mai degrabă a letargie. Ai destul timp... o viaţă întreagă. Dar vai de cel care, în loc să-şi trăiască, cu o clocotitoare patimă, cei câţiva ani care-l despart de vârsta „matură”, preferă să-şi închidă singur sufletul într-o cuşcă de oţel, tocmai când sufletul cere mai multă luptă, mai multă nebunie, mai mult soare! Îi plâng pe tinerii ce nu şi-au trăit adolescenţa, bătrâni înainte de vreme! Îi plâng amarnic...

Ce bine spunea Cezar Petrescu despre cei care nu mai ştiu să rămână adolescenţi! „*În această dramă a capitulărilor, pe care oamenii o numesc înţelepciune, nu-i oare toată cheia nefericirilor omeneşti ? Cedează vieţii şi îşi pierd viaţa. Ce altceva fac nouă sute nouăzeci şi nouă dintr-o mie de oameni? Au sperat ceva şi se mulţumesc cu drojdia trezită a speranţelor. Au iubit cu o dulce şi atroce suferinţă, iar din tortura aceea sublimă, le-a rămas corvata sărutului moale şi flasc, conjugal. Au năzuit să cucerească lumea şi se zbat pentru o scadenţă de poliţă. Tot spre ce-au întins braţele s-a prefăcut în scrum. Şi continuă totuşi a trăi, a gesticula automat viaţa. În fiecare alveolă umană din casa pe care o vezi, e închis de pe acum cadavrul omului care ar fi putut fi, care a vrut să fie şi nu va mai fi niciodată!... Nu purtaţi fiecare în voi oare cadavrul unui adolescent pe care l-aţi ucis cu toată nebunia lui, numită de voi divină?*”

Adolescenţa trece, fie că vrei sau nu. Tinereţea plăteşte tribut fiecărei clipe scurse în deşert, fie că vrei, fie că nu. Trăieşte-ţi deci vârsta, să nu regreţi apoi anii care nu se mai întorc niciodată. Ţi-e teamă cumva că vei fi etichetat drept „neserios”, „copil”? Că vei fi mereu „invitat” (prin toate mijloacele posibile) să te potoleşti? Că vei fi tot timpul atenţionat – „să-ţi vină mintea la cap”, „să nu mai visezi aiurea, să vii cu picioarele pe pământ” „pentru că viaţa-i grea” – de către cei care au uitat vremurile în care erau la fel ca tine? Ei bine, prietene, dacă toate acestea ţi se vor întâmpla, poţi fi sigur că nu ţi-ai ratat vârsta cea mai frumoasă a vieţii – excluzând poate copilăria – din cauza unor idei obtuze, absurde, menite să te robotizeze, să te facă să intri înainte de vreme în rândurile celor care mărşăluiesc prin viaţă cu privirile pierdute în gol, fără a îndrăzni să privească în jurul lor...

Să fim bine înţeleşi, prieten drag: cele de mai sus nu sunt un îndemn la delicvenţă, la alcoolism, la desfrâu, la obrăznicii, la distrugere sau la alte fapte de „eroism”, de libertate prost înţeleasă – de fapt de anti-libertate. Nu!!! Te îndemn doar ca, în ciuda unor păreri de oameni care au pur şi simplu altă vârstă, să îţi urmăreşti cu perseverenţă visul tău, fantezist cum pare. În ciuda descurajărilor răuvoitorilor, nu te închide într-o carapace, ci **luptă**.

Să lupţi, oricât de greu ţi s-ar părea, oricât de părăsit ai fi. Să lupţi cu credinţa că nimeni nu-ţi poate smulge ce-i al tău – şi atunci nimic nu te va învinge!

Vei vedea cum, luptând cu Credinţă curată, vei deveni ceea îţi doreşti şi îţi este de folos să devii. Întreabă-te în liniştea nopţii dacă totuşi ceea ce îţi doreşti e de folos. Aici e singura barieră. Nu ştii? Întreabă-L pe Cel care ştie răspunsul. Iată ce ne spune Sf. Apostol Iacov: „*De este cineva din voi lipsit de înţelepciune, să o ceară de la Dumnezeu, Cel ce dă tuturor fără deosebire şi fără înfruntare;* ***şi i se va da.***

Să ceară însă cu credinţă, fără să aibă nici o îndoială, *pentru că cine se îndoieşte este asemenea valului mării, mişcat de vânt şi aruncat încoace şi încolo.*

Să nu gândească omul acela că va lua ceva de la Dumnezeu” (Iacov 1, 5-7)[2].

Şi mai spunea un mare sfânt al secolului trecut, Părintele Porfirie: „Omul care îşi dăruieşte inima lui Hristos devine cu totul alt om. Se umple de Hristos. Iar când mintea şi inima unui om sunt pline de Hristos, atunci ***omul acela este înţelept, este deştept***, în sensul că Duhul lui Dumnezeu îl învaţă totul (…).

[2] Pasajele din Sfânta Scriptură şi din Psalmi, cu excepţia celor la care fac referire înşişi autorii citaţi, sunt conforme cu *Noul Testament cu Psalmii*, lucrare tipărită sub îndrumarea şi cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, lucrare tipărită în 1988 la Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

Orice greutate ar întâmpina, nu deznădăjduieşte, ci aleargă la Hristos, Care sălăşluieşte în el, găsind mijloace uşoare de a depăşi greutăţile, fără ca acestea să îl afecteze sau să îl strice lăuntric."[3]

Dar despre acestea vom mai vorbi.

Cât despre cei care cred că e nedemn de ei calificativul (poate vag ironic) de adolescent, lasă-i în pace, prietene. Sunt deja învinşi de o viaţă care îţi dă doar atât cât ceri de la ea – şi acesta în cel mai fericit caz. Tu reţine doar că, indiferent dacă ai 20 de ani, sau 40, sau 60, **vârsta sufletului tău e adevărata ta vârstă.**

Să nu ucizi frumosul adolescent din tine!

> *„A fi tânăr înseamnă a fi oţel... a privi totul în faţă. A nu putea minţi niciodată... a nu putea îndura a fi minţit de alţii... A nu putea îngădui minciuna, oriunde ai întâlni-o... A urî nedreptatea... Când eşti tânăr nu poţi fi legat de nimic... Încaleci tu viaţa aşa cum vrei.... Nu te târăşte ea ca pe o epavă. Când eşti tânăr nu mai există nimic între Dumnezeu şi lume decât fiinţa ta." **(Camil Petrescu)***

Ajunşi în acest punct, gândeşte-te sincer ce răspuns ai da la întrebarea lui Cezar Petrescu: „Nu purtaţi fiecare în voi oare cadavrul unui adolescent **pe care l-aţi ucis** cu toată nebunia lui?"

Nu, prietene, să nu ucizi niciodată adolescentul din tine. Auzi? NICIODATĂ! Să-l laşi să trăiască, să se bucure, să crească... să te facă să simţi că trăieşti.

Iar dacă ai ales să-ţi trăieşti aceşti ani arzând de sete de viaţă, atunci poţi spune că eşti într-adevăr fericit; adu-ţi

---

[3] Părintele Porfirie, în *Flacăra Dumnezeiască pe care a aprins-o în inima mea Părintele Porfirie*, de Agapie Monahul, Editura Buna-vestire, Bacău, 2000, p. 15.

aminte ce scria marele Cioran, care la vârsta senectuţii vorbea din experienţă despre modul cum ar trebui trăită viaţa: *„Dintre oameni sunt impresionanţi numai aceia a căror existenţă este o serie de răspântii, numai oamenii care au un destin, a căror viaţă se dilată atât de mult încât nu o mai pot domina în nici un fel. Nimeni nu ştie cât vei trăi, ce vei face, cum vei gândi, ci doar o teamă şi o bucurie pentru prăbuşirile şi înălţările tale să facă din existenţa ta o surpriză continuă, o nelinişte ciudată. Să fii pentru alţii prilej de alarmă, de presentimente, de meditaţie, de ură*[4] *şi de entuziasm; nimeni să nu fie sigur de drumul pe care vei apuca. Existenţa ta să n-o poată rezolva vreodată, ci absenţa ta fizică să mărească chinul neînţelesului".*

Şi mai spunea acelaşi mare stilist, referindu-se la „maturitatea" şi „echilibrul" prost înţelese: *„Existenţa unui înţelept este sterilă şi goală pentru că este complet lipsită de elemente contradictorii, de antinomii, de deznădejdi, fiindcă nu cunoaşte tragismul marilor pasiuni. Sunt infinit mai fecunde acele existenţe care trăgând toate consecinţele nu încetează a se contrazice, nu încetează a fi devorate de contradicţii organice şi insurmontabile. Resemnarea înţeleptului răsare dintr-un gol interior, iar nu dintr-un foc lăuntric. Prefer să mor de un foc interior decât de vidul şi resemnarea înţeleptului".* Dar aceasta te îndeamnă să cauţi spre înălţimi, iar nu să te afunzi în noroiul păcatelor.

Curajul pentru primii paşi

Poate te întrebi, prietene, de ce a fost nevoie de o astfel de introducere. Era necesară, pentru că de tineret

[4] Poate ar fi fost mai bine să spună „de iubire". Dar să nu uităm că adesea cine vrea să fie creştin şi se poartă ca atare nu e iubit în lume: „Şi toţi cei care voiesc să trăiască cucernic în Hristos Iisus vor fi prigoniţi" (II Timotei 3, 12).

se leagă speranţele unei ţări. Nu e o lozincă: de tine şi de alţi tineri se leagă speranţele, chiar şi în condiţiile în care mulţi îşi caută aiurea căpătâiul. Tu, tinere, eşti cel care poate schimba soarta neamului în bine sau în rău, conştient sau nu. Nu singur! Cu alţii. Cartea pe care o ţii în mână e menită să te ajute să faci primii paşi în viaţa adevărată pe care o ai înainte, cu **cinste**, cu **credinţă** şi conştient că viaţa te poate ajuta dacă vrei, dar te şi poate distruge, dacă tu o laşi să o facă.

„Eşti tot ceea ce vrei să fii” este o expresie care se aude tot mai mult în aceste vremuri. Da, prietene, poţi fi liniştit: dacă le urmăreşti cu ardoare, cu credinţă şi cu perseverenţă şi le încredinţezi Stăpânului Ceresc, visele tale bune pot deveni realitate. Iar tu eşti la vârsta la care a-ţi lua viaţa în mâinile proprii nu mai e numai un drept, ci şi o **datorie**. Fie că ai 17, 21 sau 23 de ani, deja poţi, prietene, să îţi dai seama că eşti perfect capabil să împlineşti singur multe lucruri. Ştii dacă ai o voinţă de oţel sau, dimpotrivă, ceva „şchiopătează”. Nu ştii însă, poate, că în ciuda a ceea ce susţin unii sau alţii, eşti pregătit să înfrunţi viaţa. Cu bune, cu rele. Înfruntând eşecuri şi învăţând din ele. Adormind cu spaime şi trezindu-te cu soluţia spre mai bine. Savurând succese pe care să le uiţi în drumul spre mai sus.

„Fii stăpân pe tine însuţi şi vei putea stăpâni lumea”, spunea marele romancier Dostoievski. Acum **doar ţi-am sugerat** ce trebuie să faci. Restul vine pe parcursul acestei cărţi...

Puzderie de întrebări, o ploaie de răspunsuri

Cam ce s-ar mai putea spune despre tine? Multe, ai dreptate... Pe de o parte, la vârsta tinereţii poţi privi viaţa cu seriozitate. Nu te alarma! Am spus „să priveşti viaţa cu

seriozitate", şi nicidecum „să fii întruchiparea scorţoşeniei pe pământ". E bine să te distrezi fără a pierde măsura, să glumeşti, să iubeşti, să visezi. Ai nevoie de toate acestea. Dar dacă îţi place să fii vesel, aceasta nu înseamnă neapărat că eşti superficial. Seriozitatea vine din modul în care priveşti viitorul tău, din modul în care demonstrezi că eşti conştient că ai de luptat pentru a câştiga bunăvoinţa acestui viitor. Poţi fi vesel, poţi fi sociabil, poţi fi romantic, dar când e vorba de pregătirea ta de viitor, atunci ar fi bine să îţi dai seama că gluma nu-şi prea află rostul. Cu alte cuvinte, gluma e glumă, iar munca e muncă. E clar acum?

Bine, prietene. Dar de ce ai tu nevoie să citeşti lucruri pe care tu le trăieşti în fiecare clipă?

Cartea pe care o ţii acum în mână te va ajuta să vezi lucrurile din altă perspectivă decât cea lumească, raţională. Ne vom înţelege unul pe altul cu condiţia ca baza de la care pornim să fie comună. Adică să îţi dai seama că ştiu ce se petrece cu tine la această vârstă, că te înţeleg şi că **vreau să te ajut**.

Această carte nu e singură!

„Lumina minţii prin credinţă" a apărut din necesitatea firească de a înţelege că a învăţa nu înseamnă doar a memora, a programa – ci şi de a te lăsa în mâinile Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

„Lumina minţii prin credinţă" e calea care încununează fericit eforturile tale, care se completează cu **„Arta de a învăţa"** partea I (**„De ce să înveţe alţii mai repede ca tine?!"**) şi partea a II-a (**„Cheile învăţării eficiente"**) şi cu **„Arta succesului la examene"** (vezi prezentarea de la sfârşitul cărţii de faţă), în care cu ajutorul lui Dumnezeu vei afla cum să te prezinţi în examen ca să iei nota

cea mai mare posibil (pentru că sunt unii care învaţă de zor şi iau note mai mici decât alţii care învaţă mai puţin, dar ştiu să îşi prezinte mai bine „marfa”).

De ce se completează aceste cărţi? Să vedem câteva exemple – şi alte legături vor urma pe parcursul cărţii de faţă. Înveţi „ca la carte”, prin tehnicile care te ajută să memorezi de 2-3 ori mai repede, aşa cum ai citit în **„Arta de a învăţa”** partea I (**„De ce să înveţe alţii mai repede ca tine?!”**). Te ajuţi singur, programându-ţi paşii, etapele de învăţare, aşa încât eşti pe culmea eficienţei – aşa cum deja ştii din **„Arta de a învăţa”** partea a II-a (**„Cheile învăţării eficiente”**) că se poate**.** Dar nu ai încredere că, cu acestea (şi cu tehnicile de susţinere a examenului din altă carte) vei reuşi. Emoţiile, nesiguranţa transformă lumina minţii în întuneric. Ce-ar fi dacă ai merge cu nădejde în ajutor, cu speranţa că acolo sus Cineva atotputernic e mereu alături de tine şi te sprijină când eşti pe cale să cazi? Ce-ar fi dacă n-ai merge cocârjat de emoţii, ci încrezător în ajutorul de sus?

Dar şi invers e valabil: nu ajunge numai să crezi dacă nu ai învăţat aşa cum trebuie, ai pierdut timpul şi speri o minune de sus. Fă ceea ce depinde de tine, pentru că **„Arta de a învăţa”** partea I (**„De ce să înveţe alţii mai repede ca tine?!”**) îţi e mereu aproape, iar **„Arta de a învăţa”** partea a II-a (**„Cheile învăţării eficiente”**) e calea cinstită ca să câştigi orice bătălie, cu arme care pentru unii sunt veşnice secrete (şi de fapt sunt la îndemâna ta, aşa cum deja ştii – vezi şi prezentarea ediţiei 2006, la sfârşitul cărţii de faţă). Deci urmează cu încredere orice cale folositoare, cerând **Lumină** de sus, pentru că o poţi face bine. Foloseşte mereu tehnicile de învăţare, fă tot ce poţi mai bine (pentru că e păcat să nu te foloseşti de ele, câtă vreme altele mai bune nu a găsit nimeni) – iar în rest, Dumnezeu îţi va orândui cărarea. Curând vei vedea ce să faci.

Eşti în preajma unui examen sau te gândeşti serios ce să faci ca nu cumva să îl ratezi? Chiar nu o să-ţi vină să crezi ce bine te vei prezenta – cu o singură şi simplă condiţie: în timp ce îţi însuşeşti tehnicile din **„Arta de a învăţa”** şi **„Arta succesului la examene”** (vezi sfârşitul prezentei cărţi), citeşte atent şi această carte şi urmează-i cât mai fidel sugestiile. Nu o dată – de câte ori va fi nevoie, acum şi mai departe în viaţă. Şansele tale de reuşită sunt direct proporţionale cu gradul în care o să-ţi însuşeşti cele scrise aici ***şi vei combina, în măsura potrivită, cu cele ce ai aflat deja în celelalte cărţi.*** Nu uita aceasta!

De aceea îţi voi indica, acolo unde e potrivit, cum să îmbini cele ce deja ai aflat din **„Arta de a învăţa”** partea I **(„De ce să înveţe alţii mai repede ca tine?!”)** sau **„Arta de a învăţa”** partea a II-a **(„Cheile învăţării eficiente”)** cu cele ce vei citi aici. Cum să aşezi ca într-un buchet tehnicile eficiente de învăţare – efortul tău, mult mai uşor decât al altora, dar totuşi un efort – şi lumina de Sus – partea lui Dumnezeu, „Care dă tuturor fără deosebire şi fără înfruntare” (Iacov 1, 5), numai să ceară aşa cum trebuie.

Eşti tânăr, prietene drag. Poate chiar foarte tânăr. Dar din fericire înţelepciunea nu aşteaptă numărul anilor. Şi acum eşti înţelept pentru că deja ştii ce ai de făcut şi vei fi luminat de Domnul.

Cutezanţa tinereţii te face să priveşti mereu înainte, iar visul se face săgeată şi stea. Eşti nerăbdător să afli, să ştii, să ţii tainele Universului în palmă...

Să întoarcem atunci fila împreună, prietene, şi să facem primii paşi pe drumul descoperirii adevăratei Lumini prin adevărata Credinţă...

II

PĂRINTE, ORÂNDUIE-MI CĂRAREA!

*„Descoperă Domnului calea ta şi nădăjduieşte în El şi El va împlini.” **(Psalm 37, 5)***

„De aceea vă zic vouă: toate câte cereţi, rugându-vă, să credeţi că le-aţi şi primit şi le veţi avea” (Marcu 11, 24)

*„Nu există creaţie fără credinţă şi speranţă. Nu există credinţă şi speranţă care să nu fie exprimate în creaţie.” **(Th. Wilder)***

Pasul necesar e şi suficient?

Mulţi consideră învăţarea ca un act exclusiv mecanic, de tipul reacţiei chimice, în care se amestecă doi compuşi spre a se obţine rezultatul dorit. E adevărat, calea nu e rea: ca să ştii, trebuie neapărat să pui mâna pe carte, să înveţi, să repeţi, să revii asupra capitolelor grele şi aşa mai departe. Este deci necesar să faci eforturi de întipărire, reţinere şi reactualizare[5].

Dar este aceasta suficient pentru a fi sigur pe nota ta?

---

[5] În **„Arta de a învăţa”** ai găsit toate aceste mijloace. Ai văzut că poţi învăţa de două-trei ori mai eficient, că sunt câteva reţete simple, la îndemână ca să îţi programezi totul ca să iasă aşa cum vrei, cum îţi alegi de fapt singur concurenţa reală, cum să foloseşti ciudatele legi ale memoriei în favoarea ta, ajutoarele fără rival ale memoriei etc. Revezi, te rog, capitolele **„Metoda care rezolvă problema”** şi **„Reţeta de la A la Z”** din **„Arta de a învăţa”.**

E bine să ştii să înveţi, să fii eficient; e primul pas către succes. Un pas necesar, dar… nu e suficient să înveţi doar, să repeţi, indiferent cât de organizat o faci, ca să fii sigur pe rezultatul dorit. Da, e suficient ca să spui că **ai şanse** – mai mari sau mai mici, dar de la „s-ar putea” şi până la „sigur” e o cale lungă.

Mulţi nu sunt în stare să depăşească momentul „s-ar putea” şi să păşească spre „sigur”; nu cunosc mijloacele prin care o pot face, **deşi de avut avem cu toţii astfel de mijloace.** Iar rezultatul este că, în loc ca examenul să fie o simplă formalitate, devine pur şi simplu un coşmar în care aşteptarea rezultatului se asociază de multe ori cu o agitaţie şi cu o groază de nedescris.

Dar există şi mulţi elevi şi studenţi pentru care a învăţa pentru un examen este sinonim cu a reuşi. Dacă e să revin asupra comparaţiei din chimie, ei se deosebesc de colegii sau de contracandidaţii lor prin aceea că, pentru obţinerea rezultatului dorit, ei nu aşteaptă ca reacţia – uneori foarte lentă – să se producă în timp. Ei introduc în amestecul iniţial de substanţe încă una, numită **catalizator**, care, pe lângă că nu se consumă, are rolul extraordinar de a mări de câteva ori viteza de reacţie şi deci de a asigura obţinerea aceluiaşi rezultat **de câteva ori mai repede.** Şi la sfârşit îl găseşti neschimbat în aceeaşi cantitate, gata să ajute iar şi iar.

Despre astfel de catalizatori se vorbeşte în numeroase cărţi care au apărut în ultimii ani: voinţa, motivaţia, visul.

I-ai aflat din cartea care îi tratează pe îndelete, ca să vezi cum să creşti viteza de învăţare (**„Arta de a învăţa”**, partea a II-a **– „Cheile învăţării eficiente”**). Ai văzut cum poţi să foloseşti somnul ca să reţii eficient ceea ce ai învăţat de două ori mai repede decât alţii, care sunt remediile naturale eficace în lupta cu oboseala, calea prin care să combaţi

în cinci minute oboseala de dimineaţă sau metoda prin care era Napoleon mereu în formă. Ai aflat cum te poartă exemplele spre succes, cei câţiva paşi simpli în alcătuirea unui program care să îţi asigure succesul în învăţare, cum să faci faţă uitării care te descurajează şi aşa mai departe.

Ştii cum să îţi „programezi" succesul (mai ales dacă revezi „Unda verde spre succes" din **„Arta de a învăţa"** partea a II-a **– „Cheile învăţării eficiente"**) şi cum să îţi urmezi drept drumul spre ţintă (cum ţi-am arătat în „Gustul succesului de zi cu zi", tot din **„Arta de a învăţa"** (vezi sfârşitul prezentei cărţi, pentru ediţia 2006 din **„Arta de a învăţa"**).

Toate au rolul de a apropia un rezultat altminteri greu de anticipat, cu siguranţă, în condiţiile unei concurenţe acerbe, sau ale unor examene de facultate extrem de dificile. Sunt căile prin care să atragi succesul mai sigur şi cu efort mai mic. Sunt catalizatorii învăţării, iar cine îi stăpâneşte are succese „inexplicabile" în competiţia cu alţii (te-ai convins deja?).

Acum, alături de aceşti catalizatori, există unul, mai puternic decât toate: **credinţa în Dumnezeu.**

Prin neguri de-ntrebări...

Poate eşti credincios sau poate nu, iubite cititorule; poate că nici măcar nu ţi-ai pus serios problema credinţei; poate că, dimpotrivă, înainte de orice acţiune mai importantă, măcar îţi faci o cruce şi îţi spui în gând „Doamne ajută". Indiferent cum stă situaţia pe moment, să încercăm acum să răspundem unor întrebări care îi frământă pe mulţi, iar tu analizează răspunsurile prin prisma a ceea ce te interesează. O parte din aceste întrebări ar fi: felul în care te rogi este adecvat cu ceea ce ceri ? Oare nu ceri prea mult câteodată? Sau prea puţin?

Atunci când vei dori să fii sigur pe un rezultat bun, câteva acţiuni pornite din suflet te pot ajuta enorm să îţi împlineşti visul.

Observăm că înainte de examene bisericile, catedralele, mănăstirile sunt pline de elevi şi de studenţi veniţi să se roage. O dată trecute examenele însă, prea puţini dintre cei ce au venit în ajun de „hop” mai dau pe acolo. Revin însă, grupuri-grupuri, când îi îmboldesc din nou pericolul şi emoţiile.

E evident deci că în momentele de tensiune extremă tinerii – chiar cei mai puţin credincioşi – intuiesc o Forţă în care se încred. Deci nu sunt în nici un caz neştiutori! Dar oare e de ajuns, pentru a fi împăcat cu tine însuţi şi pentru a primi ajutor de sus, să vii în trombă la biserică doar înainte de examen, după luni de zile de uitare?...

Iată că multe întrebări îşi caută răspunsul. Iar răspunsul, pe care îl voi detalia în cele ce urmează, e unul singur: dacă vrei ca Dumnezeu să te lumineze în viaţă, roagă-te toată viaţa. Dacă vrei ca Dumnezeu să te ajute când înveţi, roagă-te în fiecare zi când înveţi. Apoi vei avea o meserie, şi atunci roagă-te în fiecare zi să îţi aducă bucuria lucrului bine făcut. Vei avea o familie – roagă-L pe bunul Dumnezeu să vă ţină sănătoşi – pe tine, pe soţul sau pe soţia ta şi pe copii.

Dar... până atunci examenele te presează. Cum să obţii, în acest caz, lumina minţii şi ajutor de la Dumnezeu? Calea unică ţi-am dezvăluit-o: roagă-te necontenit. „Neîncetat vă rugaţi”, spune Cartea Sfântă, iar noi ar trebui să luăm aminte la acest îndemn.

Îndemnul sfânt

Ceea ce citeşti acum, cititorule, ştiu destul de puţini. Din păcate. Iată de ce voi reda şi voi comenta, cu puţina

mea putere de pătrundere, nişte pasaje din Sfânta Scriptură; unele sunt destul de cunoscute, altele, însă, inexplicabil, sunt aproape necunoscute. Sau prost înţelese. Nu ştiu de ce, deoarece aceste versete ar trebui să încălzească inima fiecărui creştin şi ar trebui aplicate în orice activitate. Inclusiv în pregătirea pentru examene foarte grele.

Este, cred, foarte cunoscută afirmaţia „Cere şi ţi se va da"; mulţi o folosesc însă ironic, la adresa vreunui amic stăruitor, care nu s-a dat bătut până nu a obţinut ceva de la un altul. Îndemnul vine însă din Biblie şi e mult mai profund :

„Cereţi şi vi se va da; căutaţi şi veţi găsi; bateţi şi vi se va deschide.

Căci orişicine cere ia; cel care caută află şi celui care bate i se va deschide"

(Matei 7, 7-8)

Să ne gândim puţin la aceste cuvinte: *Cereţi şi vi se va da*. „Cereţi" – cui? Unui om? Ce om va putea să-ţi garanteze cu mâna pe inimă că vei intra la facultate sau că vei obţine la examene **exact rezultatele pe care le doreşti**? În puterea cui stă pe acest pământ să împartă calificative de „admis" şi de „respins" ca şi cum ar împărţi nişte bilete la colţ de stradă? Cu rare excepţii – încadrate adesea ca fraude în examen – **nimeni.** Răspunsul la întrebare ne este dat de acelaşi evanghelist: „**Tatăl vostru** Cel din ceruri va da cele bune celor care cer de la El". Sublinierea, fără ca să schimbe mesajul versetului 7, 11, ne lămureşte cu privire la Cel pe care trebuie să Îl rugăm: Tatăl nostru. Rugaţi-vă să vă ajute; cereţi-I rezultatul pe care îl doriţi – **şi îl veţi avea cu siguranţă**, la vreme potrivită şi aşa cum este de folos.

CINE va primi ceea ce îşi doreşte?

Răspunsul la întrebarea de mai sus îi frământă pe mulţi, căci mulţi se întreabă în sufletul lor: „Oare pot eu să primesc ceea ce cer?” Este, din păcate, o atitudine care oglindeşte necredinţă - iar despre necredinţa în rugăciune vom vorbi imediat – în condiţiile în care răspunsul ni-l dă însuşi Iisus: *„Căci orişicine cere ia; cel care caută află, şi celui care bate i se va deschide”.* Şi să ne mai amintim că tot Domnul Iisus a spus: „Nu au trebuinţă de doctor cei sănătoşi, ci cei bolnavi” – nu au trebuinţă de ajutor cei puternici, ci cei slabi. Rugându-te, orişicine ai fi şi oricât de păcătos, Dumnezeu Se apleacă asupra ta, te mângâie şi te ajută.

Oare să fie totul chiar aşa de uşor?

Să ţi se îndeplinească dorinţele cât ai bate din palme?

NU. Aici e poarta care desparte pe cei care primesc ajutorul Domnului de cei care nu îl pot primi. Iar această poartă este **CREDINŢA.** Ai credinţă? Atunci nimic nu-ţi poate sta în cale. Nu ai credinţă? Atunci degeaba bolboroseşti câteva cuvinte pe care le crezi rugăciune, pentru că Dumnezeu rar se coboară să îţi îndeplinească cât ai bate din palme orice dorinţă. Dar să vedem ce spun Scripturile despre credinţa în rugăciune:

> „Adevărat grăiesc vouă: dacă veţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, şi se va muta; şi **nimic nu va fi vouă cu neputinţă**” (Matei 17, 20)[6].

[6] Un scurt comentariu: Domnul vorbeşte despre „munte”, interpretat de unii ca munte al patimilor, dar foarte bine şi al

Multe sunt vindecările săvârşite de Domnul Hristos, pe care El le îndeplinea spunând: „Fie ţie după cum ai crezut” (Matei 8, 13) sau „Credinţa ta te-a mântuit” (Matei 9, 22), „Mare este credinţa ta, fie ţie **după cum voieşti”** (Matei 15, 28), „Fiică, credinţa ta te-a mântuit, mergi în pace şi fii sănătoasă de boala ta!” (Marcu 5, 34). Sunt doar câteva exemple despre condiţia pe care trebuie să o îndeplineşti când te rogi Tatălui: să ai credinţă. Evanghelistul Matei arată că în faţa necredinţei nici Iisus Hristos nu are ce face: ajuns în Nazaret, unde a fost primit cu îndoială, „n-a făcut acolo multe minuni, **din pricina necredinţei lor**” (Matei 13, 58). N-a vrut Iisus să îi vindece pe bolnavi ? A vrut, a vrut cu patimă, deoarece atât cât a fost pe Pământ a vindecat deopotrivă sufletul şi trupul şi a ajutat grabnic pe oricine avea nevoie de El.

A vrut, **aşa cum vrea să te ajute şi pe tine**, dar pur şi simplu **nu a fost lăsat.**

---

deznădejdilor, al neştiinţei, al lipsei de încredere în tine… Ce înseamnă „să se arunce în mare”? Să dispară, să fie acoperit, să nu se mai vadă, deci să nu mai existe pentru tine.

De ce vorbeşte Mântuitorul despre munte şi nu despre „lanţul muntos” al deznădejdilor, al lipsei de voinţă? Răspunsul îl găseşti în cartea despre **„Arta de a învăţa”** partea a II-a (**„Cheile învăţării eficiente”**) la capitolul despre **Suportul din inima ta**: ***„Împarte scopul într-o serie de scopuri mai mici necesare pentru atingerea celui final.*** *Întotdeauna este mai eficientă motivaţia prezentată într-un număr de „mici contribuţii” decât cea concentrată direct pe scopul final. Nu poţi deveni, oricât ţi-ai dori, un bun economist, istoric, inginer, ziarist, jurist, filolog, dacă nu vei urca treaptă cu treaptă (sau şi câte două trepte deodată, dacă îţi stă în putere, dar să fie trepte solide)”.* Cred că ne putem gândi că dacă împarţi scopul în mai multe trepte, pe fiecare din aceste trepte te aşteaptă câte un munte de încercări, nelinişti. Ia primul munte de obstacole, de pe prima treaptă, şi aruncă-l în mare cu puterea Credinţei. După ce ai trecut cu succes prima treaptă, ia-te la luptă cu al doilea munte. Şi tot aşa.

O comparaţie aproape de noi

Dacă e să facem o comparaţie foarte simplă, am putea considera harul Domnului nostru ca pe un curent electric, iar sufletul nostru ca pe un fir conductor. Curentul electric poate trece doar prin firele care nu opun rezistenţă foarte mare, dar nu poate trece prin firele grosolane, a căror rezistenţă blochează intrarea curentului. Oricât ar fi de puternic, curentul electric nu va putea străbate un buştean, o bucată de ciment sau alt material rău conducător de electricitate. Oamenii care au credinţă se aseamănă cu firul subţire pe care curentul – harul lui Dumnezeu – îl străbate cu uşurinţă şi îl încălzeşte. Oamenii necredincioşi se aseamănă cu un pietroi pe care nici un curent nu îl poate străbate, oricât ar fi de puternic.

La aceasta să se fi referit Domnul Iisus când vorbea despre împietrirea sufletelor?

Mai adânc vorbeşte un Sfânt al lui Dumnezeu despre omul necredincios: *„Bucuria revărsată în întregul Univers a părăsit inima necredinciosului pentru că Dumnezeu s-a depărtat de ea. Golul acesta l-au împlinit suferinţa şi durerea, teama, descurajarea, neliniştea şi grija. Necredinciosul este nefericit şi nepăsarea a pus stăpânire peste duhul său. Rătăceşte pierdut în noaptea adâncă, neluminată, a acestei vieţi, şi nu-şi află calea. Nici o rază de lumină nu-i luminează cărările întunecate. Nimeni nu-i arată drumul, nimeni nu-i îndreaptă paşii. Singur în arena vieţii, străbate viaţa fără a se aştepta la un trai mai bun. Trece prin multe capcane şi nu este cine să-l scoată din ele. Cade în ele şi se frânge sub greutatea lor. În necazuri nu este cine să-l ajute şi să-i uşureze suferinţa.*

Pacea sufletului şi liniştea inimii au fost alungate de necredinţă. Jalea i s-a revărsat până în adâncurile inimii”[7].

Ferească-ne Dumnezeu!

[7] Monah Teoctist Dionisiacul, *Sfântul Nectarie din Egina, Făcătorul de minuni,* Editura Sophia, Bucureşti, 2003, p. 188-189.

Dar... cum să îţi manifeşti credinţa ?

De unde ştii dacă tu crezi îndeajuns ca să fii ajutat? Răspunsul se află tot în Cartea Sfântă:

„Credinţa este încredinţarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute” (Evrei 11, 1). Aceste puţine cuvinte arată ceea ce voi încerca, cu slabă pricepere, să îţi arăt până la sfârşitul acestei cărţi.

Să citim cu atenţie definiţia Apostolului, căci ne aduce o cheie spre înţelegere.

În primul rând, credinţa este o încredere neclintită şi o puternică încredinţare. Dacă vrei ceva, să crezi că vei primi cu puterea cu care un înecat se agaţă de speranţa oferită de salvatorul său.

Să nu existe rezervă, să nu existe întrebarea: „Oare chiar poate Dumnezeu să mă ajute?”

Pentru că nu tu trebuie să pui această întrebare. Tu trebuie să răspunzi la ea.

Sfântul Ioan de Kronstadt spunea un mare adevăr: atunci când te rogi lui Dumnezeu, El îşi apleacă privirea spre tine şi te întreabă în tăcere: „**Crezi** tu că Eu chiar pot face aceasta pentru tine?” Iar răspunsul tău va trebui să ţâşnească sincer: „Cred, Doamne!” Şi atunci, aşa cum a spus Iisus, „nimic nu v-ar fi cu neputinţă”.

Pe de altă parte, să vedem la ce se referă credinţa: încredere neclintită în cele **nădăjduite**. Adică în cele viitoare, de care în loc să ne speriem cât încă nu sunt, ar fi mai bine să le aşteptăm cu încredere.

Aici adăugăm atenţionarea Apostolului Pavel: *„Cel ce ară să are cu nădejde, şi cel ce treieră, cu nădejdea că va avea parte de roade" (I Corinteni 9, 10).* *Sau: „Cel ce seamănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va şi secera, iar cel ce seamănă cu dărnicie, cu dărnicie va şi secera" (II Corinteni 9, 6).*

Şi mai aprig ne spune chiar Domnul: ***„Nimeni care pune mâna pe plug şi se uită îndărăt nu este potrivit pentru împărăţia lui Dumnezeu"*** (Luca 9, 62).

Deci, va trebui ca de fiecare dată când te rogi să ai un **scop clar** în cap, o cerinţă clară pentru Dumnezeu: ajutorul constant de-a lungul unui an de pregătire pentru examene, ajutorul în timpul examenului, sau în timpul facultăţii, în exercitarea profesiunii şi aşa mai departe.

Iată ce scrie apostolul Iacov despre neclintirea în credinţă, despre nădejde:

„De este cineva din voi lipsit de înţelepciune, să o ceară de la Dumnezeu, Cel ce dă tuturor fără deosebire şi fără înfruntare; ***şi i se va da.***

Să ceară însă cu credinţă, fără să aibă nici o îndoială*, pentru că cine se îndoieşte este asemenea valului mării, mişcat de vânt şi aruncat încoace şi încolo.*

Să nu gândească omul acela că va lua ceva de la Dumnezeu" (Iacov 1, 5-7).

Gândeşte-te bine, cititorule, la aceste cuvinte, căci ele îţi arată cum nu se poate mai limpede că fără credinţă nimic nu e posibil, chiar dacă singură credinţa nu ajută. Mai trebuie şi fapte. Ai aplicat ce ai citit în **„Arta de a învăţa"** partea I **(„De ce să înveţe alţii mai repede ca tine?!")**? Nu trebuie să aplici o dată, ci mereu, pentru că trebuie să faci tot ce poţi mai bine – şi slavă lui Dumnezeu că acolo

ai găsit destule tehnici ale celor eficienţi, răspunsuri la nelinişti… Aplică şi ce ai citit în **„Arta de a învăţa”** în partea a II-a **(„Cheile învăţării eficiente”)**, unde am cules bob cu bob secretele bine păstrate ale aşilor învăţării (ştii tu, cei care reuşesc mereu).

Nu mai puţin adevărat, credinţa e temelia transformării visului în realitate. Să ne amintim şi de citatul din Marcu, pe care l-am folosit ca motto al acestor gânduri: „*Toate câte cereţi, rugându-vă, să credeţi că le-aţi şi primit şi le veţi avea*”.

Câţi ştiu însă că pot obţine tot ce doresc?

Şi câţi ştiu cum anume să ceară ceva de la Tatăl?...

Dumnezeu te ascultă oriunde ai fi

Aşa cum spune Scriptura: **„Tu însă, când te rogi, intră în cămara ta şi, închizând uşa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, şi Tatăl tău, care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie”** (Matei 6, 6). Spun Sfinţii Părinţi ai Bisericii că acest pasaj are şi un înţeles ascuns: „cămara” este inima ta, în care să te retragi la linişte, în rugăciune, chiar când e vuiet în jurul tău.

Roagă-te în ascuns şi roagă-te smerit. Roagă-te ca şi cum Tatăl ar fi în faţa ta – fiindcă, de fapt, Tatăl e alături de tine ori de câte ori I te adresezi cu credinţă...

„Descoperă Domnului calea ta şi nădăjduieşte în El şi El va împlini”, stă scris în Sfânta Scriptură (Psalmul 37, 5). Verset de mângâiere în clipe grele! Cum să nu te înfiori de claritatea şi de incredibilul lui? Pentru că, în fond, ce trebuie să facem? Cumva să aducem aur, să ne lăsăm biciuiţi, să-l sacrificăm pe cel mai drag dintre noi, spre a-I intra în voie lui Dumnezeu? Nu, în nici un caz. Trebuie, foarte simplu, să Îi încredinţăm calea pe care dorim să mergem, să Îi încredinţăm grijile, necazurile, întrebările noastre. Le va prelua El, şi, în funcţie de credinţa noastră, le va împlini cum numai El ştie.

Roagă-te smerit, căci stă în puterea ta să te rogi Tatălui în linişte, aşa cum te-a învăţat Fiul Său, ca să ai ceea ce îţi doreşti. Şi iată ce spune Sfântul Apostol Ioan în prima epistolă sobornicească (I Ioan 5, 14-15):

„Şi aceasta este ***încrederea*** *pe care o avem către El, că, dacă cerem ceva* ***după voinţa Lui****, El ne ascultă.*

Şi dacă ştim că El ne ascultă ceea ce îi cerem, ***ştim*** *că dobândim cererile pe care I le-am cerut”*.

Şi o minimă logică ne arată că dacă **ştim** că suntem stăpâni pe lucrurile pe care le-am cerut, le vom avea cu siguranţă, aşa cum apostolii Domnului (Marcu 11, 24; Matei 17, 20) ne-au spus că a promis Iisus... dar despre cum să ne rugăm „după voinţa Lui” vom vorbi mai târziu.

Înainte de a trece la citirea următoarelor rânduri, gândeşte-te, tinere cititor, la puterea pe care o are o singură rugăciune. Pentru liniştea ta nu trebuie să săvârşeşti ritualuri barbare, ci să îţi împreunezi mâinile şi să te rogi din suflet. Nu trebuie să se roage pentru tine mii de oameni, ci tu **singur** îţi poţi primi, prin rugăciune curată, mântuirea sufletului de întrebări şi de nelinişti...

Desigur, te poţi întreba în ce fel te ajută rugăciunea altora. Iar răspunsul s-ar putea să fie pentru tine năucitor...

Sfinte cuvinte cu înţeles uitat

Iată acum acele versete incredibile:

> *„Dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privinţa unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri. Că unde sunt doi sau trei, adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor”* (Matei 18, 19-20).

Câţi trebuie deci să se învoiască să se roage împreună pentru binele lor sau al altora? DOI! Nu zece mii, nu o mie, nu o sută, nu zece. Doi! Ce lucru să ceară? Oarecare, orice lucru, ne dă de înţeles Scriptura, aducându-ne aminte de ce spunea Iacov: „Dumnezeu, Cel ce dă **tuturor** fără deosebire şi fără înfruntare…"

După acest pasaj, care unora li se pare de domeniul incredibilului, adu-ţi aminte: cuvintele Domnului Iisus sunt, pentru cei ce cred, cuvinte izvorâte dintr-o experienţă la care noi nu avem acces. Sunt cuvintele Fiinţei sfinte, ale Fiului lui Dumnezeu, Care a creat lumea pe legile pe care mereu ni le-a dezvăluit şi mereu le uităm; sunt cuvinte care, oricât de temerare ar părea, nu sunt altceva decât realităţi din lumea pe care ştiinţa contemporană o denumeşte „de dincolo". O lume a spiritului, în care Legile au exclus – reţine, tinere! – un singur cuvânt: imposibilul.

Ba, cum a spus cineva, miracolele sunt ceva obişnuit în cer. Pe pământ… depinde de credinţă.

Din nou: „Cum este posibil?"

Această întrebare să nu ţi-o pui pe cât poţi, deoarece înseamnă tot lipsă de credinţă. Dar ca să satisfacem curiozitatea tinerească, te invit să studiem un exemplu luat din lumea noastră materială.

Imaginează-ţi un fir conducător de electricitate. În momentul în care este străbătut de un curent electric, firul capătă proprietăţi magnetice, atrăgând o serie de obiecte metalice. Imaginează-ţi, de asemenea, la o oarecare distanţă de acest fir, un magnet – care, la rândul său, are o oarecare putere de atracţie pentru obiectele metalice din jurul său. Cu alte cuvinte, privite în mod izolat, atât firul cât şi magnetul au o oarecare putere de atracţie. Ce se întâmplă însă dacă în jurul magnetului înfăşori firul metalic

prin care trece curent electric? Vor atrage ele reunite doar de două ori mai multe obiecte? În nici un caz! Fizicienii arată că forţa celor două este nu de două ori, ci de zeci sau de sute de ori mai mare decât a fiecăruia luat separat! Acum înţelegi ce forţe uriaşe descătuşează rugăciunea a două persoane care „se învoiesc să ceară” **acelaşi** lucru? Acum înţelegi ce putere de atracţie colosală au rugile pe care Tatăl le primeşte ca pe un torent de rugăciuni pline de nădejde, unite prin scop?

Iar dacă înţelegi... ce te opreşte ca tu şi câţiva colegi sau prieteni să vă rugaţi împreună pentru cele ce fiecare dintre voi are nevoie? E ceva prea nou pentru tine? Te asigur însă, din propria experienţă, că rezultatele sunt uluitoare. Iar pentru unii sunt de-a dreptul inexplicabile.

La ceas de amurg al puterilor...

„Nebiruit e omul ce luptă cu credinţă;
el ştie că pe lume nimic zadarnic nu-i;
că, dincolo de trudă şi jertfa clipei lui,
în taină, vremea ţese la sfânta biruinţă”

(Al. Vlahuţă)

Poate că uneori vei cădea copleşit de un efort prea mare, poate că vei considera – spre exemplu – un examen mult prea greu, cu neputinţă de trecut. Dar adu-ţi aminte că o credinţă cât un bob de muştar face ca totul să fie cu putinţă (Matei 17, 20).

Şi mai adu-ţi aminte de ce zicea Părintele Porfirie: *„Omul care îşi dăruieşte inima lui Hristos devine cu totul alt om. Se umple de Hristos. Iar când mintea şi inima unui om sunt pline de Hristos, atunci **omul acela este înţelept, este deştept**, în sensul că Duhul lui Dumnezeu îl învaţă totul (...)*

Orice greutate ar întâmpina, nu deznădăjduieşte, ci aleargă la Hristos, Care sălăşluieşte în el, găsind mijloace uşoare de a depăşi greutăţile, fără ca acestea să îl afecteze sau să îl strice lăuntric”.

Slabele noastre puteri omeneşti ne lasă. Nu ne ajută ce e în stânga, nici ce e în dreapta. Ce e în spate a trecut, ce e în faţă ne înspăimântă şi ne doboară. Mai e un singur loc unde să privim. În sus.

Acolo e nădejdea. Dumnezeu e milostiv, e gata să ne dea cele de trebuinţă, dar trebuie acel grăunte de muştar care să mute munţii neliniştilor noastre. Ceri, dar fără să crezi? Ceri la nimereală, doar-doar…? Să ştii că Hristos Dumnezeu a ajutat într-un caz – dar într-un caz special, cutremurător – cuiva care se clătina în credinţă. Iată:

„Şi Iisus a întrebat pe cărturari: ***Ce vă sfădiţi între voi?***

Şi i-a răspuns Lui unul din mulţime: ***Învăţătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut. Şi oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ şi face spume la gură şi scrâşneşte din dinţi şi înţepeneşte. Şi am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut.***

Iar El, răspunzând lor, a zis: ***O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Aduceţi-l la Mine.***

Şi l-au adus la El. Şi văzându-L pe Iisus, duhul îndată a zguduit pe copil, şi, căzând la pământ, se zvârcolea spumegând.

Şi l-a întrebat pe tatăl lui: ***Câtă vreme este de când i-a venit aceasta?*** *Iar el a răspuns:* ***din pruncie. Şi de multe ori l-a aruncat şi în foc şi în apă ca să-l piardă. Dar de poţi ceva, ajută-ne, fiindu-ţi milă de noi.***

Iar Iisus i-a zis: ***De poţi crede, toate sunt cu putinţă celui ce crede.***

Şi îndată strigând tatăl copilului, a zis cu lacrimi: ***Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele!***

*Dar Iisus, văzând că mulţimea dă năvală, a certat pe duhul cel necurat, zicându-i: **Duh mut şi surd, Eu îţi poruncesc: ieşi din el şi să nu mai intri în el!***

Şi răcnind şi zguduindu-l cu putere, duhul a ieşit; iar copilul a rămas ca mort, încât mulţi ziceau că murit" (Marcu, 9, 16-26).

E limpede că Hristos a ajutat unui tată care singur a mărturisit „Ajută necredinţei mele". De ce? Cheia e în acelaşi pasaj. De cât timp era copilul astfel? Din pruncie. Erau ani buni în care tatăl a sperat ca şi copilul său să se facă sănătos într-o bună zi. Erau ani de eşecuri, de căutări la doctori care înălţau neputincioşi din umeri, care încercau şi eşuau, ani de rugăciuni neascultate. Tot ce făcuse până atunci ca să îşi facă sănătos copilul… zadarnic. Zi după zi, an după an speranţele îi erau năruite. Se trezea a doua zi cu încă o speranţă în suflet, dar primea din nou palma neputinţei pe obraz. Zile după alte zile, ani peste ani… Până când i-a găsit pe ucenicii Domnului, la care a alergat cu nădejde. Iar ucenicii au dat şi ei greş!

Şi totuşi mai credea! „Cred, Doamne, ajută…" A strigat! A plâns în faţa ultimei şanse! Pentru această suferinţă şi pentru pâlpâirea credinţei pe care a ţinut-o în suflet când toată lumea îl descuraja, Dumnezeu a făcut o minune fără a o mai condiţiona de credinţa deplină.

Ce învăţăm de aici? Că atunci când ţi-ai pierdut credinţa, paradoxal, nu îţi mai rămâne decât… credinţa.

Tu cred că nu ai avut încă atâţia ani de încercări ca să te clatini în credinţă. Ba din contră: prin Credinţă treci peste multe încercări. Şi peste spaima de lucrurile viitoare.

Puţin credinciosule!

Să ne aducem aminte de situaţia în care Petru s-a rugat să umble pe apă, la fel cu Mântuitorul. Iată:

*„Văzându-L umblând pe mare, ucenicii s-au înspăimântat, zicând că e nălucă, şi de frică au strigat. Dar El le-a vorbit îndată, zicându-le: **Îndrăzniţi, Eu sunt; nu vă temeţi!***

*Iar Petru, răspunzând, a zis: **Doamne, dacă eşti Tu, porunceşte să vin la Tine pe apă.***

*El i-a zis: **Vino**. Iar Petru, coborându-se din corabie, a mers pe apă şi a venit către Iisus.*

*Dar văzând vântul, s-a temut şi, începând să se scufunde, a strigat zicând: **Doamne, scapă-mă!***

*Iar Iisus, întinzând îndată mâna, l-a apucat şi i-a zis: **Puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?”** (Matei 14, 26-31).*

Să fie o pildă izolată? Nu cumva învăţătura ei ne foloseşte atunci când ne lasă puterile? Răspunsul ţâşneşte singur din întrebarea Domnului: „De ce te-ai îndoit, puţin credinciosule?” Adică: *„Ai mers câţiva paşi pe apă? Ai mers! Ai văzut că se poate, cu ajutorul lui Dumnezeu. Eu (Iisus) sunt tot aici. În afara credinţei tale, nimic nu s-a schimbat. Şi, dacă ai mers şi ai văzut că se poate, DE CE te-ai îndoit?”*

De aceea am spus că singura care rămâne e credinţa. Crezi că e puţin? Reciteşte versetele de mai sus, iar când ajungi la ultimul, fii atent cum i-a întins Iisus mâna lui Petru.

Aşa va face şi cu tine.

Nu ai credinţă? Străduieşte-te să mergi mai departe şi încrederea în seninul victoriei va veni din nou[8].

Dar până atunci gândeşte-te dacă îndemnul ***„Îndrăzniţi, Eu sunt; nu vă temeţi!”*** le-a fost adresat doar ucenicilor sau mai sună şi altcuiva înspăimântat de valurile şi greutăţile vieţii.

---

[8] De aceea ai şi aflat în cartea **„Arta de a învăţa”**, partea a II-a **(„Cheile învăţării eficiente”)**, în capitolul despre **Voinţă:** *„Dacă la*

Încredinţează-i Domnului calea ta, dorinţa unui bun rezultat, **continuarea de unde tu nu mai poţi merge –** şi vei vedea că nimic nu e cu neputinţă. „Cele ce sunt cu neputinţă la oameni sunt cu putinţă la Dumnezeu" (Luca 18, 27, Matei 19, 26). Acolo unde tu nu mai poţi, Dumnezeu împlineşte fără preget. Poate ai observat că versetul „Descoperă Domnului calea ta şi nădăjduieşte în El şi El va împlini" (Psalmul 37, 5) cuprinde exact ceea ce aşteaptă Dumnezeu de la tine: credinţa, nădejdea. Credinţa că El te va asculta când Îi vei încredinţa calea ta şi nădejdea că, după ce te-a ascultat, te va ajuta. Este, dacă vrei, o dublă creditare din parte ta, iar Dumnezeu răspunde adecvat unei asemenea atitudini.

Rămâne însă o problemă... Credinţa, singură, este suficientă ca să obţii tot ce vrei? Aşa ne asigură sectarii. De ce nu au dreptate?

---

un moment te-ai prăbuşit sub necazuri şi insuccese, nu renunţa, prietene. Odihneşte-te puţin. Dar nu renunţa. Odihneşte-te, iar liniştea care coboară îţi va revela unde anume ai greşit. Încearcă să revezi cu ajutorul celor citite în această carte unde „şchioapătă" planurile tale. Sau poate planurile au fost bune, dar nu le-ai aplicat consecvent? În cazul acesta reţine ceva ce te va scuti de multe neplăceri în viaţă: dacă ai făcut un plan „cum scrie la carte", dacă sincer crezi în el, chiar dacă îl mai modifici în timp, ***persistă în aplicarea lui fără teama de eşec****. Dar nu vei obţine nimic cât ai bate din palme! Uneori sunt necesare săptămâni, chiar luni de muncă şi de încercări pentru a-ţi găsi ritmul şi metodele care te reprezintă şi te ajută cu adevărat. Un lucru e însă sigur: dacă renunţi la jumătatea drumului, efortul tău se va risipi în van. E ca atunci când pui ciment într-o formă şi iei cofrajul înainte să se întărească totul în forma dorită. Pierzi tot şi trebuie să o iei de la capăt – dacă mai poţi."* Renunţarea e lipsă de credinţă, câtă vreme faci ceea ce e de folos şi… „ca la carte". Ai aflat cum să înveţi eficient şi cum să nu ţi-o ia alţii înainte. Acum munceşte organizat şi te roagă!

Răspunsul Sfântului Apostol

Apostolul Iacov ne dă un avertisment extraordinar: **„Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; dar şi demonii cred şi se cutremură”** (Iacov 2, 19). Şi mai spune acelaşi inspirat apostol: „Ce folos, fraţii mei, dacă zice cineva că are credinţă, iar fapte nu are?” (Iacov 2, 14). „Aşa şi cu credinţa: dacă nu are fapte, e moartă în ea însăşi” (Iacov 2, 17). Să ne gândim: ce-ar fi dacă tot anul am sta să ne rugăm, fără să punem mâna pe o carte sau pe un curs? Fără să săvârşim **fapte** pe care să crească credinţa? Va trebui deci să învăţăm, dar nu oricum: cu râvnă, ca nu cumva faptele noastre să fie un suport prea şubred pentru credinţă, şi întreg edificiul să se prăbuşească astfel.

Tocmai de aceea, în **„Arta de a învăţa”**, partea a II-a **(„Cheile învăţării eficiente”)** ai găsit metode practice despre ce e bine să faci (revezi, te rog, şi prezentarea din ultimele file ale cărţii de faţă). Şi unii s-au oprit la a le aplica doar pe acestea sau pe cele din volumul al doilea al cărţii, care reprezintă o „scurtătură” spre succes. Să nu crezi şi tu că imediat ce obţii succesele nebănuite aplicând regulile din aceste cărţi ai ajuns să nu mai ai nevoie de Dumnezeu! Îţi este mintea mai odihnită, pentru că înveţi organizat şi rapid. Faci conexiuni şi când alţii uită într-o lună tu îţi aduci aminte şi peste câţiva ani. Îţi economiseşti timpul şi ai aflat deja ce fac cei mai buni în **„Ultimele zile, ultimele ore”**. Dar aceste reuşite normale deja să nu îţi aducă gândul îngâmfat că eşti puternic şi nu mai ai nevoie de Dumnezeu! Citeşte numai **„O situaţie descurajantă uşor de evitat”** din a doua parte din **„Arta de a învăţa”** (**„Cheile învăţării eficiente”**) şi apoi gândeşte-te că poţi face tot ce vrei, căci nu vei reuşi dacă Dumnezeu stă împotriva minţii în care s-a cuibărit trufia.

Bine-bine, poate spune cineva, dar dacă învăţ mult, dacă sunt conştiincios, la ce mai am nevoie de puterea

lui Dumnezeu? Învăţ, repet, insist şi... gata! Dumnezeu devine o ipoteză de care nu am nevoie, cum spunea un om de ştiinţă ateu.

Şi atunci cum rămâne cu spusele Domnului: „Fără de Mine nu puteţi face nimic”? Spune un mare Sfânt: „Iar dacă ne îngrijim de fiecare trebuinţă, suntem datori să ne rugăm pentru fiecare. Căci cel ce face sau se îngrijeşte de ceva fără rugăciune nu se află pe drumul cel bun care duce spre sfârşitul lucrului” (Marcu Ascetul, în *Filocalia*, vol. I, Ed. Harisma, 333). Şi zice acelaşi sfânt: *„Orice plănuire a ta să o începi cu Cel ce este începutul a tot binele, ca să fie după voia lui Dumnezeu ceea ce ai de gând să faci”* (p. 284).

Nu uita că profesorul te poate „pica” pe baza unui detaliu. Dar până atunci te poţi „pica” singur: o întuneceală a minţii poate înlocui lumina celui prea mândru. Nu uita că uneori munca intelectuală presupune programare şi organizare pe baza unor repere de eficienţă care îţi pot scăpa ţie (deşi nu ar mai trebui să scape acum, când ai „reţeta” învăţării reuşite), iar un detaliu nesesizat la timp de puterile tale omeneşti, dar pe care Dumnezeu ţi-l poate releva oricând Îi vei cere cu credinţă aceasta, te poate arunca în prăpastie în cazul unui examen sau concurs. Exemplele pot continua.

Ar fi bine să îţi dai seama, cititorule, că nu e o ameninţare ceea ce tocmai ţi-am spus, ci e un avertisment pentru cei care cred prea mult în puterile lor lumeşti, dar şi o încurajare pentru cei ce caută ajutorul de sus.

„Cu credinţa vezi până departe, mai departe decât vezi cu raţiunea”, spunea părintele Iustin Pârvu[9]. Şi te fereşti de mai multe primejdii, spune experienţa. Iar din cele de care nu te-ai ferit, vei ieşi încununat.

[9] Adrian Alui Gheorghe, *Părintele Iustin Pârvu şi morala unei vieţi câştigate*, Editura Credinţa Strămoşească, p. 111.

Înţelepciunea din bătrâni

Pe de altă parte, Dumnezeu îţi dă, cum spune vorba din bătrâni, dar nu îţi bagă în traistă. Dumnezeu te ajută să îţi completezi nişte cunoştinţe pe diferite căi, îţi luminează mintea în timp ce înveţi sau la examen, dar... Dar! De la a-i cere ajutorul acolo unde eforturile tale sunt poate sortite eşecului în lipsa sprijinului Său şi până la a-I pretinde să-ţi înfunde mură în gură (adică... în cap) cunoştinţe în timp ce tu stai ziua la plajă şi noaptea prin discoteci, e o cale lungă de tot. E nevoie de **fapte** pe care Dumnezeu să le binecuvânteze, căci în lipsa acestora prea puţine sunt cu putinţă. Sau, cum a spus Părintele Porfirie către o doamnă care îl dojenea că nu s-a rugat, nu a citit de ajuns ca fiul său să reuşească la un examen: „Eu am citit, el n-a citit!”

De fapt, numai când „pui osul” şi înveţi conştiincios şi organizat ţi se cuvine victoria. Fără efortul propriu e greu să reuşeşti. Viaţa ne învaţă mereu: bunăoară să presupunem că într-o zi ai nevoie de ochelari. Ce face oculistul la care mergi şi pe care îl rogi să te ajute să îţi îmbunătăţeşti vederea? Îţi recomandă nişte ochelari care să lipsească ochiul de orice necesitate de acomodare? Nu, dimpotrivă: un bun oculist întotdeauna te va sfătui să porţi lentile ceva mai slabe decât cele de care ai nevoie cu adevărat. De ce? Pentru că ochiul va face automat efortul de a se autocorecta, ajungând ca prin acţiunea lentilei, asociată cu acţiunea autoreglatoare a ochiului, privirea să facă un pas spre îmbunătăţire. Peste câteva luni, acelaşi oculist îţi va recomanda ochelari cu dioptrii şi mai puţine, şi tot aşa, până când vederea ta va fi foarte bună. Cam aşa procedează şi Dumnezeu: baza perfecţiunii va fi efortul tău, din ce în ce mai mare, în timp ce Domnul te va călăuzi şi te va ajuta oricând Îi vei cere cu credinţă. Ar fi bine, prietene, să te gândeşti la ceea ce a

spus cineva: *„Trebuie să muncim ca şi cum totul ar depinde de noi şi, în acelaşi timp, să ne rugăm ca şi cum totul ar depinde de Dumnezeu"*. Excepţionale cuvinte! De fapt, prieten drag, acesta e secretul celor care reuşesc imposibilul: muncă şi credinţă. Cei ce uită una din aceste două condiţii se clatină.

III

DE CE NU MĂ AUDE DUMNEZEU?

„Cereţi şi nu primiţi, pentru că cereţi rău.” (Iac 4, 3)
*„Şi aceasta este **încrederea** pe care o avem către El, că, dacă cerem ceva **după voinţa Lui**, El ne ascultă. Şi dacă ştim că El ne ascultă ceea ce Îi cerem, **ştim** că dobândim cererile pe care I le-am cerut.”* (I In 5, 14-15)
„Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoşi; dar de este cineva cinstitor de Dumnezeu şi face voia Lui, pe acela îl ascultă.” (In 9, 31)

„După voinţa Lui” …

Aici e aici!

Putem să cerem cu credinţă, credinţa o putem îmbrăca în fapte, dar mai trebuie să cerem şi ce ne e de folos. Şi să fim aşa cum ne cere Dumnezeu să fim. Vorba Părintelui Arsenie Boca: *„omul se roagă lui Dumnezeu să-l scape de necazuri, iar Dumnezeu Se roagă de om să-şi schimbe purtările. Socotiţi şi voi, care de cine să asculte mai întâi?”*

Ce-o fi însemnând deci „după voinţa Lui”?

Cred că din multitudinea de răspunsuri, dintre care unele le-am găsit deja, sunt de ales câteva. Primul: să te rogi lăsându-te în voia lui Dumnezeu, iar al doilea: să te rogi după ce ai împlinit nişte minime reguli cerute de Dumnezeu. Al treilea: să te rogi neîncetat. Al patrulea: să ai răbdare să împlinească Domnul la vreme potrivită. În fine: să ceri ce îţi este cu adevărat de folos.

Să vedem.

1. Nu voia mea să fie, ci voia Ta

„Când se luptă cineva la jocuri, nu ia cununa, dacă nu s-a luptat după regulile jocului” (II Tim 1, 5)

Cerem uneori lucruri care credem că sunt folositoare, dar de fapt sunt vătămătoare. Ne supărăm că nu le-am obţinut cum am vrut şi când am vrut, ca apoi să ne dăm seama că mai bine nici nu ne gândeam la ele.

Aşa după cum un tată îi interzice copilului nişte lucruri tentante pentru el, dar în acelaşi timp periculoase, tot aşa şi Dumnezeu poate să refuze să ne îndeplinească o dorinţă care în viitorul mai îndepărtat ar ascunde un pericol nici măcar bănuit de noi.

Ce tată şi-ar lăsa copilul să bea dintr-o sticlă strălucitoare, dar care conţine extract de mătrăgună? Nici ţipetele, nici lacrimile copilului nu l-ar îndupleca.

Iar noi suntem în viaţă nişte copii mari care caută mereu ceva.

„Noi ne asemănăm – spune Sf. Ambrozie – când ne rugăm, unui copil mic, care alergând prin grădină şi adunând flori amestecate cu buruieni, le duce acasă tatălui său. Mama sa îi iese înainte, îi ia buchetul, alege din el buruienile pe care le leapădă; **iar florile le aşează cât poate mai bine.**

Aşa frumos aranjat, buchetul e primit cu drag de tatăl copilului. Tot astfel face şi Domnul Iisus Hristos cu unele rugăciuni pe care le adresăm Tatălui Ceresc în numele Lui. El aruncă cererile nefolositoare; iar cererile bune, făcute în duh şi adevăr şi folositoare pentru noi, binele obştesc şi plăcute lui Dumnezeu, le face buchet şi le aşează pe Jertfelnicul Său înaintea Scaunului Său de Domnie”[10].

[10] Protos. Nicodim Măndiţă, *Învăţături despre rugăciune,* Editura Agapis, 1998, p. 52-53.

Dar ar fi bine să ne dăm seama că Dumnezeu este un Tată care are miliarde de copii pe această planetă – miliarde de suflete. Fiecare dintre aceşti copii, aceste suflete, are forţele lui proprii, despre care am vorbit altă dată: voinţa, motivaţia, entuziasmul. Forţe mari, e drept, dar evident infim mai mici decât infinita Forţă divină. Cu alte cuvinte, pe Pământ puterea unui suflet entuziast e enormă, dar faţă de puterea dumnezeiască e pulbere în vânt.

Cenzura de dincolo de noi

Să ne mai întrebăm atunci de ce nu ni se împlineşte **tot** ce dorim şi **tot** ce cerem în rugăciune? Toate ţelurile pentru care ne punem în joc forţe uneori enorme? Răspunsul e simplu: pentru că **în multe momente Puterea Divină acţionează ca o limită, ca o cenzură.**

Tot pentru noi!

Să presupunem că înainte de examen constaţi că ai nişte goluri în cunoştinţe, pe care nu le mai poţi acoperi în timpul rămas până la examen. Îţi îndrepţi atunci speranţa şi rugăciunea spre ceruri, pentru ca prin puterea Lui, Dumnezeu să te ferească de surprize neplăcute în examen şi să îţi dea acea picătură de „şansă" necesară pentru a trece cu bine examenul. Iar Dumnezeu îţi ascultă ruga şi ca urmare ieşi fericit de la examen. La următorul examen faci la fel, cu acelaşi rezultat, la un altul la fel, până când la un moment dat ţi se infiltrează, chiar inconştient, ideea că Dumnezeu e mare şi că poate multe acolo unde tu nu poţi. Idee excepţional de corectă, cu condiţia de a nu abuza de ea. Pentru că dacă laşi, din obişnuinţă, din ce în ce mai mult în seama lui Dumnezeu, s-ar putea să ai surprize la un moment dat.

De fapt, care tată şi-ar răsfăţa într-atât fiul încât să accepte să suplinească din ce în ce mai mult lipsa lui de efort, când **ştie** că fiul **poate** să facă aproape totul cu

puterile sale? Revenind la exemplul nostru, o notă mai mică te poate pune pe gânduri şi te poate mobiliza pentru examenele viitoare; îţi poate deci pune în mişcare forţele proprii, cam amorţite în ultimul timp (cu toate că acum ştii cum să nu ţi-o ia alţii înainte, cum să treci peste descurajări, dar te-ai lăsat pe tânjală). O notă mai mică e un semnal valabil ori de câte ori vei mai fi tentat „să o laşi mai uşor”, în condiţiile în care aştepţi un rezultat bun sau foarte bun.

Dumnezeu e bun, dar e şi drept. Nu mai ai putere? Roagă-te şi te va ajuta, cum am arătat. Dar nu-L asocia pe Dumnezeu lenei tale. Şi nu uita că ceea ce crezi tu că e bine s-ar putea să nu fie tocmai bine.

Citeşte ce urmează.

„Norocul” de moment e înşelător

E greu de multe ori să priveşti dincolo de avantajele de moment. Aceasta este o concluzie pe care ar trebui să o purtăm mereu în suflet şi e una din posibilele explicaţii pentru care nu ni se îndeplineşte o dorinţă chiar când vrem noi.

Trăim rugăciuni fără răspuns pentru că cerem prea multe lucruri, vrem să ni se întâmple toate cum vrem noi şi când vrem noi, fără a aştepta vreme potrivită şi **fără a avea în vedere rezultatele pe termen lung.**

Crezi că nu facem aşa ceva? Au făcut-o şi ucenicii Domnului:

„Atunci a venit la El mama fiilor lui Zevedeu, împreună cu fiii ei, închinându-se şi cerând ceva de la El. Iar El a zis către ea: ***Ce voieşti?*** *Ea a zis Lui:* ***Zi ca să şadă aceşti doi fii ai mei, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga Ta, întru împărăţia Ta.*** *Dar Iisus, răspunzând, a zis:* ***nu ştiţi ce cereţi. Puteţi, oare, să beţi paharul pe care-l voi bea eu şi cu***

botezul cu care Mă botez Eu să vă botezaţi?** Ei I-au spus: **Putem” (Matei 20, 20-22; Marcu 10, 35-39). Şi acum: dincolo de acest răspuns uşuratic, care a fost paharul pe care trebuia să Îl bea Mântuitorul? Unul atât de greu încât chiar El a fost copleşit, rugându-se de trei ori: *„Părintele Meu, de este cu putinţă, treacă de la Mine paharul acesta!”* (Matei 26, 39, 42, 44). Era paharul batjocurii, umilirii, chinurilor groaznice şi răstignirii! Şi la răstignire cine a stat de-a dreapta şi de-a stânga? Fiii lui Zevedeu, aşa cum au cerut? Nu, ci doi tâlhari. Ba încă fiii lui Zevedeu cei atât de viteji… au adormit în Grădina Ghetsimani pe când El se ruga cu sudori de sânge (Matei 26, 37, 40, 43).

Nu sunt de condamnat: şi noi facem la fel. Ei acum sunt în cer, noi…

Şi ca să revenim: uneori povara cererilor noastre e prea mare şi Dumnezeu nu ne ascultă.

Ştie El de ce.

Un exemplu de pronie divină

În anul III la Facultatea de Drept „am picat” un examen. Singurul examen ratat din toată facultatea. Am fost foarte dezamăgit, chiar dacă nu învăţasem foarte mult la materia respectivă (nu-mi plăcea). De fapt, nu învăţasem cam un sfert din materie. Dar mă gândeam că dacă am şansa să iau un bilet cu subiecte din ceea ce citisem, aş fi luat cu bine examenul, chiar dacă nu strălucit.

Dar Dumnezeu decisese altfel.

Când am luat biletul de examen, am văzut că al treilea subiect (şi ultimul) era tocmai din sfertul de materie necitit. Aveam însă şansa că profesorul ieşise şi mă asculta asistenta lui, care era mai indulgentă. Ei bine, profesorul a reintrat… tocmai când trecusem la subiectul al treilea. Auzind cum reinventam dreptul procesual penal, normal, nu a stat la discuţie. Degeaba s-a străduit asistenta să îi

spună că la celelalte două subiecte am ştiut bine, căci el, rămânând cu prima impresie de la al treilea subiect, a decis că… ne mai vedem şi la toamnă.

Mi s-a părut extrem de nedrept, deoarece colegi de-ai mei evident mult mai slab pregătiţi trecuseră examenul. Chinuit, dar îl trecuseră.

În toamnă mă pregătisem cu îndârjire. Am mâncat cartea, cum se spune, am aplicat cu îndârjire tot ce ai aflat (tot!) din **„Arta de a învăţa"** şi cartea despre succesul la examene[11] şi Dumnezeu m-a luminat, încât am luat cea mai mare notă – 9 – dintre toţi restanţierii. M-am bucurat că am scăpat de examen, am mulţumit lui Dumnezeu şi mi-am văzut de treabă.

În anul IV de facultate, după sesiunea din primul semestru se crease o agitaţie destul de mare: pentru prima oară se acordau burse de performanţă, care ulterior au devenit o tradiţie. Se acorda o sumă mare la acea vreme, care îmi doream să mă ajute ca să plătesc studiile la a doua facultate pe care doream să o urmez, dar care trebuia plătită. Ştiam că părinţii, aflaţi în alt oraş, nu mă mai puteau ajuta, câtă vreme şi fratele meu era student şi în anii aceia de inflaţie de după 1990 era greu să te descurci cu doi studenţi.

Pe atunci condiţiile pentru bursa de performanţă în general puteau fi îndeplinite doar de studenţii din ani terminali (participări la conferinţe, simpozioane, activitate culturală etc.). Dar condiţia eliminatorie ţinea de medie: media ultimelor trei semestre trebuia să fie peste 9,50. Făcându-mi un calcul rapid, din ultimele trei semestre

[11] **„Arta succesului la examene"** îţi arată ce trebuie să faci în timpul examenului: cum să te pregăteşti sufleteşte, cum să îţi domini emoţiile, cum să răspunzi aşa încât să îi placă profesorului examinator, de ce alţii mai slab pregătiţi iau note mai bune decât alţii mai bine pregătiţi, cum să faci să devină examenul o simplă formalitate etc. (Vezi prezentarea de la sfârşitul cărţii de faţă).

primele şi al doilea nu ridicau probleme. Al doilea… era cel cu materia „picată”. Iar când am făcut calculul am înţeles multe: cu acel 9 obţinut în toamnă media pe al doilea semestru era… 9,53! Şi atunci mi-am dat seama: dacă luam 6 „din prima” mai aveam media pentru bursă de performanţă? Nu. Şi nici dacă luam 8 în toamnă, la restanţă.

Dumnezeu gândise şi prevăzuse totul cu mult înainte de a mă gândi eu la ceva. Când eu mă tânguiam că trebuie să învăţ din nou pentru la toamnă materia care nu îmi plăcea, El îmi pregătea în taină o bucurie uriaşă: nu numai că am primit bursa, dar a fost absolut îndestulătoare ca să îmi plătesc primele taxe pentru a doua facultate! Aceasta cu atât mai mult cu cât abia după şase luni de la absolvirea primei facultăţi am găsit de lucru şi altfel nu aş fi avut cu ce să achit a doua facultate!

Apoi mi-am mai dat seama de ceva: examenul „picat” era al doilea din sesiune. Dacă aş fi fost mereu încurajat să învăţ cât se putea şi să iau note mari pe nedrept, nu ar fi fost corect. Dimpotrivă, nereuşita a făcut să îmi mobilizez toate forţele şi am învăţat şi am obţinut în acea sesiune note foarte bune. Care, bineînţeles, au avut aportul lor la media cu care am obţinut bursa de performanţă.

A ne răzvrăti împotriva unor „nedreptăţi” de moment înseamnă a nu crede că există Cineva deasupra noastră, care ştie mai bine decât noi despre cele ce avem nevoie. Nu înseamnă însă că după un examen „picat” va trebui să chefuim de bucurie pentru că ne aşteaptă ceva mai bun peste un timp. Ne poate aştepta, dar depinde şi de noi cât de mult arătăm, prin ceea ce facem, că **dorim** să obţinem acel „mai bun”...

Rugăciuni ce trebuie temperate

> *„Nebunul roagă pe Dumnezeu să-l miluiască; dar mila nu o primeşte, fiindcă nu a venit precum a voit el, ci precum doftorul sufletelor a socotit că e de folos. Şi de aceea se face nepăsător şi se tulbură şi uneori se războieşte aprins cu dracii, alteori huleşte pe Dumnezeu; astfel arătându-se nemulţumit, nu primeşte decât bâta” (**Sf. Maxim Mărturisitorul**).*

Am mai atins problema celor care vor să obţină mereu rezultate foarte bune, atunci când **ei** consideră că e cazul să le aibă.

E greu uneori să vezi în spatele avantajelor de moment dezavantajele de perspectivă, nu-i aşa? Drept pentru care, aşa cum am arătat,

> trebuie să ne rugăm lui Dumnezeu pentru tot ceea ce vrem să înfăptuim în viitorul apropiat sau în perspectivă şi să Îl lăsăm pe El să aleagă, din ceea ce ne dorim noi, ceea ce e cu adevărat mai bun pentru noi. În multe din aceste cazuri ceea ce vrem noi şi cerem cu credinţă şi ne este de folos va vrea şi Dumnezeu să ne dea. Dar atunci când binele de acum poate distruge binele mult mai mare de mai târziu, există Cineva care ne apără de rău.

Odată, într-un ocean s-a scufundat un vapor, iar singurul naufragiat care a scăpat cu viaţă plutea într-o barcă, lăsându-se în voia lui Dumnezeu. Prin mila Lui, barca a ajuns la un ţărm, pe o insulă neumblată, cum avea să constate mai târziu. Fiind noapte şi frig, şi-a aprins focul de la chibriturile ce îi mai rămăseseră. Şi-a construit apoi o colibă, iar grija lui era să nu se stingă focul nici ziua şi nici noaptea, pentru că animalele sălbatice de pe insulă se temeau de foc şi nu se apropiau.

Îşi dorea mult să vină un vapor şi se ruga lui Dumnezeu să nu îl lase. Dar rugăciunea lui parcă nu avea ecou. Zilele treceau şi nu se întâmpla nimic. Insula era departe de calea obişnuită a vapoarelor.

Ba, din contră, deşi s-a rugat, parcă Dumnezeu l-a pedepsit mai tare: într-o noapte, fiind obosit după vânătoare, a adormit adânc, iar un vânt puternic i-a răscolit focul şi i-a aprins coliba. Abia a ajuns să se salveze. Mare necaz! A încercat să stingă focul, dar ce să stingi, când coliba de nuiele şi de paie ardea cu vâlvătaie! Nici măcar să salveze nişte jar, pentru foc (că nu mai avea chibrituri) nu i-a îngăduit Dumnezeu, căci s-a pornit o ploaie torenţială, care i-a stins şi focul şi cărbunii, lăsându-l în întuneric şi în disperare. Ce rău să i se mai întâmple? Puţina agoniseală arsese, mâncare nu mai putea să-şi facă, era la mâna fiarelor, iar adăpostul îi arsese. A adormit disperat, cu ochii în lacrimi.

Dimineaţa s-a petrecut ceva neaşteptat: a auzit oameni care strigau: „E cineva aici?" S-a întâlnit cu marinarii care îl căutau, care i-au spus: „Am văzut focul pe care l-ai aprins astă noapte. Bine că l-ai aprins! Ştiam că insula e pustie şi ne-am gândit că e un apel. Am venit să te salvăm". Omul a izbucnit în plâns. El crezuse că focul fusese ultima nenorocire pe care i-o trimisese Dumnezeu. Şi iată că Dumnezeu aprinsese focul ca să poată fi văzut. Îl aprinsese ***la vreme potrivită****, nici mai devreme, nici mai târziu, ci tocmai când treceau corăbierii prin acel loc care nu se găsea în calea navelor.*

Există multe feluri în care Dumnezeu răspunde rugăciunilor noastre. Adesea, când cerem **lumină** şi totul se întunecă e cel mai sigur semn că Dumnezeu ne ajută. Naufragiatului nu i s-a descoperit în întuneric rostul nenorocirii, ci dimineaţa, când trecuse întuneceala. Altora Dumnezeu nu le descoperă, ci îi lasă să găsească singur, în timp, răspunsul la întrebarea „De ce trebuie să mi se întâmple?" Cine se străduieşte găseşte răspunsul[12].

Iar dacă îl găseşte de câteva ori, îşi dă seama că în necazuri, atunci când parcă totul se prăbuşeşte, **Credinţa** neclintită ne va scoate la **Lumină.** Dar despre acest lucru vom discuta pe larg puţin mai târziu.

2. Iartă ca să fii ajutat!

„De veţi ierta oamenilor greşealele lor, ierta-va şi vouă Tatăl vostru cel ceresc; iar de nu veţi ierta oamenilor greşelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşelile voastre" (Matei 6, 14-15).

„Iar când staţi de vă rugaţi, iertaţi orice aveţi împotriva cuiva, ca şi Tatăl vostru Cel din ceruri să vă ierte vouă greşelile voastre" (Marcu 11, 25).

Ne-a supărat prietenul sau prietena; am fost nedreptăţiţi de profesor la examen; ne-am certat cu cineva din familie – sunt mii de situaţii care ne înfurie şi de care ne aducem aminte cu dispreţ. Vedem însă că ajutorul divin e condiţionat de iertarea şi împăcarea noastră.

Da, vom zice, dar Dumnezeu spune că nu ne iartă, nu că nu ne ajută. Adevărat, aşa zice acolo. Dar trebuie să interpretăm sfintele cuvinte unele prin altele, iar nu disparat, cum fac sectarii. Căci iată ce zice Mântuitorul: *„Deci, dacă îţi vei aduce darul tău la altar şi acolo îţi vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă darul tău acolo, înaintea Altarului, şi mergi întâi şi împacă-te cu fratele tău şi apoi, venind, adu darul tău"* (Matei 5, 23-24). Aşa cum arată Sf. Efrem Sirul, dacă nu aduci întâi împăcarea şi liniştea, toată rugăciunea şi tot darul neprimite vor fi. Iartă şi ţi se va ierta, căci „Cu ce măsură veţi măsura, cu aceea vi se va măsura" (Luca 6, 38).

[12] Pilda şi concluzia sunt adaptate după: *Puterea credinţei ortodoxe. Credinţa făcătoare de minuni,* Editura Panaghia, p. 40.

Aşadar, în încercări cerem lui Dumnezeu să fim iertaţi de păcate pentru ca împăcându-ne cu El să Îl avem alături. Poate la acel moment pocăinţa nu e întreagă, e doar un început, răbdare nu mai e, credinţa e pe sfârşite… Ce face Dumnezeu? Ca să nu lase bunăvoinţa să se înece în deznădejde, rânduie ceva necazuri din partea celor din jur – sau amintiri ale necazurilor: un coleg a râs de noi, altul ne-a vorbit de rău pe la spate, altul a luat ceva ce era al nostru… Toţi deodată! Bineînţeles, înţepaţi de necazurile noastre, având mândrie şi slavă deşartă îndestul, credem că paharul s-a umplut şi reacţionăm cu furie împotriva mişeilor, depăşind chiar şi marginile răului făcut de ei, cu scopul de „a-i pune la punct o dată pentru totdeauna", ca să nu ne mai deranjeze în necazurile noastre.

Aşa fac nebunii.

Dar fără aceste ultime încercări nu e cu putinţă ca fructul biruinţei să se pârguiască. Dumnezeu trece şi peste păcate, şi peste pocăinţa incompletă, e gata să ajute în ceasul când ajutorul e cel mai oportun, chiar dacă lăcrimează încă de pe urma păcătoşeniei noastre. Trece peste tot, dar ne dă cel mai rapid test: al iertării semenilor. Arde etapele, pleacă urechea la rugăciune, pregăteşte bucuria ca la o masă întinsă, rapid, lasă de la El, fără ranchiună uită rănile – tocmai El, Cel pururea pironit pentru fiecare păcat al nostru – Se zbate să îţi facă o bucurie. Dar Se roagă de tine: *„Într-o secundă uit tot. Iert tot şi-ţi sar în ajutor, căci ştiu că ai nevoie. Nu te bat zile, luni, ani. E totul pregătit. Dar te rog ceva: în secunda aceea, până să uit, să îţi sar în ajutor şi să îţi ridic necazul, iartă şi tu. Vezi că sunt nişte fraţi ai tăi necăjiţi de diavol, care au sărit pe tine împinşi de cel rău. Iartă-i într-o secundă şi uită…"*

Iar noi? Noi… ce facem…?

De aceea nu va asculta Dumnezeu rugăciunile – chiar făcute cu credinţă – în care cerem să ne ajute să „rupem gura" vreunui coleg căruia i-am promis că îi arătăm că putem

să luăm note mai bune ca el, nici rugăciunile de ajutor pentru examene în urma cărora ne vom mândri (cum ne e firea) sau ne vom lenevi apoi. Poţi folosi metodele de învăţare, poţi fi asul învăţării (că doar ştii cum şi nu trebuie decât să aplici), dar greu de crezut că vei fi ajutat. Sau vei fi lăsat de capul tău şi îţi vei rupe colţii mai târziu.

Cu atât mai mult nu va asculta Dumnezeu rugăciunile în care ceri răul semenului, pedepsirea lui. Sau mai târziu, când vom concura pentru un post anume, prin care să ne câştigăm pâinea, s-ar putea să nu fim ajutaţi dacă ne dorim postul mai degrabă ca să îndepărtăm pe cineva anume de la o şansă.

Îi cerem lui Dumnezeu să se înţeleagă cu duşmănia, cu mândria, cu lenea? Lui Dumnezeu, care a spus să ne iubim vrăjmaşii? *„Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă vatămă şi vă prigonesc, ca să fiţi fiii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi.* ***Căci dacă iubiţi pe cei ce vă iubesc, ce răsplată veţi avea?”*** (Matei 5, 44-46).

Şansa de a-i ierta pe alţii e semn că Dumnezeu ne-a ascultat şi ne va scoate din necaz. E semn de bucurie, căci s-a deschis scurtătura spre ajutorul lui Dumnezeu. Vine împăcarea, pacea Lui, şi necazul se preface în bucurie.

Dar noi alegem.

3. „Neîncetat vă rugaţi”

„Bun lucru este a se ruga creştinul întotdeauna şi a nu se slăbănogi, precum zice Domnul şi Apostolul: «neîncetat vă rugaţi», adică noaptea şi ziua şi în tot ceasul. Să te rogi nu numai când intri în Biserică, iar în celelalte ceasuri să te

faci fără de grijă; ci ori de lucrezi, ori de te odihneşti, ori de dormi, ori de călătoreşti, ori de mănânci, ori de bei, ori de zaci, să nu-ţi curmi rugăciunea ta. (…) Când poţi, pleacă-ţi genunchii, iar când nu poţi, roagă-te cu mintea: seara, dimineaţa şi în amiază-zi. Dacă rugăciunea, ca o povăţuitoare, va fi făcută înaintea lucrului, când sculându-te din pat, mişcările tale cel dintâi prin rugăciune se vor face, atunci păcatul nu află intrare asupra sufletului tău.

Rugăciunea este păzitoarea întregii înţelepciuni…" (Sf. Efrem Sirul)

Deci altă cheie a rugăciunii vii este aceea de a fi neîncetată. Dar cum să facem rugăciune neîncetată, când nouă trebuie să ne stea mintea la învăţat? Şi apoi, nu rămăseserăm înţeleşi că credinţa fără fapte (adică fără a pune osul la învăţătură) e moartă?!

Nu e nici un paradox, tinere prieten, numai că rugăciunea neîncetată se dobândeşte greu. Tare greu. Unii ne sfătuiesc să pomenim numele Domnului Iisus, în rugăciunea inimii, foarte simplă dar zguduitoare, şi care – ne asigură sfinţii – după un timp se va repeta singură în inima noastră, indiferent cu ce suntem ocupaţi: ***„Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul".*** Nu insistăm acum asupra ei, pentru că s-au scris cărţi de către oameni care o cunosc cu adevărat[13], dar nu putem să nu ne cutremurăm când vedem ce forţă mare ascunde această rugăciune:

[13] *Pelerinul rus* e cea mai cunoscută şi e foarte încurajatoare. Apoi *Culegere despre Rugăciunea lui Iisus*, Editată de Mănăstirea Portăriţa; în plus *Mica Filocalie a rugăciunii inimii,* cu texte din Sfinţii părinţi, Editura Herald, Bucureşti; apoi *Frica de Dumnezeu. Rugăciunea lui Iisus pentru începători*, Editura Panaghia. Mai e o carte, de la aceeaşi editură, cu titlu asemănător: *Smerita cugetare. Rugăciunea lui Iisus pentru începători,* care cuprinde dialoguri cu doi sfinţi părinţi din România şi de la Sfântul Munte Athos. Mai sunt multe cărţi şi toate sunt bune. Caută-le pe acelea potrivite pentru un bun început şi vorbeşte despre ele cu duhovnicul. Nu începe de capul tău, că apar primejdii!

„Pentru aceea, şi Dumnezeu L-a preaînălţat şi I-a dăruit Lui nume, care este mai presus decât orice nume; ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cereşti şi al celor pământeşti şi al celor de dedesubt” (Filipeni 2, 9-10) *„Căci nu este sub cer nici un alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mântuim noi”* (Faptele Apost. 4, 12).

„Orice veţi cere întru numele Meu, aceea voi face, ca să fie slăvit Tatăl întru Fiul. ***Dacă veţi cere ceva în numele meu, Eu voi face”*** (Ioan 14, 13-14).

„Până acum nu aţi cerut nimic ***în numele Meu;*** *cereţi şi veţi primi, ca bucuria voastră să fie deplină”* (Ioan 16, 24)

„Şi tot cel ce va chema numele Domnului se va mântui” (Faptele Apost. 2, 21; Romani 10, 13).

„Acolo unde sunt doi sau trei, adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor” (Matei 18, 20) – deci dacă limba, mintea şi inima sunt adunate laolaltă în invocare…

„Orice veţi cere de la Tatăl în numele Meu El vă va da” (Ioan 16, 23).

Dar, pentru că până să dobândim chemarea neîncetată a Numelui Domnului mai este, rămâne întrebarea: Cum să ne rugăm neîncetat noi, cei ce suntem departe de rugăciunea neîncetată?

Întrebarea nu e de acum. E de sute bune de ani şi i-a răspuns un Sfânt înţelept:

„…şi zise fratele: dar cum poate mintea să se roage neîncetat? Căci cântând şi cetind, întâlnindu-ne mai mulţi şi slujind, o tragem spre multe gânduri şi vederi. Şi răspunse bătrânul: Dumnezeiasca Scriptură nu porunceşte nimic din cele cu neputinţă, căci şi Apostolul cânta, cetea şi slujea şi totuşi se ruga neîncetat. Rugăciunea neîntreruptă stă în a avea mintea alipită de Dumnezeu cu evlavie multă şi cu dor şi ***a atârna pururea cu nădejdea în El în toate, orice ai face şi ţi s-ar întâmpla.*** *Aflându-se în această dispoziţie, Apostolul zicea:* «***Cine ne va despărţi pe noi de dragostea***

lui Hristos? Necazul sau strâmtorarea? *» ş.a.m.d. Şi după puţin: «****Sunt încredinţat că nici moartea, nici viaţa, nici îngerii****». Sau iarăşi: «****În toate obijduiţi, dar nu striviţi, în mare cumpănă, dar nu deznădăjduiţi, prigoniţi, dar nu năpăstuiţi, trântiţi jos, dar nu nimiciţi. Totdeauna purtăm în trup moartea Domnului Iisus, ca şi viaţa lui Iisus să se arate în trupul nostru muritor****».*

În astfel de dispoziţie aflându-se Apostolul, neîncetat se ruga. Căci ***în toate cele ce făcea şi i se întâmpla, atârna cu nădejdea în Dumnezeu"***[14].

Iată că tot acolo ajungem: oriunde mergi, orice începi, orice faci să faci cu nădejde în Dumnezeu.

Un singur lucru am de adăugat: dacă Dumnezeu te va învrednici cu rugăciune multă, să faci totuşi rugăciune bună. Nu mecanic, nu cu mintea pe dealuri. A face rugăciune la care să nu te gândeşti e ca şi cum ai merge la sala de forţă şi te-ai ocupa cu altceva: cu telefoane, cu poveşti cu prietenii, cu măsurări din ochi ale aparatelor… pentru ca la sfârşit să pleci mulţumit că „ţi-ai făcut norma la sală", dar să vezi după o lună că nu e nici un progres.

„Adeseori obişnuinţa rea, lenevirile ori grijile deşertăciunilor veacului acestuia, care ne învăluiesc zilnic, înclinarea sau prăpăstuirea în multe patimi şi păcate ucid puterea multor creştini de a se ruga lui Dumnezeu cu putere, aşa cum ar trebui, în duh şi în adevăr. Bălăriile acestea înăbuşesc sămânţa cea bună a credinţei, încât mulţi din creştini adeseori fac rugăciuni numai de formă, rugăciuni moarte, care nu se pot sui la Dumnezeu."[15]

[14] Sf. Maxim Mărturisitorul, în *Filocalia II,* Ediţia a II-a, Editura Harisma, 1993, p. 39-40.

[15] Protos. Nicodim Măndiţă, *Învăţături despre rugăciune,* Editura Agapis, 1998, p. 79-80.

Dacă facem rugăciune, să o facem bine, din inimă, cu nădejde, cu credinţa că Dumnezeu ne va da ceea ce e mai bun. Şi atunci să vezi bucurii!

4. Întrebări la care primim răspuns mai târziu

„Deoarece s-a rânduit o vreme între semănat şi seceriş, nu credem în răsplată.” (Sf. Marcu Ascetul)
„Încercarea credinţei voastre lucrează răbdarea; iar răbdarea să-şi aibă lucrul ei desăvârşit, ca să fiţi desăvârşiţi şi întregi, ***nelipsiţi fiind de nimic.”*** (Iacov 1, 3-4)

E evident că aceste cuvinte vor avea o mai mare rezonanţă în sufletele celor care, atunci când fac un lucru mai important, cer ajutorul lui Dumnezeu **şi aşteaptă împlinirea la vreme potrivită**. Unii au ajuns deja la ideea că avem cu adevărat în noi puterea de a ne spori enorm forţele, avem un liber-arbitru, dar, **atunci când e nevoie**, Dumnezeu ştie să limiteze această putere. Sau ştie să o înmulţească şi să o încurajeze să crească, atunci când e cazul. Deci, prieten drag, nu te mai întreba dacă e drept sau nu să ratezi un examen pentru care te-ai pregătit mai mult decât alţii. Desigur, e poate dureros, vei fi poate dezamăgit, relaţiile de familie s-ar putea tensiona pentru un timp (mai ales în cazul examenelor importante), dar până să treacă dezamăgirea ar fi poate indicat să te gândeşti la cuvintele lui Gala Galaction: *„Nu te plânge pentru că, apucând-o pe un drum, ţi-ai rupt un picior; s-ar putea ca, apucând pe celălalt drum, să ţi le fi rupt pe amândouă”.*

Prieten drag, eşti poate la vârsta la care nu vezi decât viitorul apropiat, la vârsta la care grijile nu au început să sape la temelia dorinţelor tale – şi e minunată această vârstă –, dar fii înţelept, căci înţelepciunea nu e contrară

tinereţii: am întâlnit destul de mulţi oameni care s-au rugat cu disperare şi şi-au dorit mult un lucru. Neatingându-l **când au vrut ei**, s-au prăbuşit în momentul în care ultima speranţă le pierea sub ochi. Dar când s-au ridicat din nou au ajuns să Îi mulţumească lui Dumnezeu că i-a ferit să meargă pe calea dorită de ei înainte. Concluzia? Viaţa îşi are „misterele" ei, „nedreptăţile" ei. Iar examenele fac parte din viaţă...

„Rugăciunea trebuie să fie făcută cu supunere şi lăsare în voia lui Dumnezeu. Aşa ne-a învăţat mântuitorul, zicând: «facă-se voia Ta» (Matei 6, 10). *Aşa ne-a dat El exemplu când s-a rugat Tatălui ceresc, în ajunul patimilor Sale, zicând: «Părintele Meu, de este cu putinţă, treacă de la Mine acest pahar, însă nu precum voiesc Eu; ci precum voieşti Tu…»* (Matei 26, 39; Luca 22, 42). *Rugăciunea e bine să se facă totdeauna cu statornicie şi încredere, aşteptând de la bunătatea lui Dumnezeu timpul şi ceasul când să ne asculte şi primească cererea"*, ne îndeamnă un osârdnic al lui Hristos[16].

Rugăciunea e nervul delicat ce pune în mişcare braţul lui Dumnezeu. Rugăciunea nu înseamnă să-i spui lui Dumnezeu „te rog să faci cu mine ce vreau eu", ci **„Te rog să faci cu mine ce vrei Tu"**[17].

Uneori, cititorule, „norocul" poate veni pe căi foarte întortocheate. Şi nu când vrem noi. Deja ai văzut în exemplul cu naufragiatul.

Tu te rogi, spre exemplu, să ai mereu note mari, poate chiar în lipsa suportului real oferit de cunoştinţe. Bine ar fi să te gândeşti totuşi şi la vorbele memorabile ale lui Nicolae Iorga: *„Nu răsare nimic pe locul unde se joacă mereu*

---

[16] Protos. Nicodim Măndiţă, *Învăţături despre rugăciune,* Editura Agapis, 1998, p. 75.

[17] Anthony M. Coniaris, *Introducere în credinţa şi viaţa Biserciii Ortodoxe*, Editura Sophia, 2001, p. 239.

razele soarelui". Ceea ce nu înseamnă să accepţi cu fatalitate şi cu resemnare „ce-o da Dumnezeu", indiferent dacă e bine sau rău. Înseamnă doar că **în orice faci trebuie să munceşti ca şi cum totul ar depinde de tine şi să te rogi ca şi cum totul ar depinde de Dumnezeu.** Ai făcut tot ce ţi-a stat în putinţă pentru a obţine rezultatul dorit, dar n-ai avut „noroc"? Atunci poţi să stai liniştit, prietene: nereuşita ar putea fi foarte bine rezultatul voinţei lui Dumnezeu, care vrea uneori să îţi dea ceva mai bun decât vrei tu la un moment dat. Răbdare să ai şi să nu deznădăjduieşti.

Atunci când vrem să facem ceva, avem dreptul să cerem ajutorul lui Dumnezeu, lăsând ca El să aprobe, să mărească sau să îngrădească împlinirea dorinţelor noastre.

Alteori, rezultatul trebuie să apară nu când vrem noi, ci când vrea Dumnezeu. Iată ce zice un mare Sfânt: *„Sunteţi supărată că Dumnezeu nu vă ascultă rugăciunile! Nu vă supăraţi pe Cel de la care avem şi fiinţa, şi viaţa, şi suflarea, şi înţelegerea, şi totul. Vă rog: nu vă plângeţi de Cel ce are de mii de ori mai multă dreptate să se plângă de noi înaintea îngerilor şi sfinţilor Săi. Chiar dacă Domnul nu împlineşte întocmai rugăciunile noastre, ele tot aduc roadă în sufletele noastre, făcându-le mai bogate şi mai mature. Aceasta e o taină… Să zicem că cineva seamănă grâu şi se roagă ca sămânţa să aducă roadă. În loc de roadă din sămânţă, răsare iarbă. El se roagă din nou pentru roadă, însă în loc de roadă din iarbă cresc pai şi spic. Iarăşi se roagă pentru roadă şi în cele din urmă se pleacă de greutatea boabelor şi se coace şi cade în poala rugătorului.* ***Toate rugăciunile noastre adevărate rodesc la vremea lor.*** *(…) Dacă nu ne ascultă îndată rugăciunile, înseamnă că nu doreşte să ni se întâmple ceea ce vrem noi, ci ceea ce El vrea.* ***Atunci El ne doreşte şi ne pregăteşte pentru ceva mai mare şi mai bun decât ceea ce Îi cerem noi în rugăciune.***

*De aceea trebuie să încheiem fiecare rugăciune cu inimă înfrântă: «**Părinte, fie voia Ta, nu a mea!**»”*[18].

Tu poţi învăţa organizat, aşa cum ştii deja din **„Arta de a învăţa”**; fireşte, poţi crede că va fi bine… iar Dumnezeu să aibă alte planuri. De aceea nu avem „noroc”.

Atunci totul e zadarnic? Suntem predestinaţi ca la un examen să luăm note mici sau mari? Nu.

Fă tot ce depinde de tine, tinere, pentru ca la ceas de nereuşită să poţi spune cu inima curată, poate spre uluirea celor din jur: *„Îţi mulţumesc, Doamne, pentru tot ce ai făcut pentru mine: dacă azi nu mi-ai dat ceea ce mi-am dorit, înseamnă că în curând o să-mi dai ceva mai bun şi mai folositor. Ajută-mă, te rog, ca să fiu vrednic de ceea ce îmi vei da mai bun”.* Câţi oare însă, în ceas de durere sau de dezamăgire pricinuită de ceea ce noi numim eşec, au puterea de a spune cu sinceritate aceste cuvinte?

Şi câţi oare Îi mai mulţumesc lui Dumnezeu după ce au obţinut ceea ce au dorit?... Şi câţi Îi mulţumesc că îi are în pază cât încă **nu** au primit?

Dar despre acestea vom mai vorbi.

5. Dar ne trebuie „ceva”! CE să cerem ca să fim bineplăcuţi lui Dumnezeu?

Avem examene grele şi nu ştim ce să facem. Sau avem examene mai uşoare, dar nu mai avem putere să asimilăm tot ceea ce trebuie, din cauză că ne-am obosit mintea până acum şi nu mai memorăm aşa cum trebuie (se întâmplă, chiar dacă acum înveţi mult mai mult şi mai repede decât alţii. Dar ai uitat ce am spus despre cum să îţi căleşti voinţa sau

---

[18] Sfântul Nicoale Velimirovici, *Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi,* vol. II, Editura Sophia, 2003, p. 55-56.

despre metoda de aur – relaxarea – în **„Arta de a învăţa”** partea a II-a **(„Cheile învăţării eficiente”)**.

Când au obosit, unii se bazează pe intuiţie, alţii, cum am spus, pe „norocul” de moment, pe o scânteiere care să îi ajute să obţină un rezultat bun, pe o idee care să ţâşnească din maldărul de cunoştinţe.

Dar toate aceste scânteieri pot fi mai mult decât atât: luminare deplină de la Dumnezeu, prin Duhul Sfânt. Nu noroc de moment, nu altceva, ci lumina Duhului Sfânt! Aceasta ne trebuie când învăţăm şi când ne rugăm pentru ajutor la examene. Există chiar un acatist, mult folositor, al Sfântului Duh, care trebuie citit pentru lumina minţii în orice împrejurare. Iată ce găsim într-o „Povăţuire” la acest acatist: *„Acest acatist al Prea Sfântului Duh (...) are o importanţă deosebită pentru formarea personalităţii, pentru înţelepciunea noastră, pentru luminarea minţii şi reuşita la examene. Observăm la foarte mulţi copii sau chiar maturi că nu pot ţine minte nici cele mai elementare lucruri, nu pot învăţa, nu pot avea o coerenţă în gândire şi prin aceasta întâmpină multe greutăţi în viaţă. Motivele pot fi şi datorită firii reduse a insului, datorită păcatelor părinţilor săi, dar pot fi şi datorită lipsei prezenţei Duhului Sfânt în viaţa şi fiinţa sa”*. Şi apoi, în alt loc; *„Prin Duhul Sfânt ne vine toată înţelepciunea şi luminarea desăvârşită a minţii noastre”.*

Prin acest Acatist chemăm Duhul Sfânt în mintea şi în sufletele noastre: *„Vino, Prea Înaltule Adevăr, şi lămureşte îndoielile stricăcioasei mele înţelegeri”; „Vino, Lumină Veşnică, şi se vor risipi toate nălucirile şi spaimele”; „Vino şi cercetează pe toţi cei care însetează de lumina Ta”; „Dă-mi a Te chema necontenit, Ocrotirea sufletului meu, până ce lumina Ta mă va lumina pe mine, cel împuţinat la suflet”; „Vino şi luminează mintea noastră în ceasul descumpănirii”* – şi atunci la ce ne mai trebuie „noroc”?!

Nu ne mai trebuie. Ajutorul lui Dumnezeu, purtarea Sa de grijă sunt garanţiile succesului. Nu ale unuia automat,

din motivele pe care le-am arătat mai sus. Nici ale unuia facil, pentru că trebuie rugăciune curată, făcută cu credinţă, aşa cum se arăta în pomenita **„Povăţuire”**: *„atunci când avem examen şi când învăţăm pentru examen, să sacrificăm în fiecare zi 15-20 de minute pentru citirea acestui acatist. Să-l citim din toată inima noastră, să implorăm Duhul Sfânt Mângâietorul să vină şi să locuiască în inima noastră.*

Pe lângă cel care are examen, pot să-l citească şi cei din familia lui şi apropiaţii lui. Este foarte recomandabil să ne rugăm pentru aproapele nostru care are nevoie de ajutor. Puterea şi efectul rugăciunii sunt mai mari. Cel care are examene să aibă pomelnice la cât mai multe mănăstiri şi biserici unde se face slujba zilnică, pentru a fi pomenit. Să se spovedească înainte de începerea examenului pentru a fi dezlegat de preot şi pentru a curăţi cămara inimii, să-i facă loc Duhului Sfânt. Sfântul Duh vine numai acolo unde găseşte loc pregătit şi curăţit”.

Prin rugăciunea credinţei obţinem la timpul potrivit ce e bun (care poate să difere de ceea ce considerăm noi a fi bun).

Departe de a fi o încheiere, e doar un start spre meditaţie…

IV

CÂND TOTU-N JUR SE PRĂBUŞEŞTE…

În drum mi se desfac prăpăstii
Şi-n negură se-mbracă zarea.
Eu în genunchi spre Tine caut:
Părinte, -orânduie-mi cărarea!

Dezleagă minţii mele taina…
(O. Goga – *Rugăciune*)

…Experienţa şi Credinţa se întâlnesc

„Prieten drag, am ajuns într-unul din foarte rarele momente în care te îndemn să priveşti partea neplăcută a lucrurilor. Pentru că uneori viaţa îţi oferă „surprize” nu tocmai plăcute. Aşa încât, vrând-nevrând, ne punem întrebarea: ***atunci când uşile par închise, ce mai rămâne de făcut?*** *Atunci când „ghinioanele” se ţin scai de tine, atunci când, oricâte eforturi ai făcut, îţi pare că toate ţi se ridică împotrivă… atunci… ce faci? Cumva… renunţi?*

În nici un caz! Ţi-ai merita pedeapsa de Sisif – un Sisif care însă nu a fost condamnat pentru cine ştie ce vini imaginare, ci care s-a autocondamnat prin nehotărârea pe care i-a adus-o renunţarea… Şi de ce „un Sisif”? Pentru că, nehotărât fiind, vei pierde tot sau aproape tot ce ai acumulat pe tărâmul învăţării eficiente. Dar, în acelaşi timp, vei simţi arzătoare vremelnica ispită către redobândirea lucrului pierdut. Şi vei reîncepe să urci, cu eforturi, cu sudoare, când

ai fi putut să nu renunţi atunci când nu credeai că izbânda era aproape".

E un fragment – dacă îţi aminteşti – din **„Arta de a învăţa"**, partea a II-a **(„Cheile învăţării eficiente").** Acolo am tratat situaţia la nivel raţional. A venit momentul să privim mai adânc.

În alt loc scriam: *„S-ar putea ca viaţa să te pună destul de mult la încercare înainte de a-ţi oferi bucuria succesului. S-ar putea ca înainte de a simţi gustul victoriei să treci prin deziluzii, prin eşecuri, uneori chiar repetate. Experienţa te învaţă şi de data aceasta că*

succesul din prima încercare e un adevărat miracol.

*Să ne aducem aminte de o reacţie cât se poate de des întâlnită în caz de insucces: **scăderea (mergând uneori până la forme foarte grave) a încrederii în forţele proprii.** Atitudine foarte dăunătoare, ce adeseori merge mână în mână cu autocompătimirea şi cu pozarea în victimă persecutată pe nedrept. Te recunoşti cumva, tinere cititor?…"*

Aşa începe un pasaj dintr-o carte pe care vreau să ţi-o ofer despre cele mai bune metode de a te prezenta la examen şi de a-ţi etala cunoştinţele, după ce ai învăţat după metode eficiente (învăţarea e una, „ambalajul" e alta).

Raţional şi psihologic aşa e, cum am scris mai sus. În acea carte vei găsi „reţete" şi sfaturi despre cum să faci faţă eşecului, deci nu vom insista acum prea mult.

Vom discuta acum despre ceea ce numim încercare, necaz sau ispită. Şi vom vedea că sunt multe soluţii. Ne vom linişti şi ne vom continua drumul spre ceea ce ne este de folos.

E adevărat, problemele, greutăţile, luptele inerente vieţii ne slăbesc, ne consumă energia şi uneori ne descurajează. Descurajarea îşi întinde tentaculele în suflet şi apoi în raţiune. Trebuie să luptăm pe două planuri – al credinţei

şi al raţiunii – care de fapt sunt unul singur. De ce? Raţiunea şi credinţa nu se exclud, ci se întrepătrund în tine, pentru că sunt o parte din tine. Ne dăm seama de aceasta pentru că atât autorii de cărţi despre succes cât şi luminaţii părinţi ai Bisericii au ajuns la o concluzie comună.

Spune un autor: *„Succesul pe termen lung este influenţat în mare parte de capacitatea noastră de a depăşi eşecul... şi de a ne concentra asupra oportunităţilor în defavoarea obstacolelor”*[19]. Şi mai zice acelaşi autor: *„Atunci când lucrurile merg prost... atunci când avem doar înfrângeri... nu trebuie să fim demoralizaţi şi să cedăm. Situaţia se poate schimba radical dacă facem tot ce putem şi dacă perseverăm. Eşecul nostru de moment poate fi doar un preludiu al unei victorii finale mult mai importante”*[20].

Şi acum iată ce spunea, în acelaşi ton, dar mult mai profund, un sfânt al Bisericii noastre: *„...ieşire nu mai zărim. Oare întâmplător este acest lucru?! Oare ei* (Dumnezeu şi Maica Domnului – n. autorului) *nu văd? Şi văzând, nu împreună-pătimesc cu noi şi nu sunt gata să ne ajute?! Şi totuşi ne lasă să ne chinuim. De vreme ce ei sunt cu totul dragoste, înseamnă că nu îngăduie aceasta din duşmănie. Şi dacă aşa stau lucrurile, ce vrea să fie aceasta?*

Acelaşi lucru se întâmplă între plăcinta coaptă în cuptor şi gospodină. Daţi plăcintei simţire, gândire, limbă... Ce i-ar spune ea gospodinei? „Matuşca! M-ai pus aici şi mă prăjesc... Nici o fărâmitură din mine nu a rămas neprăjită, totul mă arde ceva de nerăbdat... Şi necazul este că nici ieşire de aici nu văd, nici sfârşit la chin nu ştiu unde să aştept. Mă întorc la dreapta, mă întorc la stânga, înainte ori înapoi, ori în sus: peste tot închis, iar căldura este de nesuferit. Ce ţi-am făcut? De ce asemenea duşmănie din partea ta?” şi aşa mai departe. Daţi gospodinei putinţa de a înţelege graiul plăcintei. Ce

---

[19] Charles C. Mainz, *Puterea eşecului*, Editura Curtea Veche, 2003, p. 46.

[20] Op. cit., p. 58-59.

i-ar răspunde ea? „Ce duşmănie? Eu, dimpotrivă, pentru tine lucrez. Rabdă puţin şi ai să vezi cât de frumoasă ai să ieşi! Şi ce mireasmă se va răspândi din tine în toată casa! Ceva de minune! Aşa încât fă bine de mai rabdă puţin şi vei vedea bucurie". Aţi luat cunoştinţă de spusele plăcintei – acum băgaţi la cap spusele gospodinei şi ***treceţi cu seninătate la aşteptarea deznodământului fericit. Eu cred că prin aceasta puteţi sfârşi toate grijile. Puneţi-vă în mâinile lui Dumnezeu şi aşteptaţi.*** *Oricum sunteţi în mâinile lui Dumnezeu, numai că daţi din mâini şi din picioare... Încetaţi să mai faceţi asta şi staţi liniştită"*[21].

Ce mai poate fi spus după astfel de cuvinte care arată ceea ce mulţi ştiu deja – că tot la zi ajunge şi cea mai lungă noapte?

Când toate se dărâmă, când eşti vlăguit şi nu o mai poţi lua de la capăt, nu uita: ceea ce e cu neputinţă la om e cu putinţă la Dumnezeu, **care duce toate la sfârşit fericit**. Ştim asta de la Proorocul David, care arată în multe locuri în Psaltire unele ca acestea:

- „Eu m-am culcat şi am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini" (Psalm 3, 5).
- „Când Te-am chemat, m-ai auzit, Dumnezeul dreptăţii mele! Întru necaz m-ai desfătat!" (Psalm 4, 1).
- „Şi să se veselească toţi cei ce nădăjduiesc spre Tine; în veac se vor bucura şi le vei fi lor sălaş şi se vor lăuda cu Tine, toţi cei ce iubesc numele Tău" (Psalm 5, 11).
- „Să nădăjduiască în Tine cei ce cunosc numele Tău, că n-ai părăsit pe cei ce Te caută, Doamne!" (Psalm 9, 10).
- „Văzut-am mai înainte pe Domnul înaintea mea pururea, că de-a dreapta mea este, ca să nu mă clatin" (Psalm 15, 9).
- „Domnul este luminarea mea şi mântuirea mea; de cine mă voi teme? Domnul este apărătorul vieţii mele; de

[21] Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Boala şi moartea*, Editura Sophia, Bucureşti, 2002, p. 13-14.

cine mă voi înfricoşa? (…) De s-ar rândui împotriva mea oştire, nu se va înfricoşa inima mea; de s-ar ridica împotriva mea război, eu în El nădăjduiesc (…). Ţie a zis inima mea: pe Domnul voi căuta. Te-a căutat faţa mea; faţa Ta, Doamne, voi căuta. Să nu-Ţi întorci faţa Ta de la mine şi să nu Te abaţi întru mânie de la robul Tău; ajutorul meu fii, să nu mă lepezi pe mine şi să nu mă laşi, Dumnezeule, Mântuitorul meu. Că tatăl meu şi mama mea m-au părăsit, dar Domnul m-a luat" (Psalm 26).

- „Binecuvântat este Domnul, că a auzit glasul rugăciunii mele. Domnul este ajutorul şi apărătorul meu, ***în El a nădăjduit inima mea şi mi-a ajutat"*** (Psalm 27, 8-9).

Şi tot aşa, în mai toţi Psalmii. Oare numai pe David l-a ajutat Dumnezeu aşa?

Evident că nu. Şi în Noua Lege aflăm la fel: *„Cei ce suferă, după voia lui Dumnezeu, să-şi încredinţeze Lui, credinciosului Ziditor, sufletele lor, săvârşind fapte bune"* (I Petru 5, 19).

„Lăsaţi-I Lui toată grija voastră, căci El are grijă de voi" (I Petru 5, 7).

Mai simplu nu se poate. Ba chiar o întăreşte un Sfânt contemporan, Părintele Porfirie: *„Există întotdeauna un mod inteligent prin care să depăşim cele mai grele situaţii. Este de ajuns să ne dăruim inima lui Hristos (…). Nu există nici o greutate care să nu fie rezolvată prin Hristos. Dăruieşte-te lui Hristos, iar El va găsi o soluţie"*[22].

Necazurile – spun mulţi Sfinţi Părinţi – sunt tocmai pentru că Dumnezeu ne iubeşte şi vrea să nu uităm cât de mult şi de frumos ne poate ajuta.

[22] Părintele Porfirie, în *Flacăra Dumnezeiască pe care a aprins-o în inima mea Părintele Porfirie*, de Agapie Monahul, Editura Bunavestire, Bacău, 2000, p. 102.

Să ne gândim cinstit: adesea, când ne merge bine, uităm să ne rugăm. Când cădem, când ne speriem, când nu mai avem forţă, când avem orice necaz, alergăm la Domnul şi la Preasfântă Maica Lui şi la sfinţii Lui.

Şi niciodată nu suntem lăsaţi! Cum se face?

E cuvântul Apostolului Pavel care deslușește o taină imuabilă a Iubirii lui Dumnezeu: *„Nu v-a cuprins ispită care să fi fost peste puterea omenească. Dar credincios este Dumnezeu; El nu va îngădui să fiţi ispitiţi mai mult decât puteţi, ci* ***o dată cu ispita va aduce şi scăparea din ea, ca să puteţi răbda”*** (1 Cor 10, 13).

Să mergem şi la Izvorul bucuriilor şi să vedem ce ne spune: *„Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima, şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre. Căci jugul Meu e bun şi povara mea este uşoară”* (Matei 11, 28-30).

Câţi avem puterea să ne bucurăm în necazuri, încercări, ispite ştiind că:

1. nu suntem singuri, ci Dumnezeu luptă alături de noi,
2. nu va dura necazul,
3. sfârşitul necazului va aduce o bucurie mai mare decât credem?

„Nu deznădăjdui când norii iadului, unul mai negru decât altul, coboară peste sufletul tău; când răutatea drăcească, pizma, îndoiala, îndărătnicia şi alte rele se iscă în sufletul tău. Fii sigur că adunarea norilor celor negri în văzduhul minţii tale este de neocolit; dar nu vor fi întotdeauna acolo, şi nu vor sta multă vreme – căci, asemeni norilor din văzduh, trec şi se fac nevăzuţi, iar după aceea cugetul se limpezeşte din nou. Ca şi în natură, trebuie să fie nori pe cer şi lumina zilei să se întunece; dar norii nu sunt statornici, căci curând trec şi lumina soarelui străluceşte din nou cu înnoită putere” (Sf. Ioan din Kronstadt).

Cuvântul care (re)zideşte

Prin purtarea necazurilor omul învaţă răbdarea şi nădejdea; şi cu cât mai mare îi este suferinţa, cu atât mai mare îi va fi mângâierea în Hristos, ne asigură un alt Sfânt contemporan, Serafim Rose[23].

Dar poate că aceasta nu te mângâie.

Citeşte atunci Psalmii 6, 24-34, 139-142 (unde se face vorbire despre diavoli şi despre lucrarea lor sub numele de „vrăjmaşi" şi „oameni vicleni" – să nu crezi cumva că e vorba de semenii noştri, chiar dacă te-au supărat!) şi poate te mai linişteşti.

Atunci când totuşi îţi pierzi speranţa, nu uita de nişte cuvinte care sunt mană cerească pentru tine: **„Toate le pot întru Hristos, Cel care mă întăreşte"** (Scrisoarea către Filipeni, 4, 13). Sunt cuvinte care te ajută să îţi dai seama instantaneu nu atât că nu eşti singur, ci că ai alături de tine (dacă nu cumva chiar în tine, făcând curăţenie în inimă) pe Însuşi Creatorul Universului!

Şi atunci cine să te doboare?

Numai necredinţa ta şi acceptarea de a te lăsa doborât. Adu-ţi aminte că Iisus nu a putut face nimic în locurile unde a întâlnit necredinţă şi lipsă de nădejde. Împrejurările nu te pot doborî, pentru că Dumnezeu se luptă alături de tine în scurtul necaz pe care El l-a îngăduit.

> Necazurile nu te pot doborî decât dacă tu consimţi să te doboare. În rest se luptă Dumnezeu alături de tine.

„Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înfricoşeze" (Ioan 14, 27).

Aşa să fie!

---

[23] Conform cu lucrarea *Cum să biruim deprimarea*, Editura Sophia, 2003, p. 48.

V

MUNCEŞTE ŞI TE ROAGĂ

„Trebuie să muncim ca şi cum totul ar depinde de noi şi, în acelaşi timp, să ne rugăm ca şi cum totul ar depinde de Dumnezeu.”

În alte cărţi ţi-am arătat cum să munceşti ca şi cum totul ar depinde de tine – cum să programezi, cum să îţi faci din timp un aliat, cum să memorezi eficient…

Toate acestea sunt bune.

Numai că… de fapt totul depinde de Dumnezeu. *Omul propune, Dumnezeu dispune,* se aude destul de des. Şi e adevărat!

În cartea de faţă am reunit câteva rugăciuni care să te călăuzească pe parcursul zilei. Desigur, rugăciunile de dimineaţă şi de seară, care nu sunt cuprinse aici, sunt de căpătâi. Există tot aici Acatistul Sfântului Duh, pentru lumina minţii când înveţi şi la examene. Există Acatist de mulţumire, pe care e bine să îl citeşti mereu, chiar dacă ţi se pare că nu ai pentru ce să mulţumeşti. Nu uita: „…să credeţi că aţi şi primit şi le veţi avea”. Mulţumeşte şi arată-ţi credinţa că totul va fi bine – şi vom mai vedea.

Tot aici vei găsi felurite rugăciuni pentru luminarea minţii, dar şi o sfâşietoare rugăciune de pocăinţă, mai puţin cunoscută – **Rugăciunea vameşului** – care ne aduce în faţă păcătoşenia noastră, mângâindu-ne în deznădejde.

Să ne aducem aminte încă o dată de ce spunea un Sfânt Părinte:

„Iar dacă ne îngrijim de fiecare trebuinţă, suntem datori să ne rugăm pentru fiecare. Căci cel ce face sau se îngrijeşte de ceva fără rugăciune nu se află pe drumul cel bun care duce spre sfârşitul lucrului” (Marcu Ascetul, în *Filocalia*, vol. I, Ed. Harisma, 333). Şi zice acelaşi sfânt: *„Orice plănuire a ta să o începi cu Cel ce este începutul a tot binele, ca să fie după voia lui Dumnezeu ceea ce ai de gând să faci”* (p. 284).

Peste această plănuire aş vrea să mai zăbovim puţin. Sufletul tău tânăr va îndrăgi o idee greu de uitat, pe care a scris-o un părinte mutat nu de mult la Ceruri, un părinte contemporan aşadar. El ne arăta cât de uşor este să izbândeşti dacă ai nădejde necurmată în Dumnezeu, rugăciune şi credinţă:

„Îl iau pe Dumnezeu împreună-lucrător. El mă aşteaptă, dar eu sunt de fapt chemat să accept să lucrez ce lucrează El, să-L accept pe Dumnezeu Care, prin mine, vrea să facă tot binele. „Doamne!” Repet şi repet: să-L primesc pe Dumnezeu lucrând în mine. (…) În toată vremea să vieze în noi frământarea aceasta: ***„Doamne, acum ce facem? Ce ai găsit Tu? Vreau să văd şi eu! Doamne, am gândit cu Tine şi de aceea, Te rog, împlineşte ce am gândit eu!”*** *(…)*

Chemarea noastră continuă, în orice împrejurare, să fie: ***„Doamne, vino, că vreau să fac voia Ta, să fac ce gândeşti Tu, vino şi lucrează lucrul Tău în mine!*** *Te înţelegi cu El, pur şi simplu. Să fie vrednicia şi entuziasmul în continuu în mine:* ***„Hai, Doamne, să lucrăm astăzi, căci eu cu Tine sunt”****.*

Să ai dorul acesta, explozia aceasta de duh al binelui la care Îl chemi pe Dumnezeu să ia parte; să ia Dumnezeu parte la căutarea ta de bine.

„Hai, Doamne, că eu caut şi am găsit ce e de făcut, hai şi lucrează cu mine, ca să pot lucra desăvârşit binele pe care l-am găsit sondând în adâncul Tău, Părinte, Care eşti în noi; hai, Doamne”*, aşa cum zicem către ai casei, atenţi fiind în toată vremea unul la altul: „Hai, dragă, să facem asta”.*

La fel ne adresăm şi lui Dumnezeu: sunt realităţi dumnezeieşti care se cuprind în această taină a rugăciunii lui Iisus Hristos, ca mărturisire de credinţă despre El, despre felul cum lucrează în noi, cei întru care s-a înomenit pentru a ne îndumnezei"[24].

Ei, şi atunci să vezi planuri care ies!

[24] *Iubind ca Dumnezeu. Liturghii după liturghii cu Părintele Miron Mihăilescu*, Editura Christiana, 2004, p. 142-143.

VI

LA ŞCOALA CANANEENCEI

Avem la îndemână o pildă unică despre ce înseamnă să crezi cu adevărat:

„(...) a plecat Iisus în părţile Tirului şi ale Sidonului. Şi iată, o femeie cananeeancă din acele ţinuturi, ieşind, striga zicând: ***Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de un demon.***

El însă nu i-a răspuns nici un cuvânt; şi apropiindu-se, ucenicii Lui Îl rugau, zicând: ***Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră.***

Iar El, răspunzând, a zis: ***Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel.***

Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: ***Doamne, ajută-mă.***

El însă, răspunzând, i-a zis: ***Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor.***

Dar ea a zis: ***Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor.***

Atunci, răspunzând, Iisus i-a zis: ***O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti.***

Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela" (Matei 15, 21-28).

Multora această pildă le este prilej de gânduri rele: de ce a jignit-o Domnul pe cananeeancă ignorând-o şi apoi jignind-o pe faţă, în prezenţa multora? Se ştie că ignorarea e calea cea mai bună ca să dărâmi psihic un om. Iar jignirea în faţa altora nu cultivă în nici un caz Iubirea. Şi atunci?...

Răspunsul ne este nouă pildă: Dumnezeu-Fiul nu a comis păcatul jignirii, pentru că El e fără de păcat. Altul e înţelesul atitudinii Sale: a încercat-o pe femeie de trei ori, **ca să îi vadă credinţa.** Întâi a ignorat-o, dar ea nu s-a lăsat („…că strigă în urma noastră"); apoi i-a spus că nu a venit pentru cei din neamul ei – ceea ce nu e adevărat – replică ce a îndârjit-o doar pe femeie: „Doamne, ajută-mă". În fine, la jignirea supremă, femeia, departe de a se supăra, se smereşte: „Da, Doamne…" – adică se recunoaşte câine, mai prejos decât alt neam, **numai să i se vindece fiica.** Şi atunci Mântuitorul are o replică pe care nu o găsim nicăieri altundeva: „O, femeie, mare este credinţa ta; **fie ţie după cum voieşti**".

Iată pildă de răbdare când rugăciunea nu este ascultată! Iată şcoală de smerenie şi de credinţă! De ce oare, dintre toate pildele de credinţă, **aceasta e singura aleasă să încununeze Taina Sfântului Maslu**, care este printre altele o operă de învăţătură fără precedent despre credinţă, iubire şi pocăinţă? Mulţi din cei ce au scris despre pilda cananeencei au scris la superlativ. De ce?

> Victoria e mare cu cât mai mare e încercarea. Dar nu ajunge numai încercarea – ştim asta pentru că numai un tâlhar din cei doi s-a mântuit pe Cruce – ci şi modul în care o trecem: cu nădejde, fără descurajare, cu fruntea sus.

Încheiem această pildă cu gândurile marelui Nicolae de la Rohia (Steinhardt), care ne arată cum trebuie înarmată rugăciunea pentru a fi ascultată: *„Bine este a deduce din pilda aceasta că dintre însuşirile plăcute Domnului, I-au stârnit bucuria şi admiraţia:* ***credinţa, dezinteresarea, curajul, stăruinţa, buna cuviinţă, smerenia*** *şi* ***inteligenţa****. Credinţa, dezinteresarea, stăruinţa, smerenia le ştim îndeobşte ca necesare şi binevenite. Dar cazul hananeancăi ne arată şi dovedeşte că tot atât de puternice şi de preţioase sunt*

calităţile accentuate de comentatori: curajul, politeţea, inteligenţa. Domnul iubeşte pe credincioşi, pe altruişti, pe stăruitori. Şi nu mai puţin pe curajoşi, pe cuviincioşi, pe inteligenţi. ***Frica, obrăznicia şi prostia nu-s plăcute lui Hristos****. Hananeeanca – lipsită de aceste urâte însuşiri – ne-o spune desluşit. Osebitul ei succes la excepţionalul examen semnifică biruinţa unor virtuţi creştine de noi nu îndeajuns proslăvite"*[25]*.*

Examenul cananeencei e examenul nostru. Mai greu decât cel din faţa profesorului. Cu bunele ei însuşiri am învinge şi am obţine premiul cel mare.

E greu, e uşor? Ştim doar că nu e imposibil.

[25] N. Steihnardt, *Dăruind vei dobândi*, Editura Dacia, 1997, p. 40-41.

VII

CINE NE E MEREU ALĂTURI

O rugăciune întotdeauna ascultată

Prin rugăciunea credinţei obţinem ce e bun (care poate să difere de ceea ce considerăm noi a fi bun) şi la timpul potrivit.

Dar câteodată Dumnezeu nu vrea să ne audă ruga. Nu că e prea ocupat – El rezolvă într-o clipită toate problemele – ci pentru că suntem prea păcătoşi. Şi atunci? Noi cui rămânem?

Mai este o făptură pe care Dumnezeu nu are puterea să o refuze: Maica Sa. Atunci când nu găsim sprijin la Dumnezeu, la Stăpâna găsim cu siguranţă. Şi mult ajută şi mijlocirea Maicii Domnului, despre care se spune în Acatistul Sfântului Acoperământ *„ceea ce în ceasul nedumeririlor ne pui în minte gândul cel bun"*. Şi încă: *„Bucură-te, ceea ce dai înţelegere şi lumină celor ce sunt întunecaţi la minte"*. Şi încă, dar pe alt plan al examenului, acolo, mai spre sfârşitul sesiunii şi al puterilor: *„Bucură-te, grabnică ajutătoare a celor obosiţi de mâhnire şi de întristare"*; şi iarăşi: *„Bucură-te, ceea ce ridici din groapa pierzării pe ce deznădăjduiţi"*.

Multe sunt minunile Maicii Domnului! S-au scris cărţi, acatiste, paraclise, rugăciuni pentru vreme de nevoie. Şi niciodată Sfânta Fecioară nu a trecut cu vederea pe cei care i se adresau. Rugăciunea ei de Mamă către Fiu, rugăciune curată şi puternică, poate însoţi, la ceas de cumpănă, rugăciunea ta firavă. În cele mai dificile

împrejurări, degrab şi pe neaşteptate Maica Domnului obţine de la Fiul Său ajutorul în necazuri.

Ştii că există o rugăciune adresată Maicii Domnului, o rugăciune mereu ascultată? E o Pravilă plină de miez, dată de Maica Domnului în secolul al VII-lea. Cunoscută un timp de toţi creştinii, a fost dată uitării, spre a fi redescoperită în chilia Sf. Serafim de Sarov, după 1700. A ajuns la noi sub numele **„Bogorodişnaia”** şi e celebră pentru că îndepărtează mânia lui Dumnezeu şi schimbă pedeapsa în ajutor. Rugăciunea e scurtă, reprezentând închinarea Sf. Arhanghel Gavriil către Născătoarea de Dumnezeu: *„Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te! Ceea ce eşti plină de har, Marie, Domnul este cu Tine. Binecuvântată eşti Tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui Tău, că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre”.*

E cunoscută această rugăciune ca fiind de mare ajutor. Când mi-a dat-o o cunoştinţă, mi-a spus că nici nu a apucat să o citească de câte 150 de ori, cât trebuie, pentru împăcarea cu sora sa, că sora sa a şi intrat pe uşă, cu gând de împăcare. N-am crezut-o, am zis că e potriveală. Dar am avut un necaz, o cumpănă şi am citit-o. M-a frapat că în scurt timp cererea mea s-a împlinit. Poate era şi după voia lui Dumnezeu. Apoi am mai citit-o cu mare rugăminte la Maica Domnului ca fiica mea să nu mai fie bolnavă în acea iarnă. Făcea nişte pusee de febră şi puroi în gât de la cea mai mică schimbare de temperatură. Mereu antibiotice şi necazuri. Mi-era milă de ea că va sta o iarnă în casă: să nu facă un bulgăre, un om de zăpadă de care ne tot întreba… Şi ce să vezi? Fiica mea, care cu o primăvară înainte fusese în spital, internată cu puroi în gât, în acea iarnă nu a avut nici cea mai mică răceală! A răcit în schimb primăvara. M-am contrariat şi apoi am înţeles: cerusem să nu fie bolnavă în acea iarnă. La începutul primăverii uitasem să fac Pravila…

Ai în această carte Pravila. Păstreaz-o la inimă pentru clipe grele – şi dă şi altora prilej să se uimească…

Luminile din faţa Tronului

Mai avem alături pe Sfinţii lui Dumnezeu. Mare putere au! Rugăciunea lor se înalţă la Tronul lui Dumnezeu şi Dumnezeu o ascultă, căci ei sunt bineplăcuţii Lui.

Acum să nu credem că Maica Domnului sau sfinţii sunt la ordinele noastre. Ar trebui să fie tocmai invers. Numai că, în marea lor iubire, se roagă alături de noi când simt că ne adresăm lor cu credinţă şi durere, duc rugăciunea noastră la Dumnezeu şi El se îndură – nu pentru că am fi noi buni!

De aceea, seara nu pune capul pe pernă până nu îţi faci rugăciunile rânduite şi nu îţi încredinţezi mâhnirile, necazurile, nedumeririle, unui sfânt sau Maicii Domnului. Nu numai că te vei elibera de griji – şi numai atât şi e de ajuns – dar încrederea pe care o arăţi, credinţa în ajutorul de Sus te vor ajuta să începi a doua zi cu cuget liniştit. E cineva care veghează asupra ta şi te întăreşte.

E adevăratul sprijin pe care adesea nu ţi-l poate da un om.

E sprijinul complet, iar nu fragmentar, sprijinul de care ai nevoie.

Şi care adesea face diferenţa.

VIII

ŞI NU UITA SĂ MULŢUMEŞTI!

Te rogi, munceşti cu râvnă, eficient (ştii tu cum), voinţa ascultătoare îţi dă puteri nebănuite, aşa cum ai aflat în **„Arta de a învăţa”**, partea a II-a **(„Cheile învăţării eficiente”)**, ştii cum să faci să nu mai fii depăşit de alţii (vezi şi partea I – **„De ce să înveţe alţii mai repede ca tine?!”** – din **„Arta de a învăţa”**), iar rezultatele, mai devreme sau mai târziu, trebuie să apară (în treacăt fie spus, acest „mai devreme sau mai târziu” ne aminteşte de un excepţional proverb chinezesc: „Pământul desţelenit este câştig sigur; dacă nu anul acesta, negreşit la anul”). Rugându-te şi muncind, fiecare zi înseamnă că este mai bună decât ziua trecută. În fiecare zi devii mai bun, mai eficient, mai încrezător. Dar nu uita nici o secundă că toate acestea sunt posibile datorită unui ajutor mai presus de puterile tale – şi de aceea, la sfârşitul fiecărei zile de lucru mulţumeşte Tatălui pentru ajutorul dat. Exemplul ni l-a dat tot Iisus: „Şi Iisus a ridicat ochii în sus şi a zis: «Tată, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat!»” (Ioan 11, 41).

Să mulţumim Tatălui ori de câte ori ne ajută. Să Îi mulţumim în fiecare seară, spunând: „Tată, Îţi mulţumesc pentru tot ce ai făcut azi pentru mine, pentru tot ce ştiu, **dar şi pentru tot ce nu ştiu că ai făcut** pentru binele meu”. Iar Tatăl te va ajuta şi altă dată, ori de câte ori vei avea nevoie, ca pe un fiu recunoscător.

Să Îi mulţumeşti şi cât încă nu ai primit ceea ce doreai: *„Îţi mulţumesc, Doamne, că zi de zi îmi asculţi ruga. Îţi mul-*

ţumesc că, deşi nu văd cum se va rezolva ceea ce te-am rugat, ştiu că vei găsi o cale – cea mai potrivită cale. Dacă nu se rezolvă acum, când vreau eu, înseamnă că se va rezolva mai târziu, bucuria e pe cale. Îţi mulţumesc, Doamne!" Căci *„toate câte cereţi, rugându-vă, să credeţi că le-aţi şi primit şi le veţi avea"* (Marcu 11, 24).

Dar nu crezi că trebuie să mulţumeşti şi când nu primeşti? Ba parcă mai vârtos atunci ar trebui să mulţumeşti. *„Nu te plânge pentru că, apucând-o pe un drum, ţi-ai rupt un picior; s-ar putea ca, apucând pe celălalt drum, să ţi le fi rupt pe amândouă".* Nu „s-ar putea": e sigur. Dar ai fost păzit şi ţi-ai rupt numai un picior doar ca învăţătură de minte.

Pentru toate acestea, găseşti la sfârşitul cărţii un acatist de mulţumire. E aşa de bine întocmit de cei luminaţi de Duh Sfânt, încât bucuria coboară în valuri în suflet, ne împăcăm cu toată lumea şi viaţa ni se pare mai uşoară. Aşa să ajute Dumnezeu! Şi nu uita de Psalmul 102 şi nici de rugăciunile de seară din această carte.

IX

TRAGEM LINIE ŞI ADUNĂM

„Cine nu adună cu Mine risipeşte." (Matei 12, 30)

Cam acestea ar fi de spus, prietene, despre „colosalul" secret care este la îndemâna tuturor. Viaţa aceasta merită trăită bucurându-te de toate darurile ei, şi nicidecum luptând doar cu cele mai slabe arme, care fac lupta epuizantă şi rezultatul nesigur. Dacă ar fi să folosim o imagine foarte expresivă, dar lăsând la o parte aspectele sângeroase, am putea spune că o confruntare dintre tine, cel care stăpâneşti bine cele mai eficiente arme, şi contracandidaţii tăi, e ca o confruntare între o divizie de tancuri şi o divizie de călăreţi înarmaţi cu suliţe. E clar de partea cui e victoria, nu? Şi te asigur, prietene drag, că în vremea noastră destul de rar găseşti un tânăr care să fie pe de-a întregul conştient de ceea ce ai citit tu acum, aici, precum şi în **„Arta de a învăţa"** (vezi, te rog, prezentarea de la sfârşitul cărţii de faţă). E bine să înţelegi de la cap la coadă tot ce stă scris în această carte şi în celelalte şi să fii conştient că **succesul îl capeţi numai dacă vrei**. Nimeni nu te obligă să intri la facultate de prima dată, nimeni nu te obligă să fii un elev sau un student care să poată păşi în viaţă sigur, fără să mai orbecăie, aşa cum fac cei din jur. Nimeni nu te obligă – dar poţi să ai ceea ce îţi doreşti dacă crezi în reuşita ta şi Îl rogi pe Tatăl să te ajute, zicând: ***„Doamne, m-am gândit astăzi să fac atâtea lucruri***

minunate. Vino cu mine să le facem împreună, că Tu ştii până unde trebuie să mergem şi să facem, numai Tu ştii măsurile lucrului"*[26]*.

Poate e bine să ştii că încrederea în sine, pe care mulţi o afişează, are un singur izvor: rezultatele anterioare foarte bune. Care, la rândul lor, sunt un efect al ajutorului constant pe care **ştiu** cum să-l ceară şi **ştiu** că-l vor primi.

Şi încă ceva, pentru sufletul tău tânăr şi avântat spre soare.

„Fiinţarea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă şi astăzi, astfel ca iubirile şi lucrurile noastre să aibă sens, iar ziua de azi să ţină" (C. Noica).

Iată, prietene, ce arme puternice ai în mână. Tu le ai – sper să le foloseşti şi să le înmulţeşti tăria. Şi nu spun degeaba acest lucru: Dumnezeu nu răsplăteşte decât pe cei ce preţuiesc şi **înmulţesc** ceea ce au: „Pentru că celui ce are i se va da şi va avea de prisos, dar celui ce n-are i se va lua şi ce are". Ca să înţelegi această lege aparent absurdă pentru gândirea noastră prea pământească, te-aş ruga, prietene, să citeşti pilda talanţilor din Matei 25, 14-30, cu gândul la cei cărora Dumnezeu le-a dat astfel de puteri ale spiritului – şi tuturor ne-a dat de la naştere –, dar care nu le-au folosit şi nu le-au înmulţit spre folosul lor. Şi să vezi dacă nu cumva tocmai aceştia sunt cei care ratează cel mai des, eternii pesimişti şi „ghinionişti".

În viaţă te aşteaptă examene – mai multe sau mai puţine. De fiecare dată însă adu-ţi aminte că ***Dumnezeu ţi-a dat, prietene, şansa ca din ceea ce vrei să fii, să devii doar ceea ce îţi este de folos să ajungi.*** Depinde de tine cum vei folosi această şansă şi tot ce ai aflat ca să reuşeşti. Dumnezeu te-a înzestrat cu un tezaur de monede de aur

[26] *Iubind ca Dumnezeu. Liturghii după liturghii cu Părintele Miron Mihăilescu*, Editura Christiana, 2004, p. 147.

curat. Te vei folosi de toate, înmulţindu-le necontenit? Sau în ce fel ? Sunt multe căi de a deveni ceea ce îţi doreşti. Sunt multe căi de a-ţi trăi singura viaţă pe care o ai...

Comoara e aceeaşi pentru toţi. Vântul favorabil bate pentru toţi, mici sau mari, tineri şi bătrâni, bogaţi şi săraci deopotrivă. Nu uita:

„Navele plutesc spre est, navele plutesc spre vest,
Împinse de suflul aceleiaşi brize;
Nu vântul, ci-a pânzelor rostuiri
Hotărăsc încotro se vor duce.”
(Ella Wheeler Wilcox)

EPILOG

Sunt ultimele file ale acestei cărţi. Cu ce-ai rămas?

Poate e prea devreme să te întreb. Mai trebuie să citeşti, să revii, să îţi pui întrebări şi să cauţi răspunsuri.

Numai să nu crezi că în aceste prea puţine pagini se cuprinde tot ce era de spus! E doar o pojghiţă. În adâncuri sunt cele mai frumoase diamante. Eu nu am ajuns acolo.

Te las să mergi singur din acest punct în care slaba mea putere de înţelegere s-a sfârşit – de aceea ţi-am şi indicat ce au spus mulţi dascăli ai lumii în frunte cu Marele Dascăl. Tu vei găsi noi sensuri şi vei îmbogăţi aceste puţine pagini cu ceea ce ştiai deja. Cu ce ai trăit. Cu ce ai fi putut trăi şi ţi-a fost teamă.

Atunci… suntem la sfârşit de drum sau doar la început? Răspunde-ţi în taină.

Şi pentru sinceritatea răspunsului primeşte, te rog, răscolitoarea mărturie a Domnului, mărturia de mai jos. Pune-o pe perete, în cartea de învăţat, deasupra patului, oriunde. Dăruieşte-o prietenilor, lasă-i să se mângâie în încercări şi să priceapă ceea ce în multe cuvinte tot nu am cuprins aici: că **Dumnezeu e alături de noi chiar când ne credem părăsiţi.**

Succes, prieten drag! Hristos şi Maica Domnului şi Sfinţii te vor ajuta în cele de folos şi mereu te vor scoate la lumină – crede asta şi vei fi răsplătit.

Iată promisiunea Fiului lui Dumnezeu pentru tine:

1. **Fiul meu!** Eu sunt Domnul Care te întăreşte în ziua necazului. Vino la Mine când eşti necăjit! Din pricină că te rogi prea rar, mângâierile cereşti se depărtează de la tine. Înainte de a cere cu stăruinţă ajutorul Meu, umbli să găseşti uşurare şi mângâiere în altă parte. Dar toate acestea nu-ţi sunt de nici un folos, şi, în cele din urmă, trebuie să mărturiseşti că numai Eu pot să mântuiesc pe cei ce nădăjduiesc în Mine, şi că, în afară de Mine, nicăieri nu se poate găsi sprijin puternic, sfat bun sau tămăduire desăvârşită.

Îndată ce furtuna a trecut însă, înviorează-te cu lumina îndurărilor Mele, căci Eu sunt lângă tine, zice Domnul, **şi-ţi dau înapoi tot ce ai pierdut, ba încă şi mai mult**.

2. **E ceva cu neputinţă la Mine?** Mă asemăn Eu, oare, cu cei care făgăduiesc şi nu împlinesc?!... Unde este credinţa ta? **Fii hotărât şi neclintit!** Nu te lăsa, fii curajos, căci îţi voi trimite mângâiere cât de curând. Aşteaptă-Mă, aşteaptă-Mă, că voi veni şi te voi mântui... **Ceea ce te tulbură este o ispită, iar ceea ce te înspăimântă, o frică zadarnică.** Ce folos să te îngrijeşti de ceea ce va fi de-acum înainte, de ceea ce nu poţi cunoaşte? Tot mai amar te amăgeşti. **Ajunge zilei răutatea ei!** Ce poate fi mai nesocotit şi mai zadarnic decât să te bucuri sau să te întristezi de lucrurile viitoare, care poate nu se vor întâmpla niciodată?

3. Negreşit că omul, din firea lui, este jocul închipuirilor minţii sale; **dar când te laşi dus cu uşurinţă de amăgirile vrăjmaşului, înseamnă că eşti slab la suflet**. Lui nu-i pasă dacă ne amăgeşte cu fapta sau cu gândul, dacă ne fură sufletul cu bucuria bunătăţilor văzute, sau cu frica de relele ce vor veni. Inima ta să nu se tulbure şi să nu se înfricoşeze! **Crede în Mine şi ai nădejde în mila Mea! Când socoteşti că adeseori eşti departe de Mine, atunci sunt foarte aproape de tine. Când crezi că ai pierdut totul, atunci ai prilejul să dobândeşti mai mult.**

Nu poţi zice că ai pierdut tot, când nu ţi s-au îndeplinit dorinţele! Nu judeca lucrurile prea în grabă, nu te întrista de orice întâmplare, oricât de grea ar fi, şi nu te tângui, ca şi când ai fi pierdut orice nădejde de scăpare.

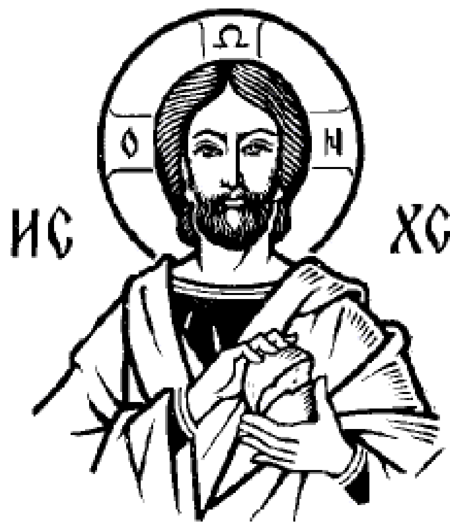
4. **Nu te gândi că te-am părăsit cu totul, când te las fără ajutor câtăva vreme sau când te lipsesc de mângâierile Mele; numai aşa vei ajunge în Împărăţia Cerurilor.** De bună seamă că e mult mai bine pentru tine şi pentru toţi slujitorii Mei să treceţi prin suferinţe şi necazuri, decât să vă meargă toate după pofta voastră. Cunosc adâncul inimii tale şi ştiu, deci, că e folositor pentru mântuirea ta să fii uneori strâmtorat, ca nu cumva râvna ta să slăbească şi căpătând o putere nebună în tine, să te crezi mai bun decât eşti. Ceea ce ţi–am dat, pot să-ţi iau înapoi şi iarăşi să-ţi dau cât voiesc.

5. Ceea ce-ţi dau este al Meu; ceea ce-ţi iau, nu este al tău, căci de la Mine se pogoară tot binele şi tot Darul desăvârşit. Când îţi trimit vreun necaz sau vreo amărăciune, nu cârti şi nu te întrista, căci într-o clipă îţi iau povara şi-ţi schimb întristarea în bucurie. **Orice aş face cu tine, Eu rămân tot drept şi vrednic de laudă.**

6. Dacă judeci după dreptate şi cu înţelepciune, **niciodată n-ar trebui să te întristezi aşa de mult la vreme de necaz, ci să te bucuri şi să-Mi aduci mulţumiri.** Dimpotrivă, singura ta bucurie trebuie să fie când adeseori te necăjesc: „**Precum M-a iubit pe Mine Tatăl, aşa vă iubesc şi Eu pe voi**”, astfel am zis către ucenicii Mei, când i-am trimis, nu ca să guste dulceţile lumii, ci ca să rabde ocări, nu ca să se ospăteze, ci să muncească, nu pentru ca să se odihnească, ci ca să aducă roade în răbdare[27].

[27] Protos. Nicodim Măndiţă, *Învăţături despre rugăciune*, Editura Agapis, 1998, p. 71-74.

ADDENDA

RUGĂCIUNI PENTRU ÎNCEPUTUL BUN AL ZILEI DE LUCRU

Rugăciune la începerea lucrului

Doamne Iisuse Hristoase, Fiule Unule Născut al Tatălui Celui fără de început, care în Sfânta Ta Evanghelie ai zis: *„Tatăl Meu până acum lucrează şi Eu lucrez”*; Tu, Doamne, Cel ce ai grăit prin gura Proorocului Tău David: *„Ieşi-va omul la lucrul său şi la lucrarea sa, până seara”*; şi iarăşi Tu ai hotărât prin gura fericitului Tău Apostol Pavel că: *„Cel ce nu lucrează să nu mănânce”*; apoi Însuţi Tu ai grăit cu însăţi preacurată gura Ta: *„Fără de Mine nu puteţi face nimic”* şi *„Orice veţi cere (de la Tatăl) întru Numele Meu, Eu voi face...”,* Doamne Dumnezeule, ascult din toată inima Dumnezeieştile tale cuvinte şi cu umilinţă alerg la bunătatea Ta, rugându-mă: ajută-mi, cu Harul Tău, să săvârşesc lucrul ce am început în Numele Tău: al Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin!

„Dumnezeule, spre ajutorul meu ia aminte, Doamne, ca să-mi ajuţi mie grăbeşte. Să se ruşineze şi să se înfrunteze cei ce caută sufletul meu. Să se întoarcă înapoi şi să se ruşineze cei ce-mi grăiesc mie rele. Întoarcă-se îndată ruşinându-se cei ce-mi grăiesc mie: bine este, bine este. Să se bucure şi să se veselească de Tine toţi cei ce Te caută pe Tine, Dumnezeule, şi să zică pururea: „Mărească-Se Domnul” cei ce iubesc mântuirea Ta. Iar eu

sărac sunt şi mişel, Dumnezeule, ajută-mi. Ajutorul meu şi izbăvitorul meu eşti Tu, Doamne, nu zăbovi” (Psalm 69).

Altă rugăciune

Doamne, în liniştea zorilor acestei zile, vin să cer de la Tine pace, înţelepciune şi tărie.

Vreau să privesc astăzi lumea cu ochii plini de Iubire. Vreau să fiu răbdător, înţelegător şi blând. Să-i văd dincolo de aparenţe pe fiii tăi, aşa cum îi vezi Tu, şi astfel să nu văd decât binele în fiecare dintre ei.

Închide urechile mele faţă de orice calomnie, păzeşte-mi limba de orice vorbire de rău; să nu rămână în mintea mea decât gândurile ce binecuvintează.

Să fiu atât de binevoitor şi de voios, încât toţi aceia care se apropie de mine să simtă prezenţa Ta.

Îmbracă-mă în frumuseţea Ta, Doamne, şi fă ca de-a lungul acestei zile să Te vestesc lumii. Amin!

RUGĂCIUNI CARE SE POT CITI LA SFÂRŞITUL ZILEI DE LUCRU

Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul

Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Cel ce ai arătat-o pe Maica Ta cea Sfântă mai cinstită decât toate puterile cereşti, Preabunule, pentru solirile ei şi ale tuturor sfinţilor Tăi, iartă-mi orice am greşit azi ca un om şi nu numai ca un om, ci ca unul fără omenie, greşelile mele cele fără de voie, cele întru ştiinţă şi cele întru neştiinţă, cele din răpire şi din neluare aminte şi cele pe care le-am făcut din multa mea lenevie şi trândăvie, ori de m-am jurat cu numele Tău cel sfânt, sau de m-am jurat strâmb, sau L-am hulit în cugetul meu sau Te-am întărâtat întru ceva, sau am furat sau am minţit, sau un prieten a venit la mine şi l-am trecut cu vederea, sau pe vreun frate am necăjit, sau am amărât, sau stând la rugăciune şi la cântarea de psalmi mintea mea a umblat la lucruri rele şi lumeşti, sau m-am desfătat peste cuviinţă, sau am spus glume, sau am râs nebuneşte, sau m-am mărit în deşert, sau am văzut frumuseţe deşartă şi cu ea mi-am rănit mintea, sau am iscodit greşeala fratelui meu şi l-am osândit, iar greşelile mele nenumărate nu le-am băgat în seamă, ori m-am lenevit la rugăciune sau altceva rău am gândit; că acestea toate le-am făcut şi altele pe care le-am uitat. Ci iartă-mi-le, Dumnezeule, netrebnicului robului Tău, şi mă

miluieşte ca un Bun şi Iubitor de oameni. Ca în pace să mă culc şi să dorm eu, desfrânatul, slăvindu-Te pe Tine, împreună cu Tatăl şi cu Preasfântul şi Bunul şi de Viaţă Făcătorul Tău Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Rugăciune după săvârşirea lucrului

Doamne Iisuse Hristoase, Cel Ce eşti plinirea tuturor bunătăţilor, Ţie Îţi mulţumesc pentru ajutorul şi sporul ce mi-ai dat la lucrul meu acesta, pe care cu harul Tău l-am săvârşit astăzi. Şi acum mă rog Ţie, Doamne, fă ca lucrarea mea să-mi fie de folos. Umple de bucurie şi de veselie sufletul meu şi mă mântuieşte, ca un mult Milostiv şi de oameni Iubitor. Amin.

Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Dumnezeule a toată milostivirea şi îndurarea, Care ai nemăsurată milă, nespusă şi neajunsă iubire de oameni, căzând acum către a Ta slavă, cu frică şi cu cutremur, aduc Ţie mulţumire pentru binefacerile de care m-ai învrednicit pe mine, nevrednicul robul Tău. Te slăvesc, Te laud şi te cânt ca pe un Dmnezeu, Stăpân şi făcător de bine. Şi iarăşi căzând înaintea Ta, Îţi mulţumesc şi cu smerenie mă rog nemăsuratei şi negrăitei Tale milostiviri, ca şi de acum înainte să-mi dăruieşti faceri de bine, ca să sporesc în dragostea de Tine şi de aproapele meu. Izbăveşte-mă de tot răul şi necazul. Dăruieşte-mi linişte şi mă învredniceşte ca în toate zilele vieţii mele, totdeauna mulţumire să-Ţi aduc şi să grăiesc şi să cânt cele preabune, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNI CARE SE POT CITI ORICÂND E NEVOIE

Rugăciune pentru ajutor la examene

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu Cel Viu, ajută-l pe copilul acesta (*numele*) să treacă cu bine această încercare ce îi stă înainte. Cel ce ne-ai cerut să fim înţelepţi ca şerpii şi blânzi ca porumbeii, luminează-l pe robul Tău (*numele*) să înveţe ceea ce trebuie ca să fie bine pregătit la examenul ce îl aşteaptă.

Tu ştii ce e bine şi ce e rău. În mâinile Tale sunt vieţile noastre. Noi, crezând că este de folos acestui copil să iasă încununat din această încercare, Te rugăm să arăţi şi de această dată puterea ajutorului Tău. Dar să nu fie după voia noastră, Doamne, ci după voia Ta cea sfântă, că Tu îl iubeşti mai mult decât noi şi ştii ce-i este cu adevărat de folos.

Doamne, ajută-l pe robul Tău (*numele*) să nu caute gloria lumească, care este degrab trecătoare, ci să caute vieţuirea curată şi sfântă, ca să dobândească Împărăţia Cerurilor.

Vieţile oamenilor sunt pline de încercări. Ce folos vom avea dacă vom câştiga bunătăţile vremelnice, de nu le vom dobândi pe cele veşnice? Ce folos vom avea de ne va lăuda lumea aceasta, dacă faptele noastre nu sunt bineplăcute Ţie?

Ajută-ne, Dumnezeule, ca numai la Tine să căutăm împlinirea noastră şi să preamărim în vecii vecilor Numele Tău cel sfânt. Amin.

Rugăciunea părinţilor pentru luminarea minţii fiilor lor

Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, luminează minţile copiilor noştri, cu harul Tău cel dătător de viaţă. Tu, Care dai celor înţelepţi înţelepciunea şi celor pricepuţi priceperea, trimite peste ei Duhul Tău cel Sfânt, dătătorul înţelepciunii, al cunoştinţei şi al înţelegerii.

Tu i-ai luminat pe aleşii Tăi în toată vremea. Tu i-ai insuflat pe cei trei mari dascăli ai lumii şi Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie de Dumnezeu Cuvântătorul şi Ioan Gură de Aur, şi s-au arătat vase alese ale sfinţeniei, răspândind în lume dreapta credinţă. Tu ai luminat-o pe Sfânta Mare Muceniţă Ecaterina şi ea a ruşinat mulţimea ritorilor păgâni.

Tu, Doamne, luminează-i şi pe copiii noştri (numele) ca să înveţe cele bineplăcute Ţie şi să se umple de cunoştinţa adevărului. Dă-le lor ştiinţă, pricepere, răbdare şi chibzuinţă. Să nu primească ei cunoştinţe pierzătoare de suflet, nici să înveţe ce e urât de Dumnezeu.

Fă-i ascultători faţă de dascălii care îi învaţă cele bune şi sârguincioşi în îndeplinirea celor ce li s-au rânduit. Iar la vremea potrivită, Doamne, ajută-i să găsească locul în care să folosească cele pe care le-au învăţat şi să muncească spre binele lor şi spre folosul aproapelui.

Tu îi osândeşti pe cei care îşi îngroapă talanţii şi îi binecuvintezi pe cei care îi înmulţesc cu pricepere. Rânduieşte-le Tu, Doamne, Cel ce rânduieşti toate spre mântuire, unde să muncească, ce să muncească, cum să muncească.

Dă-le lor, Doamne, spor în toată lucrarea cea bună şi-i întăreşte în credinţă, ca să Te mărturisească printr-o vieţuire curată până în ultima zi a vieţii lor. Amin.

Rugăciune de lăsare în voia lui Dumnezeu

În mâinile milostivirii Tale celei mari, o, Dumnezeul meu, încredinţez sufletul şi trupul meu, simţirile şi graiurile mele, sfaturile şi gândurile mele, lucrurile şi toate cele trebuincioase ale trupului şi ale sufletului meu. Iar Tu, deci, binecuvintează-mă, miluieşte-mă şi mă izbăveşte de tot răul, ca petrecând viaţă fără de păcat, în toate zilele vieţii mele, să ajung la viaţa cea veşnică cu Sfinţii Tăi, în Împărăţia Ta, şi cu dânşii să Te slăvesc în veci. Amin!

RUGĂCIUNI PENTRU VREME DE NECAZ SAU LA ISPITĂ, LA DEZNĂDEJDE ŞI TULBURĂRI

Rugăciunea vameşului
(arhimandrit Paulin Lecca)

Tinere cititor,

Această rugăciune e un balsam pentru sufletul tău ori de câte ori te afli la nevoie. E o rugăciune răscolitoare, unică în alcătuirea ei, pentru că îţi arată mai întâi pricina necazurilor, păcatul. Să nu ne întrebăm de ce ne vin necazurile, ci mai degrabă să ne pocăim pentru păcatele noastre (iertând, rugându-ne cu zdrobire de inimi şi cu credinţă). Această rugăciune te ajută să îţi mărturiseşti păcatul fără a avea sentimentul că eşti condamnat – ba dimpotrivă...

Apoi te mângâie, arătându-ţi că nu eşti singur, ci că Tatăl, Fiul, Sfântul Duh, Sfânta Fecioară şi îngerul păzitor se luptă alături de tine ca să birui. Apoi te sprijină sfinţii, care nu au uitat ce înseamnă să fii om şi să ai slăbiciuni. Şi mai ales îţi arată că nu trebuie să deznădăjduieşti, chiar în mijlocul păcatelor. Ba încă Domnul Hristos chiar şi după moarte îi apără pe cei ce nu se deznădăjduiesc. Până la moarte însă să ne aducem aminte de cuvintele Sfântului Apostol Iacov, cum că numai cel tare în credinţă dobândeşte ceea ce cere, iar nu cel ce deznădăjduieşte repede, se clatină şi e precum valul mării.

„Rugăciunea vameşului” e un rezumat al unor izbânzi pe care şi alţii le-au avut. Le vei avea şi tu.

De aceea, rugăciunea e un balsam în clipe grele. Orice rugăciune e mângâietoare, dar aceasta are „ceva” ce te va face să o îndrăgeşti şi să o păstrezi în suflet pentru cele mai grele momente.

Doamne Iisuse, mi-aduc aminte. Eram singur. Părăsit de toţi. Zăceam distrus într-un fund de prăpastie adâncă. În jurul meu tăcere mormântală. Nu era nimeni care să-mi ajute. Plin de răni şi cu oasele frânte, scoteam din când în când un scâncet slab. Aveam o dorinţă, o bunăvoinţă ca să ies din prăpastie. Nu eram în stare, din partea mea, decât să ridic degetul cel mic: semn că nu mă împac cu starea în care mă aflu şi că aş fi fericit dacă s-ar găsi cineva să mă scoată din bezna şi din mocirla în care căzusem.

Sus, sus de tot, vedeam un petic mic de cer albastru. Ah, ce dor mi-era de o lume imaculată, pură, cristalină, care să nu aibă nimic din murdăria, viermii şi putoarea în care mă bălăceam. Simţeam nevoia să respir aer curat, ozonat; iar în lipsa lui, simţeam că mă înăbuş, mă asfixiez.

Dar Tu, Păstor iubit, care eşti veşnic în căutarea oilor rătăcite, ai şi auzit scâncetul meu, ai şi văzut întins degetul meu cel mic, ai şi ghicit dorinţa mea de a ieşi din starea nenorocită şi jalnică în care mă aflam. Căci, deodată, deasupra capului meu, am auzit un zgomot. Crengile uscate trosneau, pietricelele se rostogoleau, frunzele foşneau. Venea cineva în grabă. Am avut presimţiri şi prevestiri de bucurie înlăcrimată.

Când am întorc capul, ce să văd? Erai Tu, Iisuse Dulce! Te-am văzut, printre lacrimi, întreg, în toată statura. Erai înalt cât Crucea pe care ai fost răstignit! Capul, apăsat parcă de o grea povară, era însângerat şi încununat de spini.

Mâinile şi picioarele, străpunse de cuie, lăsau urme de sânge. Dar Tu, Iisuse, nu ţineai seama de durerile Tale, nu Te uitai la rănile Tale, ci erai cu ochii ţintă la mine. Din ochii Tăi blajini picurau lacrimi de jale pentru starea nenorocită în care mă găseam.

şi Doamne, Dumnezeule, ce frumos Te-ai purtat cu mine! Cu câtă dragoste m-ai îngrijit! Cu câtă gingăşie, cu câtă delicateţe, cu câtă luare-aminte mi-ai legat rănile peste care ai turnat untdelemn şi vin! Cât de bun ai fost cu mine! Pe toată faţa pământului nu există nici o mamă care să poată mângâia aşa cum m-ai mângâiat Tu!

Te-ai aşezat în genunchi lângă sufletul meu zdrobit şi sfâşiat de păcat şi ai început a-mi spune că dorul meu după cerul de azur se va împlini. Că acolo sus este o altă lume, de mii de ori mai bună, mai curată, mai fericită! Acolo sunt cântece de îngeri înaripaţi, acolo sunt păsărele, floricele, fluturaşi cum nu există pe pământ. Acolo e o veşnică primăvară şi o veşnică fericire.

După ce mi-ai şters astfel sângele şi lacrimile, după ce m-ai făcut sănătos, m-ai scos din prăpastie, din mocirlă, spunându-mi să nu mai păcătuiesc, ca să nu-mi fie ceva mai rău.

şi după ce mi-ai arătat Calea, Adevărul şi Viaţa, m-ai lăsat să-mi duc crucea până la capătul vieţii mele pământeşti. M-ai lăsat, dar nu m-ai părăsit. Îţi simţeam prezenţa la tot pasul. Ori de câte ori porneam prin viscol şi prin furtună, ori de câte ori vorbeam despre jertfa Ta celor mici şi celor mari, ori de câte ori mă scufundam în calde clipe de rugăciune, vedeam cu ochii mei plini de lacrimi că Tu eşti lângă mine, simţeam că mă porţi de mână ca pe copilul Tău, că suferi cu mine, că rabzi cu mine, plângi cu mine.

Dar mila Ta faţă de mine nu s-a mărginit numai la atât. Când vedeai că valurile ispitelor erau gata să mă înghită, iar răutatea dracilor era mai crudă şi mai otrăvitoare ca oricând, o trimiteai pe Măicuţa Ta pe care, încă pe Cruce fiind, ai făcut-o să fie şi Măicuţa mea. şi în aceste clipe grele, de

nesuferit, venea Preacurata la mine, ca la un copil orfan ce eram. Mă găsea, de cele mai multe ori, în genunchi, în hohote de plâns. Atunci Împărăteasa Maică venea la mine îmbrăcată într-un veşmânt albastru ca cerul şi, plină de milă pentru suferinţa mea, punea mânuţa ei sfântă pe capul meu, mă mângâia cu vorbe pătrunse de o iubire negrăită ce izvorau dintr-o inimă catifelată, mătăsoasă, plină de balsamul blândeţii şi al bunătăţii, care îmi răcorea sufletul aşa cum, după o zi de arşiţă, ploaia răcoreşte pământul ars şi însetat.

şi după ce pleca Preasfânta Fecioară, mi-l trimiteai şi pe prietenul meu cel mai credincios, pe sfântul înger păzitor, ca să vegheze la căpătâiul meu în timpul nopţii şi să mă scape de primejdii în timpul zilei. Pentru toate acestea nu mi-ar ajunge nici cuvintele, nici viaţa ca să-Ţi aduc miile de mulţumiri şi veşnica recunoştinţă pe care Ţi le datorez.

Dar în schimbul tuturor acestor binefaceri fără asemănare, astăzi – vai! – din nou Te-am uitat, din nou Te-am părăsit. Te-am lăsat iarăşi răstignit pe Cruce, iar eu m-am întors către idolii cei deşerţi. Am uitat suferinţa din groapa Egiptului, am uitat dragostea Ta, am uitat puterea divină cu care m-ai scos din Marea Roşie şi din pustiul nesfârşit. şi, ce e şi mai grozav, am preferat căldările cu carne în locul manei cereşti şi apei din stâncă. Iar ca urmare, zac acum din nou în prăpastia Babilonului – zdrobit, sfâşiat, secătuit.

Aici, departe de casa Tatălui ceresc, departe de Sion, multă vreme am păscut porcii în pământ străin. Harfele mele stau atârnate în sălcii: nu mai pot cânta atâta vreme cât mă aflu în ţara păcatului. Păcatul a ridicat din nou un zid de despărţire, încât nici o rază din iubirea Ta, nici o lacrimă de mângâiere nu mai pot pătrunde până la mine. Inima mi-e de piatră, iar ochii îmi sunt de iască.

Iarăşi simt că mă asfixiez, iarăşi îmi este dor de cerul de azur, iarăşi Te chem la mine: pogoară-Te încă o dată, Iisuse, după oaia ce iarăşi s-a rătăcit. Nu mă lăsa singur şi părăsit, căci acum, mai mult ca oricând, am nevoie de Tine, numai de Tine.

Da, Iisuse, am nevoie numai de Tine, fiindcă numai Ţie Ţi s-a dat toată puterea în cer şi pe pământ.

Am nevoie numai de Tine, pentru că numai Tu, Iisuse dulce, Ţi-ai arătat nemărginita-Ţi iubire pentru mine, vărsându-Ţi până şi ultima picătură de sânge pentru mântuirea mea.

Am nevoie, iarăşi, numai de Tine, căci numai cu Atotputernicia Ta mai pot fi scos din noua prăpastie în care am căzut şi numai cu dragostea Ta fără seamăn Te mai poţi apropia de un ticălos şi de un mincinos ca mine.

Părăsit de toţi, ca şi întâia oară, mi se pare că – în starea în care mă aflu acum – Măicuţa Ta nu mai este şi Măicuţa mea, pentru că ea este nevinovată, iar eu sunt vinovat de moarte. Ea este precum crinul de frumoasă şi de binevoitoare, iar eu sunt ca un câine împuţit şi urât.

În starea în care mă aflu acum, parcă nici prietenul meu cel mai drag, nici îngeraşul nu mai este cu mine şi nu mă păzeşte. Păcatele mele l-au alungat, aşa cum fumul alungă albinele. Prea mult mi-am bătut joc de îndelungata lui răbdare şi aşteptare. El veghea zi şi noapte lângă mine ca să nu mi se întâmple vreun rău, iar eu zi şi noapte păcătuiam, întristându-l şi îndurerându-l.

Recunosc, bunul meu Iisus, că păcatul meu de acum este de mii de ori mai greu decât lepădarea lui Petru, este la fel cu prigonirea lui Saul din Tars şi nu este mai departe de trădarea lui Iuda.

În fiecare zi şi în fiecare ceas mă lepăd, în faţa duşmanului nevăzut şi în faţa oamenilor, de numele Tău şi de iubirea Ta – şi câtă deosebire este, Doamne, între lepădarea lui Petru şi lepădarea mea!

Apostolul cel iubit s-a căit şi a plâns amar în toată viaţa lui, ori de câte auzea cocoşul cântând, aducându-şi aminte de lepădarea lui. Pentru atâta plâns, pe faţa lui se săpaseră două şănţuleţe pe care curgeau neîncetat lacrimile lui de pocăinţă, iar la sfârşitul vieţii sale s-a pedepsit ca nimeni altul, cerând călăilor să fie răstignit cu capul în jos; pe câtă

vreme eu, după fiecare lepădare, râd nebuneşte spre bucuria vrăjmaşului şi fug de cruce ca să nu sufăr nimic pe pământ.

În fiecare zi şi în fiecare ceas Te prigonesc, Iisuse, fie direct prin gândurile, cuvintele şi faptele mele cele rele, fie prin aproapele meu pe care îl ucid cu limba, cu mânia şi cu ura, socotind că aduc slujbă lui Dumnezeu.

Dar unde este convertirea mea de pe drumul Damascului? Unde se află la mine pocăinţa lui Pavel care se credea o lepădătură şi cel mai mic între Apostoli, el, care era corifeul Apostolilor? Unde sunt râvna şi focul iubirii pentru Tine, Iisuse, şi pentru fraţi?

După cum vezi şi ştii, eu nu am nimic din toate acestea. Dimpotrivă, mereu Te prigonesc şi mereu mă mândresc, socotindu-mă mai bun decât alţii şi crezând că am dreptul să cobor foc din cer ca să-i nimicesc pe păcătoşi.

În fiecare zi şi în fiecare ceas eu Te trădez, Iisuse, ca şi Iuda. Sărutul meu mârşav Îţi spurcă mereu Preacuratul şi Preacinstitul Tău obraz euharistic. Te vând şi de frică, şi pentru bani, şi pentru ca să mă răzbun pe alţii, şi pentru blidul de linte al tuturor poftelor trupeşti şi al patimilor sufleteşti. Tu, Mirele ceresc, vii să Te logodeşti cu sufletul meu ca şi cu o mireasă, iar eu Te trădez, pe faţă şi în ochii Tăi, aşa cum nu-şi trădează nici cea mai desfrânată femeie din lume bărbatul, ştiind prea bine că prin aceasta Îţi răstignesc din nou iubirea Ta spre bucuria şi batjocura diavolului. Tot pe Tine Te trădez şi când îl vând pe aproapele meu, căci ceea ce fac unora dintre fraţii Tăi mai mici Ţie Îţi fac.

Şi când mă gândesc că nefericitul Iuda s-a căit, totuşi, pentru păcatul lui! A aruncat toţi banii pentru care Te vânduse duşmanilor! A mărturisit în faţa întregului Sinedriu că a vândut sânge nevinovat! şi, ce este mai îngrozitor, şi-a aplicat cea mai grea pedeapsă pe care a ales-o duhul diavolului şi sufletul său deznădăjduit, lipsindu-se – prin spânzurare – şi de bucuriile de aici şi de fericirea veşnică de dincolo!

O, Doamne Iisuse, iartă-mă pe mine, care sunt un Iuda ce Te-a trădat, dar nu s-a spânzurat. Eu Te trădez mereu, Iisuse, dar nu vreau să-mi sugrum omul cel vechi cu toate păcatele lui. Nu vreau să renunţ, o dată pentru totdeauna, la viaţa-mi împotmolită în plăcerile vinovate ale acestui veac. Nu vreau să-mi omor pofta trupului, pofta ochilor şi mândria vieţii cu sabia rugăciunii, a postului, a privegherii şi a smeritei cugetări. Iartă-mă, Doamne, că nenorocitul tău apostol – prin întreaga lui disperare – s-a ruşinat atât de mult de fapta sa încât s-a îndepărtat pentru totdeauna de la faţa Ta, pe câtă vreme eu, neruşinatul, cutez să mă înfăţişez înaintea feţei Tale şi aici, şi dincolo.

Dar eu, Doamne, nu ştiu ce să mai fac! Sunt prins din două părţi: pe de o parte ştiu prea bine că, de voi face pasul lui Iuda, mă înghite iadul cel veşnic, iar pe de altă parte ştiu că nu voi putea suferi lumina prezenţei Tale în Rai, aşa cum omul bolnav de ochi nu poate suferi lumina soarelui, căci iubirea Ta, iertarea Ta, blândeţea Ta mă vor arde prin groaznicele mele mustrări de conştiinţă, aşa cum l-au ars pe Petru în noaptea lepădării, când a ieşit afară şi a plâns cu amar. şi apoi, cum voi îndrăzni să ridic ochii mei către Preacurata Fecioară? Cum voi îndrăzni să Te laud şi să cânt împreună cu îngerii cei curaţi? Cum voi îndrăzni, în sfârşit, să stau alături de sfinţii Tăi care, deşi au fost păcătoşi, totuşi s-au nevoit şi au plâns o viaţă întreagă pentru păcatele pe care nu le-au săvârşit până la ieşirea sufletului din trup? După cum ai spus unui sfânt al Tău, nu mai am decât o singură ieşire din această strâmtoare: să rămân pururea cu mintea în iad, dar să nu cad în deznădejde.

Şi totuşi – vai mie! – cât de grozavă va fi clipa când voi ieşi din crisalida trupului! Cât de înspăimântător va fi ceasul despărţirii sufletului de trup! Atunci, o dată cu trupul care se va rostogoli în ţărâna din care este luat, va cădea şi masca mincinoasei evlavii pe care am purtat-o în viaţă. Atunci, nu

numai Tu, Iisuse Doamne, ci şi Preasfânta Fecioară şi toate cetele îngereşti şi toţi sfinţii vor vedea că sunt sărac şi gol şi orb şi lipsit de orice faptă bună. Când mi se vor lua toate darurile fireşti şi cereşti, gândurile şi faptele mele cele ruşinoase, pe care în viaţa pământească le-am acoperit cu făţărnicie, vor ieşi la iveală ca petele de pe haină la lumina zilei. Iar când voi fi cu totul dezgolit de acoperământul Tău, atunci toată lumea va vedea ruşinoasa înfăţişare a omului meu lăuntric şi voi rămâne, ca desfrânata din Apocalipsă, numai cu paharul plângerilor în mână.

Vai! Unde mă voi ascunde atunci de ruşine? Ce voi face când nici munţii nu vor voi să cadă peste mine ca să mă acopere? Ce voi răspunde la învinuirile ce mi se vor aduce? De bună seamă că în ziua cea înfricoşată a Judecăţii, când se va da pe faţă toată murdăria din mine, voi face ca şi Psalmistul: Eu tac şi gura n-o deschid. N-am răspuns pe buzele mele. Voi tăcea şi nu voi deschide gura la cercetarea ce mi se va face, pentru că, într-adevăr, copleşit de vinovăţia mea, nu voi găsi nici un cuvânt întru apărarea mea. Iar când voi fi pedepsit pentru păcatele mele, voi zice cu smerite lacrimi: „Drept eşti, Doamne, şi drepte sunt judecăţile Tale. Mai multe şi mai cumplite pedepse mi se cuvin pentru relele ce le-am făcut”.

Tu mi-ai dat, Iisuse Doamne, toate darurile fireşti şi toate harurile cereşti necesare mântuirii mele. Mi-ai dat lumina cunoştinţei, mi-ai dat şi puterea de înfăptuire. Dar dacă eu am ştiut, însă n-am făcut ceea ce trebuia să fac, asta e numai vina mea şi, după cuvântul Tău, pentru aceasta se cuvine să fiu bătut cu mai multe lovituri.

Drept aceea, eu nu mă pot dezvinovăţi şi nici nu pot învinovăţi pe alţii pentru păcatele ce le-am săvârşit. Dimpotrivă, vor sta sfinţii Tăi, Doamne, pe scaunele lor de judecată şi mă vor învinovăţi pentru că ei au fost neputincioşi şi plini de slăbiciuni ca şi mine şi totuşi au biruit cu harul Tău. Eu însă, din cauza trândăviei mele, mereu cad, învins de puterea vrăjmaşului nevăzut.

De data aceasta cunosc calea, ştiu pe unde să ies, pe unde trebuie să trec, unde trebuie să ajung. Am încercat chiar să mă ridic cu propriile mele puteri, agăţându-mă de nişte firave rădăcini. Dar rădăcinile s-au rupt, iar eu am alunecat şi am căzut din nou înfrânt. şi acum îmi înalţ slabele mele mâini şi Te chem, Iisuse, din tot sufletul şi din toată inima, zicând ca şi slăbănogul din Evanghelie: Vino, Iisuse, căci om nu am om care să mă ia şi să mă arunce în scăldătoarea Harului ceresc. Vino, Păstor iubit, şi scoate-mă din această nouă mocirlă în care am căzut. Cum nu Te-ai îngreţoşat de băligarul peşterii în care Te-ai născut şi de leproşii pe care i-ai vindecat, tot aşa nu Te îngreţoşa nici de păcatele mele scârnave şi urâte. Iisuse, nu mă părăsi, căci de data aceasta prăpastia este mai adâncă, iar eu nici degetul cel mic nu-l mai pot ridica, ci numai suspin şi plâng. Fiul risipitor a avut puterea să se întoarcă acasă pe propriile-i picioare, oaia cea rătăcită a avut puterea să Te cheme cu glasul ei, dar eu, fără putere şi fără grai, întocmai ca drahma cea pierdută, nu pot fi descoperit decât cu făclia iubirii Tale, care de veacuri vede luciul suspinelor stinghere, al lacrimilor înăbuşite şi al inimilor zdrobite.

De data aceasta, recunosc, sunt şi mai vinovat, dar – în acelaşi timp – sunt şi mai nefericit. De aceea, nădăjduind la mila Ta cea nesfârşită, Te chem din adâncul păcatelor mele: ***ajută-mă, Iisuse, mântuieşte-mă cu Darul Tău, pe care fă-l să prisosească în inima mea în măsura în care s-a înmulţit păcatul****. Mântuieşte-mă, Iisuse, fără nici un merit din partea mea, căci, într-adevăr, ce merit a avut tâlharul de pe cruce pe care, pentru scurta lui rugăciune şi pentru inima lui cea bună, l-ai făcut primul cetăţean al Raiului? Ce merit a avut păcătoasa pe care ai mântuit-o, cu toate că ea, sărmana, înconjurată de fariseii care voiau s-o omoare cu pietre, nici n-a îndrăznit să se roage Ţie? Tot astfel, Iisuse, Te rog să ai milă şi de mine şi să mă mântuieşti în dar, căci fără Tine nu pot face nimic, fără Tine sunt pierdut.*

Fiul pierzării – deznădăjduit de diavol – n-a cerut iertare de la Tine, n-a cerut ajutorul Tău, nu s-a rugat Ţie, dar eu Te rog, Te implor să nu mă părăseşti, să vii în ajutorul meu, să mă mântuieşti cu Harul Tău. În disperarea lui ce l-a împins până dincolo de prăpastie, Apostolul cel deznădăjduit n-a întâlnit pe cale nici o vorbă prietenească, nici o mângâiere de frate, nici un sfat duhovnicesc, ci numai cuvântul rece, dispreţuitor şi nepăsător: „Tu vei vedea!" Pe câtă vreme în jurul meu se aud cuvintele de încurajare şi de dragoste care îmi spun să nădăjduiesc chiar împotriva deznădejdii. Toţi sfinţii mă învaţă să zic: ***„Nu mă deznădăjduiesc de a mea mântuire eu, ticălosul"****. Căci Iisus este „nădejdea celor deznădăjduiţi".*

În timpul răstignirii Tale sufleteşti din grădina Ghetsimani, când cu sudori de sânge Te rugai să treacă pe alături Paharul Golgotei pe care îl vedeai în faţă şi când firea Ta omenească se înspăimânta la gândul că zadarnică Îţi va fi jertfa într-o lume care nu Te-a înţeles, Tatăl ceresc l-a trimis pe îngerul Său care Ţi-a arătat miile şi zecile de mii de ucenici care Te vor urma până la sfârşitul veacurilor. Atunci, când ai primit Paharul cu toată dragostea şi smerenia, în zarea viitorului m-ai văzut şi pe mine, Iisuse al meu. şi fiindu-Ţi milă de mine, aşa cum Ţi-e milă de toţi fiii lui Adam ce rătăcesc ca nişte oi fără păstor, şi – ştiind că mă vei mântui şi pe mine – Te-ai întărit cu această vedenie trimisă prin înger, Te-ai ridicat de la rugăciune şi ai primit cu supunere negrăită suferinţa ce-Ţi stătea în faţă.

Ca să nu mă cuprindă neagra deznădejde, Tu îl trimiţi, Iisuse, pe îngerul meu păzitor ca să-mi arate că mulţi dintre sfinţii Tăi au căzut, s-au lepădat de Tine chiar şi după ce Te-au cunoscut, după ce au gustat şi au văzut cât eşti de bun. şi totuşi, Tu i-ai iertat, rând pe rând, iubindu-i cu mai multă dragoste, fiindcă erau mai nenorociţi, mai vrednici de compătimit. Pe Petru l-ai iertat, întrebându-l: „Mă iubeşti?" Pe Pavel l-ai primit, arătându-i cât va avea de suferit pentru

Numele Tău. Andrei Criteanul, care se îndoia că-l mai poţi ierta, Te-a văzut venind – în vedenie – cu braţele deschise, iar Tu, sărutându-l, i-ai spus că zi şi noapte îl aşteptai să se întoarcă la Tine. şi pe Teofil, care s-a lepădat de Tine în faţa diavolului, dând zapis scris cu propriul său sânge, l-ai iertat cu aceeaşi nemărginită iubire, fără să ţii seama de blestemăţiile lui. Scrierile sfinte ne arată că, atunci când ai strigat pe cruce: „Mi-e sete!”, Ţi-a fost sete de mântuirea tuturor vânzătorilor şi trădătorilor care Te vor vinde şi Te vor trăda, ca şi mine, până la sfârşitul veacului. Căci Tu nu vrei moartea păcătosului, ci să se întoarcă şi să fie viu.

Toate aceste pilde îmi dau nădejdea că mă vei ierta şi pe mine, Domnul meu şi Dumnezeul meu. De aceea, pentru rugăciunile sfinţilor care au căzut ca şi mine, cred că mă vei ierta şi-Ţi vei revărsa din nou iubirea şi mângâierea peste sărmanul meu suflet pângărit şi sfâşiat de păcatul care pentru a doua oară mi-a devenit amar, urât, respingător. Păcatul dintâi era grosolan, al doilea subţire, dar tot atât de dezgustător mi s-a înfăţişat. Dar acum mi-e dor numai de Tine, Iisuse. Ai îngăduit să trec prin valea cu idolii păcatelor trupeşti, apoi prin valea cu idolii păcatelor sufleteşti pentru ca, în cele din urmă, să alerg – scârbit – numai la puritatea şi iubirea Ta, Iisuse! Încă o dată m-am încredinţat, Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, că numai în Tine îmi găsesc liniştea, pacea, bucuria, dragostea, de care înseteazămereu inima mea. Toate le-am încercat, atât plăcerile trupeşti, cât şi plăcerile aşa-zis sufleteşti, dar toate m-au amărât, m-au otrăvit. Acum mi-e silă de căldările cu carne ale Egiptului, nu mai doresc prepeliţele din pustie, ci mi-e sete şi mi-e foame numai de bucuriile Tale curat duhovniceşti.

După cum vezi, mă întorc acum slăbănogit şi zdrenţuit de patimile şi păcatele nenumărate pe care le-am săvârşit în toată viaţa mea. Mă întorc flămând şi însetat de iubirea Ta, Iisuse. Mă întorc desculţ şi gol de Harul Tău, Doamne. Am greşit înaintea cerului şi înaintea Ta, Hristoase, şi nu

mai sunt vrednic să mă numesc nici fiul Tău, nici ucenicul Tău, nici sluga Ta, dar cad cu umilinţă la picioarele Tale, Iisuse, aşa cum sunt, şi Te rog cu lacrimi de deznădejde: Nu mă alunga de la Tine, Doamne Iisuse, căci n-am unde mă duce. Chiar de-aş şti că voi muri ca un câine sub gardul Împărăţiei Tale, Iisuse, nu vreau să mă întorc în ţara păcatului, unde m-am tăvălit în mocirlă împreună cu porcii pe care i-am păscut. Nu mă alunga de la Tine, Iisuse, căci în întunericul din jurul meu nu văd decât nişte arătări urâte, nişte năluci hidoase, care mă înspăimântă, şi nu aud decât urletul unor haite de lupi care mă îngrozesc, iar sub picioarele mele se deschid prăpăstii fără fund, unde o mulţime de balauri aşteaptă să mă înghită. De aceea, încă o dată Te rog: bate-mă, pedepseşte-mă cum i-ai bătut şi i-ai pedepsit pe israelieni în pustie, dar nu mă alunga, nu mă părăsi, căci sunt mai nenorocit decât un copil orfan, decât un copil al nimănui pe care nu-l primeşte nimeni.

Venind la Tine, Iisuse, aşa cum sunt, cuget mereu la pilda pe care ai dat-o pentru mine, risipitorul şi desfrânatul, şi, când mi-aduc aminte de dragostea Ta şi de iertarea pe care le reverşi peste cei ce vin cu pocăinţă la Tine, atunci deznădejdea mea se întoarce în nădejdea că mă vei primi, iertându-mă şi pe mine nevrednicul.

Stând în faţa Ta, Iisuse, tremur ca biata păcătoasă prinsă în preacurvie. Recunosc că am păcătuit, că sunt vrednic să fiu ucis cu pietre. Fariseii nevăzuţi m-au prins pe când săvârşeam păcatul. M-au apucat fără milă şi m-au târât în faţa Ta ca să dai hotărârea. Lipit şi ghemuit de zidul templului Tău, aştept cu inima îngheţată şi cu respiraţia oprită ca să isprăveşti cu scrisul pe nisip, să Te ridici şi să hotărăşti viaţa sau moartea mea cea veşnică. Întrucât şi aceasta a fost o pildă pentru mine, prin sărmana păcătoasă mi-ai spus şi mie că nu mă osândeşti, cu condiţia să nu mai păcătuiesc.

ştiu că fiul nu s-a mai întors în ţara păcatului, desfrânata n-a mai păcătuit, dar eu mereu mă întorc precum câinele la

vărsătură şi ca porcul în mocirlă. şi dacă Tu îmi spui lămurit că numai de privesc cu poftă preacurvesc în inima mea, atunci cum pot spune că nu păcătuiesc?

Îţi spăl uneori picioarele cu lacrimi, sparg alabastrul cu tot mirul scump al sufletului meu, dar, iubitul meu Mântuitor, eu sunt mai slab decât toţi cei slabi şi, de aceea, am nevoie de mai multă dragoste şi iertare până când mi se vor întări picioarele pe calea faptelor bune. Iartă-mă, deci, nu numai de şaptezeci de ori câte şapte, ci până la ultima clipă a vieţii mele, până când îmi vei lua sufletul cu Tine.

şi când stau în Sfânta Biserică, mă pomenesc, mai vârtos cu sufletul decât cu trupul, în fund de tot, alături de toţi vameşii pământului. Copleşit de păcate nenumărate, stau cu capul plecat în jos, neîndrăznind să ridic ochii mei la cer. Căci un rob al Tău numai cât spunea: „Doamne, cine eşti Tu şi cine sunt eu?” – începea să plângă. şi într-adevăr, când mă gândesc că Tu eşti Creatorul cerului şi al pământului, că de Tine se înfricoşează Heruvimii şi se cutremură Serafimii, iar eu nu sunt decât un vierme ce mă bălăcesc într-o cloacă urâtă, atunci încep să plâng şi să mă bat cu pumnul în piept, ca să-mi pedepsesc inima mea cea ticăloasă, care Te-a trădat de atâtea ori, înşelându-Te şi bătându-şi joc de dragostea Ta cea neţărmurită. Dar nici de data aceasta nu mă deznădăjduiesc de mântuirea mea. Poate că, păşind mereu pragul iubitelor Tale locaşuri, voi ieşi şi eu, odată şi odată, mai îndreptat, cu mila şi cu Harul Tău.

Zi şi noapte, gândurile mele păcătoase, patimile şi poftele mele cele dobitoceşti mă leagă cu lanţuri şi cu cătuşele de fier, ca pe Manase. Dar ca şi el Te rog, Iisuse, scoate-mi picioarele din butuci, dezleagă-mi mâinile, deschide zăvoarele temniţei în care zac, ca să văd soarele şi lumina, să aud ciripitul păsărelelor şi zumzetul albinelor, ca să respir aerul îmbălsămat de florile Raiului.

Ah, ce n-aş da, Iisuse, ca să Te mai gust o dată aşa cum Te-am gustat în dragostea dintâi, când pentru prima oară

am văzut cât eşti de bun Tu, Mântuitorul meu, şi cât de dulci sunt strugurii din Canaanul Tău!

Tu m-ai adus, Iisuse, cu făclii şi cu lumini cereşti până la poarta Împărăţiei Tale, m-ai învrednicit să simt adierea fericirii Raiului, iar îndată după aceasta, pentru păcatele mele, m-ai întors înapoi în pustiul arzător, ca pe israeliteni de la Iordan, ca să mai rătăcesc patruzeci de ani până ce va muri omul vechi din mine, dimpreună cu pruncii patimilor şi până ce mă voi smeri cu desăvârşire în faţa Ta.

Acum primesc din mâna Ta, Iisuse, orice; primesc orice fel de boală, orice fel de suferinţe, primesc temniţă şi moarte, numai să ştiu că, la capătul durerilor, mă vei ajuta să trec Iordanul în ţara Sfântă, iar acolo să am fericirea de a mă îndulci mereu de prezenţa Ta, de Harul Tău, de mângâierea Ta.

Când zic că primesc orice fel de suferinţă, mi se încrâncenează carnea de pe mine, mi se tulbură sufletul până la moarte şi, din pricina zbuciumului meu lăuntric şi a groaznicei cruci ce mi se arată în faţă, parcă îmi apar broboane de sânge pe frunte, dar – cu toate acestea – eu sunt hotărât să primesc orice durere din mâna Ta, aşa cum primesc cuţitul doctorului care mă taie şi-mi scoate putreziciunea din mine, ca să mă izbăvească de moarte, sau aşa cum primeşte femeia durerile naşterii, gândindu-se cu bucurie că va veni un om nou pe lume.

Împietrit am fost – recunosc – ca samaritenii. N-am vrut să-Ţi primesc Cuvântul în casa sufletului meu. Pentru aceasta, ai fi putut face, ca pe vremea Sfântului Ilie, să cadă foc din cer peste mine şi să mă ardă de viu. Dar, Tu, Multmilostive, Preaîndurate şi Îndelung Răbdătorule, ai oprit pe Fiii Tunetului, spunându-le: „Nu ştiţi de ce duh sunteţi însufleţiţi?" Trecând peste Legea Veche, peste litera care ucide, Tu ai venit cu Duhul iubirii care nu vrea moartea păcătosului.

Acum însă – ca Simon Leprosul – eu Te primesc în casa mea surpată, porunceşte ucenicilor Tăi şi sfinţilor îngeri să nu-mi ia sufletul nepocăit, să nu mă lovească cu moarte

năpraznică, ci să fie – ca şi Tine – îndelung răbdători, plini de milă şi de dragoste. Fă din nou ca Măicuţa Ta să fie şi Măicuţa mea, trimite pe îngeraşul păzitor şi pe toţi sfinţii ca să mă întărească, să mă mângâie şi, curăţindu-mă prin focul suferinţelor, să mă ridice de la pământ la cer. Îndrăznesc să Te rog a-i trimite la mine, căci o văd cu ochii inimii pe Preasfânta Fecioară cum, fără să se scârbească de Maria Magdalena, păşeşte alături de această desfrânată pocăită din care Tu ai scos şapte draci şi cu care Preacurata Te-a urmat pe Golgota şi Te-a căutat în mormânt, aşa cum, cu aceiaşi ochi lăuntrici, îl văd pe îngerul păzitor al unui păcătos nepocăit plângând în urma lui şi petrecându-l până la mormânt împreună cu Andrei cel nebun pentru Hristos, chiar după ce diavolii puseseră stăpânire peste sufletul lui. Te rog să mi-i trimiţi în ajutor şi pe sfinţii Tăi, căci – întocmai ca Apostolii de odinioară – au primit de la Tine puterea nu numai să mi Te propovăduiască prin sfintele lor rugăciuni şi inspiraţii, ci să şi scoată duhurile rele din mine, să-mi deschidă ochii mei cei orbiţi de păcat să-mi destupe urechile mele cele surde, ca să Te văd şi să aud glasul Tău, să-mi cureţe sufletul de lepra păcatului şi să mă învie pe mine, cel ce sunt omorât de păcat.

Drept aceea, de mă vei curăţi şi-mi vei ierta cei zece mii de talanţi ce-Ţi datorez, făgăduiesc că şi eu, la rândul meu, nu-l voi strânge de gât pe aproapele meu şi nu-l voi pedepsi cu temniţa, ci-i voi ierta şi eu cei o sută de dinari pe care mi-i datorează. şi fiindcă aici trebuie să bem paharul tuturor amărăciunilor, Îţi aduc jertfă bine plăcută Ţie o inimă zdrobită şi înfrântă, Îţi aduc ardere de tot: ochii, mâinile, picioarele, gândurile mele pătimaşe şi păcătoase pe care mi le cureţi cu focul iubirii Tale, pe care l-ai adus pe pământ, să le arzi cu dragostea Ta, iar în locul gunoiului păcătos să torni, fără măsură, Duhul Tău cel Sfânt.

Acuma mi-e dor, Doamne Iisuse, numai de Tine, dar în acelaşi timp îmi este frică să nu Te pierd pe Tine, Cela ce-mi

eşti singura şi ultima nădejde de mântuire. Mă apucă groaza când mă gândesc la faptul că s-ar putea să rămân pe veci fără Tine. Vai! Cât de înfricoşătoare ar fi atunci pentru mine chinurile iadului. Focul dragostei Tale, rămas în adâncul inimii mele, m-ar arde veşnic şi neîncetat; viermele neadormit al mustrărilor de conştiinţă m-ar roade întruna cu părerea de rău că mi-am cheltuit în zadar zilele unei vieţi ce nu se mai poate repeta; întunericul cel mai din afară al nopţilor de veşnică părăsire m-ar înnebuni, iar vaietele şi gemetele fraţilor smintiţi de mine m-ar împunge mai rău decât furcile înfocate ale dracilor. şi nu numai atât: însuşi trupul meu, lipsit de darul Duhului Sfânt, care-i păzeşte nevătămaţi pe cei trei tineri în cuptorul de foc şi-i face pe mucenici să cânte în mijlocul cazanului cu smoală în clocot, ar simţi toate intemperiile, arşiţa şi gerul, viermii şi putoarea.

Dar eu nici atunci nu-mi voi pierde nădejdea. Luând pildă de la fratele care, după fiecare cădere, plângea la icoana Ta, până în clipa când i-ai luat sufletul la cer, eu voi striga din însăşi temniţa păcatelor, ca să mă audă toţi demonii, că numai pe Tine Te iubesc, Iisuse. Chiar de-aş fi lipsit de mângâierea Ta, de care nu sunt vrednic, chiar dacă n-aş gusta nici una din fericirile Raiului, voi striga, Iisuse, că Te iubesc numai pe Tine, că Te iubesc pentru dragostea Ta pe care ai arătat-o oamenilor, pentru jertfa Ta nespusă şi pentru mila Ta nesfârşită. Departe de frumuseţea Raiului, voi fi fericit, Iisuse, să Te văd, printr-o mică deschizătură, la Cina cea de Taină, la Cina cea veşnică, înconjurat de Preacurata Fecioară şi de sfinţii Tăi, iar eu să mă mulţumesc cu firimiturile Darului Tău ce vor cădea de la masa stăpânilor mei. De voi fi întrebat de vrăjmaşii nevăzuţi cum de-am îndrăznit să intru sub masă şi să adun firimiturile, voi răspunde că Iisus al meu este prietenul vameşilor şi al păcătoşilor, că Iisus pe care Îl iubesc ne-a spus nouă tuturor că tâlharii şi desfrânatele merg înaintea noastră în Împărăţia Cerurilor. Iar de voi fi întrebat la vămile văzduhului, să răs-

punzi Tu, Doamne Iisuse, aşa cum I-ai răspuns diavolului când acesta voia să-l tragă la iad pe fratele ce plângea la icoană: „Ai atâtea greşeli, ca să pui să tragă întocmai cu sângele cel scump, pe care L-am vărsat pentru dânsul pe cruce? Iată, junghierea Mea şi moartea Mea au afundat fărădelegile lui, fiindcă nu s-a deznădăjduit de mântuirea sa".

Ştiu că în iad nu este cu putinţă săvârşirea faptelor bune în vederea pocăinţei şi mântuirii sufletului. Aşadar, nu voi fi vrednic – atunci – să-mi ridic ochii la cer, ca să implor mila şi iertarea. Nu voi fi vrednic să mă rog Preacuratei Fecioare şi sfinţilor Tăi, dar mă voi mângâia cu gândul că mulţi dintre aleşii Tăi au fost, înainte de a Te cunoaşte, beţivi, desfrânaţi, trădători, plini de păcate şi că, în ciuda tuturor acestor păcate, ei s-au ridicat cu Darul Tău şi au biruit. Aceşti sfinţi mă vor înţelege, vor plânge pentru mine, căci îşi vor aduce aminte că şi ei au fost pierduţi ca şi mine.

De aceea, cu nădejdea în rugăciunile întregii Tale Biserici din cer şi de pe pământ, în mijlocul Căreia se află îngenuncheată şi înlăcrimată Preacurata Ta Maică, îmi înalţ – cât încă n-a sosit ceasul morţii – cu sfială rugăciunea mea, zicând: Iisuse, Preadulcele şi Scumpul meu Mântuitor, Tu eşti singura mea mângâiere şi nădejde de mântuire. Căci oriunde m-aş întoarce – spre răsărit, spre apus, spre miazăzi sau spre miazănoapte – eu numai pe Tine Te caut. Cerul şi pământul, viaţa şi moartea n-au nici un sens fără Tine. Tu îmi eşti mai necesar decât aerul, apa şi pâinea. şi când Te părăsesc şi mă îndepărtez de Tine, tocmai atunci Îmi eşti mai dorit, mai căutat, mai necesar. De aceea, cu lacrimi suspin şi strig către Tine: Vino, Iisuse! Pogoară-Te în iadul din mine, cum Te-ai pogorât îndată după Înviere, şi învie ticălosul meu suflet. Ştiu că nici eu – de mii de ori mai mult – nu sunt vrednic să intri sub acoperământul sufletului meu dărăpănat de păcat, dar adu-Ţi aminte, Doamne, că eu, chiar de voi muri în păcate, tot cu nădejdea mântuirii şi învierii Tale voi muri. şi aşa cum ai avut milă de cei din Legea Veche, pe care i-ai slobozit din

legăturile şi încuietorile morţii, tot aşa ai milă şi de mine şi mă dezleagă de lanţurile păcatului şi ale patimilor cu care şarpele m-a înfăşurat.

Tu ai zis, Iisuse, că mai ai şi alte oi, care nu sunt din staulul poporului ales de Tine şi pe care trebuie să le aduci în turma Ta; ca şi canaaneanca, eu nu sunt din neamul celor ce sunt mereu cu Tine, ci vin continuu dintre păgânii cei nelegiuiţi. Îmi dau prea bine seama că nu se cuvine să iei Pâinea Vieţii din gura copiilor Tăi şi s-o arunci unui câine ca mine. Dar cu toate acestea eu alerg ca şi sărmana văduvă în urma Ta, rugându-Te fără încetare să ai milă şi de mine, căci şi eu am în pieptul meu o inimă care rău se îndrăceşte cu patimile. Lasă-mă dar, Iisuse Doamne, ca alături de canaaneancă şi de toţi oropsiţii pământului, să strâng firimiturile ce cad de la masa sfinţilor Tăi. Primeşte-mă în staulul Tău, ca să nu mă sfâşie lupul cel nevăzut. Căci nădejdea şi mângâierea mea este Cuvântul Tău care zice: „Pe cel care vine la Mine nu-l voi izgoni afară", iar pe cel primit de Tine nimeni nu-l va putea răpi din mâinile Tale, nici chiar satana.

Cuget ziua şi noaptea la Tine, Iisuse, şi mă întreb: Ce-aş face, Doamne, fără Tine? Ce-aş face fără Tine în suferinţă, în boală, în temniţă, în sărăcie? Ce-aş face când îndoielile de tot felul îmi sfâşie sufletul? Ce-aş face când păcatele şi patimile caută să mă înghită, aşa cum valurile mării căutau să-l înghită pe Petru? Cât de bine îl înţeleg acum pe acel mare scriitor care zicea că, dacă nu Te-ar fi cunoscut, şi-ar fi pus capăt zilelor sale; sau pe acel prinţ indian care, dacă nu Te-ar fi văzut viu cu proprii săi ochi, şi-ar fi curmat firul vieţii!

Cunosc dragostea cu care Tatăl Ceresc de veacuri îi primeşte pe toţi fiii risipitori care, cu pocăinţă, se întorc acasă.

Cunosc iubirea Duhului Sfânt care, cu suspine negrăite, se roagă zi şi noapte pentru noi.

Ştiu că Preacurata Fecioară se roagă în genunchi şi cu lacrimi pentru toţi păcătoşii.

Ştiu de asemenea că toţi îngerii din cer şi toţi sfinţii, care au fost oameni păcătoşi ca şi noi, neîncetat ne ajută cu rugăciunile lor, dar, cu toate acestea, inima mea tot spre Tine se îndreaptă, Iisuse, ochii mei tot pe Tine Te văd răstignit, vărsându-Ţi şi acum sângele Tău scump pentru mântuirea noastră; urechile tot cuvintele Tale le aud, spunând: „Veniţi la Mine cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi da odihnă sufletelor voastre"; sufletul meu tot pe Tine Te simte, văzându-Te cum, înainte de a-Ţi da Duhul în mâinile Tatălui, grija Ta cea mare n-ai îndreptat-o către Maica Ta, care stătea la piciorul crucii cu sabia durerii împlântată în inimă, nici spre feciorelnicul Tău ucenic şi prieten ce s-a rezemat de pieptul Tău şi Te-a urmat cu cea mai mare credincioşie pe drumul Golgotei, ci Ţi-ai îndreptat privirea spre un tâlhar ca mine, căruia i-ai făgăduit Raiul chiar în ziua în care i-ai vorbit, lăsând astfel cele nouăzeci şi nouă de oi în muntele sfinţeniei şi căutând prin prăpăstiile fărădelegilor oiţa cea rătăcită; iar închipuirea mea tot pe Tine mi Te înfăţişează înaintea ochilor mei, stând şi plângând în faţa Ierusalimului inimii mele, care nu vrea să-şi adune puii faptelor bune sub aripile Tale.

Şi amintirile din copilăria mea cea duhovnicească tot pe Tine mi Te aduc în faţă, arătându-mi cum Te-ai pogorât la mine în prăpastie şi cum m-ai scos de acolo şi m-ai făcut sănătos, dându-mi toată îngrijirea; apoi cum, îndată după înviere, nu Te-ai arătat mai întâi Apostolilor Tăi, ci unei păcătoase din care ai scos şapte draci. Fiindcă Tu şi Tatăl una sunteţi, iar cel ce Te-a văzut pe Tine L-a văzut şi pe Tatăl, nu e de mirare că eu, cel ce sunt ostenit de lupta crâncenă pe care o duc împotriva trupului, a lumii şi a diavolului, cel ce sunt împovărat de atâtea patimi şi păcate, vin la Tine, Iisuse, căci numai Tu îmi poţi opri curgerea patimilor când mă ating de marginea veşmântului Tău, ducându-mă astfel spre limanul nepătimirii.

Leagă-mi aşadar, Iisuse Preadulce, rănile sufletului meu pricinuite de tâlharii cei nevăzuţi, care m-au bătut,

lăsându-mă abia viu. Toarnă iarăşi untdelemn şi vin pe rănile mele, aşa cum ai turnat întâia oară. Scoate-mă mereu din prăpastia în care cad de şapte ori pe zi. Dezleagă-mă de nevăzutele firicele cu care m-a înfăşurat vicleanul păianjen în pânza sa ca să-mi sugă sângele şi viaţa veşnică.

Te rog să tragi, alături de mine, în jugul Tău care astfel îmi va fi uşor şi bun. Ajută-mă să-i iubesc pe vrăjmaşi mei, să-i binecuvintez pe cei ce mă blestemă, să fac bine celor ce mă vatămă şi mă prigonesc, întărindu-mă cu gândul că numai aşa ne poţi face nişte blânzi mieluşei pe noi, cei ce suntem lupi crânceni unii faţă de alţii.

Până acum, Iisuse, s-a hulit Numele Tău din pricina faptelor mele celor rele; dă-mi dar puterea şi harul ca măcar de azi înainte să pot săvârşi cât mai multe fapte bune pe care, văzându-le cei din jurul meu, să proslăvească Numele Tău cel Sfânt. Fă-mă să intru prin rana din coastă în inima Ta ca să Te cunosc cât eşti de blând şi de smerit, iar acolo, în inima Ta, să mă umpli de acea dumnezeiască putere şi stăpânire de sine ca întotdeauna să mă port cu blândeţe şi cu smerenie în mijlocul fraţilor mei. Dă-mi Harul să pot răbda ocările, să biruiesc răul cu binele şi să nu mai slobozesc câinii cei răi ai patimilor împotriva aproapelui meu. Învaţă-mă să mă lupt mai vârtos împotriva răului din mine, să sufăr nedreptatea fără cârtire şi să caut să fiu mai degrabă victimă decât călău, căci aşa i-ai învins şi Tu pe călăii Tăi. ***Deprinde-mă să mă las ca un copil în purtarea Ta de grijă.*** *Loveşte cu toiagul Crucii în stânca inimii mele ca să izvorască un neîncetat duh de pocăinţă. Atinge-Te de ochii mei ca să slobozească lacrimi curăţitoare de păcate, pentru ca astfel să Te am pururea în inima mea şi să nu Te mai părăsesc niciodată, nici în viaţa de aici, nici în viaţa de dincolo. Amin.*

Rugăciune mângâietoare în vreme de necaz şi nefericiri

Doamne, norii negri ai nefericirilor se îngrămădesc asupra capului meu şi întristările chinuitoare mă îngrozesc. Dar, deşi sufăr, nu cârtesc împotriva Ta, Preabunule, căci Tu eşti totdeauna sprijinul meu şi piatra cea neclintită, pe care sunt întemeiate nădejdile mele. Tu cunoşti, Dumnezeule, pricinile nefericirilor şi întristărilor mele şi îngrijeşti de soarta mea. Deşi sufăr, dar ştiu că Tu mă iubeşti şi această încredinţare mă încurajează. Plin de nădejde în dragostea şi bunătatea Ta, nu voi lăsa să mă biruiască împotrivirile soartei, ci mă voi lupta cu curaj şi cred că având ajutorul Tău voi ieşi biruitor.

Cel Ce cârmuieşti lumea şi soarta muritorilor, cârmuieşte şi corabia vieţii mele, cea izbită de valurile ispitelor, spre liman liniştit. Înţelepciunea Ta să mă povăţuiască pururea în calea binelui şi a fericirii, pentru rugăciunile tuturor sfinţilor Tăi şi ale Preacuratei Maicii Tale. Amin.

Canon de rugăciune la vreme de necazuri

Cântarea întâi

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Adeveritu-s-au cuvintele Tale, Mântuitorule, căci ne-ai spus mai înainte despre greutăţile prin care vom trece, dar ne-ai şi învăţat să stăm împotriva lor cu bărbăţie: „În lume necazuri veţi avea; dar îndrăzniţi. Eu am biruit lumea”. O, sfântă îndrăzneală care dai putere iubitorilor de Hristos şi ruşinezi lumea iubitoare de plăceri!

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strigăm către Tine: Scoate din stricăciune vieţile noastre, Mult-Milostive!

Cântarea a doua

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Adame, Adame, de ce ai căzut? De ce ai ales neascultarea? Vai nouă, să plângem şi să ne tânguim, că suntem următori căderii sale. Degrab să alergăm, fraţilor, la milostivul Dumnezeu, singurul care poate să ne izbăvească.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Icoană a răbdării zugrăvită de Dumnezeu se descoperă Dreptul Iov celor ce caută în Sfânta Scriptură mărgăritare duhovniceşti. Că fiind cel mai slăvit dintre semenii săi, nu a hulit când a pierdut bunătăţile ce le avea, ba încă a ajuns să şadă plin de bube pe mormanele de gunoi, ca unul dintre cei loviţi de mânia cerească. Şi Dumnezeu, văzând credinţa sa, i-a făcut parte de bogăţii mai mari decât cele pe care le pierduse prin pizma diavolului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu, acoperă-ne pe noi de tot răul cu cinstitul tău Acoperământ! Să salte inimile noastre simţind ocrotirea ta, să prindă putere cei slăbiţi şi cei deznădăjduiţi să capete nădejde.

Cântarea a treia

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

„Adevărat grăiesc vouă: dacă veţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, şi se va muta; şi nimic nu va fi vouă cu neputinţă”. Şi iarăşi ne-ai zis: „Cereţi şi vi se va da; căutaţi şi veţi afla; bateţi şi vi se va deschide”. Unde este credinţa noastră când ne plângem că nu suntem ascultaţi? Poate

cineva să spună că a cerut cu umilinţă cele de folos şi nu le-a primit? Să nu fie.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Întăreşte-ne, Doamne, cum i-ai întărit pe sfinţii Tăi, care s-au aflat în încercări mai grele decât ale noastre. Luminează-ne, sfinţeşte-ne şi ne miluieşte Tu, Cel Ce ai făgăduit că vei fi cu robii Tăi în toate zilele, până la sfârşitul veacului.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

„Cine cruţă toiagul său îşi urăşte copilul, iar cel care îl iubeşte îl ceartă la vreme", ne învaţă Dreptul Solomon, picurând în sufletele noastre razele înţelepciunii. Oare avem priceperea să vedem în încercările prin care trecem dragostea lui Dumnezeu? Căci de nu vom vedea-o pe aceasta, înseamnă că ne îndoim de purtarea Sa de grijă pentru noi.

Slavă . . .

L-a biruit David pe Goliat! Cel slab l-a biruit pe cel tare, pe sângerosul uriaş! Şi tot aşa fiecare dintre creştinii care au nădejde în Dumnezeu vor birui viforul necazurilor, căci neputinţele lor vor fi acoperite de dumnezeiescul har.

Şi acum. . .

Izvorul minunilor tale, Împărăteasă de Dumnezeu Născătoare, curge neîncetat spre bucuria poporului creştinesc; bolnavii se vindecă, morţii înviază, cei aflaţi în primejdii se izbăvesc. Arată-ţi şi de această dată milele tale, Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim din pricina păcatelor noastre.

Cântarea a patra

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

„Voi să nu căutaţi ce veţi mânca sau ce veţi bea şi să nu fiţi îngrijoraţi, căci toate acestea păgânii lumii le caută; dar Tatăl vostru cel ceresc ştie că aveţi nevoie de acestea. Căutaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu, şi toate acestea se vor adăuga vouă". Aşa ne-a poruncit Hristos, iar de vom

căuta mai întâi cele ale lumii, în care se desfată vremelnic sufletele noastre, atunci Împărăţia se va lua de la noi şi ne aşteaptă osânda veşnică.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Cel Ce ai înmulţit pâinile şi peştii, săturând mii de oameni, Care poţi să ne dăruieşti toate cele de care avem nevoie şi de care ai îngăduit să fim lipsiţi pentru încercarea credinţei noastre, arată şi acum milele Tale şi plineşte toate lipsurile noastre.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Zece leproşi au luat vindecare minunată, dar numai unul a ştiut să aducă mulţumire pentru ea. Peste mulţime de oameni se revarsă binefacerile lui Dumnezeu, dar numai puţini ştiu să mulţumească.

Slavă . . .

Sfinte Ierarhe Nicolae, păstorule al Mirelor Lichiei, roagă-te Milostivului Dumnezeu ca ori de câte ori ne lipsesc cele de trebuinţă să le primim prin mijlocirile tale de care s-au folosit cele trei fete sărace pe care le-ai îndepărtat de păcatul nelegiuitei împreunări.

Şi acum . . .

Veacuri întregi creştinii au trecut prin greutăţi fără număr, dar ori de câte ori ţi-au cerut ocrotirea nu au rămas fără răspuns, Maica noastră. Chiar şi atunci când nu se vede nici o lumină, când totul pare că s-a năruit, mijlocirea ta dărâmă zidurile potrivnice şi dăruieşte credincioşilor toate cele care le sunt de trebuinţă.

Cântarea a cincea

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Greu este cuvântul Tău, Iubitorule de oameni, când spui ucenicilor Tăi: „Veţi fi daţi şi de părinţi şi de fraţi şi de neamuri şi de prieteni, şi vor ucide dintre voi şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu. Şi păr din capul vostru nu va pieri. Prin răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre”.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Cel Ce ai binecuvântat nunta din Cana Galileii, Cel Ce binecuvântezi în chip minunat înţelegerea şi iubirea frăţească dintre oameni, adu pacea Ta în familiile creştine, alungând de la ele toată tulburarea, toată mânia, toată neînţelegerea, ca astfel familiile să fie mici biserici, şi nu adunări idoleşti, cum unelteşte neruşinatul diavol.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Mucenicie este să fim prigoniţi de unii pe care îi purtăm în inimile noastre, de cei pentru întoarcerea cărora Îţi înălţăm fierbinţi rugăciuni. Tu, Doamne, l-ai scăpat pe dreptul Iosif de moartea pe care i-o pregătiseră fraţii lui şi mai pe urmă ai rânduit chiar ca aceştia să nu poată trăi fără ajutorul său; noi credem Ţie că orice suferinţă îşi are roada ei, că nici o rugăciune nu rămâne neauzită.

Slavă . . .

Sfinte Mucenice Iacob Persul, ai lepădat dreapta credinţă şi ai jertfit idolilor, dar maica şi femeia ta ţi-au stat împotrivă şi te-au mustrat pentru aceasta. Iar tu, venindu-ţi în fire, L-ai mărturisit cu tărie pe Hristos şi pentru aceasta ai suferit dureri de neînchipuit, căci prigonitorii ţi-au tăiat pe rând toate mădularele. Te rugăm, sfinte al lui Dumnezeu, ai grijă de toţi cei pe care iubirea acestei lumi îi ţine departe de mântuire şi întoarce-i pe calea cea bună pe care tu însuţi ai fost întors.

Şi acum . . .

Ceea ce cu înţelepciune ai mijlocit în chip minunat împăcarea dintre Sfântul Chiril, luminătorul Alexandriei şi Sfântul Ioan Gură de Aur, care ai gonit vrăjmăşia şi neînţelegerea dintre creştinii care ţi-au cerut aceasta, care ai adus pacea în familiile ce stăteau să se destrame, adu liniştea cea binecuvântată în vieţile noastre, ale celor ce suntem încercaţi de răutatea oamenilor şi a îngerilor căzuţi.

Cântarea a şasea

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Să luăm aminte la povaţa Sfântului Pavel, Apostolul neamurilor, care a trecut prin încercări mai grele decât ne putem închipui: „Nu v-a cuprins ispită care să fi fost peste puterea omenească. Dar credincios este Dumnezeu; El nu va îngădui să fiţi ispitiţi mai mult decât puteţi, ci odată cu ispita va aduce şi scăparea din ea, ca să puteţi răbda”.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Vezi, Doamne, durerea noastră, vezi tulburarea care ne-a cuprins. Dă-ne putere să ne ridicăm degrabă şi să lepădăm de la noi duhul întristării şi al necredinţei. Înmulţeşte-ne credinţa, sporeşte-ne dragostea, dăruieşte-ne răbdare şi nădejde, ca la trecerea din această viaţă să putem gusta din bunătăţile pe care le-ai pregătit aleşilor Tăi.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

„Din nimic nu avem noi mai mult de câştigat decât din suferinţe şi pătimiri”, mărturisea dumnezeiescul Ioan Gură de Aur împotriva celor care credeau că pot merge pe calea mântuirii fără să cunoască poticnirile. Cum dar vom lepăda noi calea cea strâmtă, când duce la odihna veşnică? Cum vom părăsi lupta, dacă vrem să primim nestricăcioasa cunună?

Slavă . . .

Precum stăteau coroanele pe capetele împăraţilor, aşa stătea Duhul Sfânt peste Sfântul Alexie, omul lui Dumnezeu. Să înţelegem dar că nici sărăcia, nici foamea şi nici setea nu pot fi piedică pentru cei pe care încercările îi arată următori sfinţilor; şi pe aceştia Domnul îi va răsplăti cu prisosinţă, aşezându-i la loc de cinste în curţile Sale.

Şi acum . . .

Preasfântă Fecioară, izgoneşte toată mâhnirea, întristarea şi toată ispita de la noi, păcătoşii tăi robi, şi îndeamnă cugetele noastre spre săvârşirea celor bineplăcute lui Dumnezeu, ca să te mărim cu credinţă şi cu dragoste.

Cântarea a şaptea

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

„N-au trebuinţă de doctor cei sănătoşi, ci cei bolnavi. N-am venit să chem pe cei drepţi, ci pe păcătoşi la pocăinţă", a spus şi ne spune cu blândeţe Mântuitorul Hristos, aşteptând pocăinţa noastră. Cine poate spune că nu este păcătos? Cine poate crede că nu are nevoie de pocăinţă? Numai cei mândri, pe care iubirea de sine îi ţine departe de Dumnezeu.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Preabunule Doamne, alungă de la noi duhul mândriei, duhul lăcomiei, duhul desfrâului, duhul răutăţii şi duhul deznădejdii, şi dăruieşte-ne darurile Duhului Sfânt: duhul înţelepciunii, duhul înţelegerii, duhul sfatului, duhul puterii, duhul cunoştinţei, duhul temerii de Dumnezeu şi duhul bunei-credinţe.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Iubitori de plăceri precum locuitorii Sodomei şi ai Gomorei sunt astăzi cei care trăiesc departe de Biserică, şi noi în loc să vedem păcatele noastre ne mulţumim să credem că suntem mai drepţi decât ei, asemănându-ne fariseului din Evanghelie. Dar îndreptăţirea noastră nu este şi nu poate fi socotită drept pocăinţă, ci ne este cale a pierzării.

Slavă . . .

Sfinte Mare Mucenice Cipriane, care de la slujirea diavolilor ai venit la cunoaşterea adevăratului Dumnezeu, cu Sfânta Maria Egipteanca, desfrânata care a devenit înger în trup omenesc, şi cu David, care mai înainte a fost tâlhar, rugaţi-vă pentru noi dimpreună cu toţi cei care părăsind păcatul au urcat pe culmile sfinţeniei, ca să luăm desăvârşit dezlegare de păcate şi să trecem în caldă pocăinţă această viaţă trecătoare.

Şi acum . . .

Cu dragoste i-ai adus pe mulţi la pocăinţă, Maică Sfântă, îndreptându-i să primească prin Taina Spovedaniei

dezlegare de păcate şi dându-le putere în războiul duhovnicesc. Vezi, dar, greşelile noastre cele multe, şi roagă-te înaintea Fiului tău preaslăvit să ne dăruiască iertare de fărădelegile care ne apasă, făcându-ne părtaşi cetei celor care prin îndelunga răbdare a lui Dumnezeu s-au mântuit.

Cântarea a opta

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Dar nepreţuit sunt pentru neamul creştinesc fericirile pomenite în Evanghelie, şi în vreme de ispită ne aducem aminte cum ne-ai binevestit: „Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia". Vom muri, fraţilor, la vremea rânduită de Dumnezeu, şi bine le va fi celor care se vor învrednici de veşnica mângâiere.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Miluieşte-ne, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu! Miluieşte-ne, Cel Ce Te-ai răstignit pentru noi după ce ai primit bătăi şi batjocuri ca mulţumire pentru dragostea pe care ne-ai arătat-o! Miluieşte-ne, Cel Ce vei veni să judeci viii şi morţii, mântuieşte-ne!

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Chip al morţii sunt necazurile prin care trecem, căci ne îndeamnă să cugetăm la înfricoşătoarea osândă a păcătoşilor. Mai bine ne este nouă a suferi o vreme pe pământ, decât a răbda dincolo chinuri fără sfârşit.

Slavă . . .

Să nu zăbovim a cere ajutorul de la cei care au murit lumii acesteia pentru a trăi pentru Hristos! O, Sfinţilor Apostoli, dimpreună cu ceata Arhiereilor, Cuvioşilor şi Drepţilor, cu Sfinţii doctori fără de arginţi şi cu ceilalţi Mucenici, cu toţi Sfinţii ştiuţi şi neştiuţi, rugaţi-vă Atotputernicului Dumnezeu să ne lumineze ca să punem început bun mântuirii noastre, lepădând de la noi toată minciuna şi păcatul.

Şi acum . . .

Sfârşit creştinesc dăruieşte-ne nouă, Fecioară preacurată, izbăvindu-ne de moartea năprasnică şi de celelalte primejdii pe care diavolul vrea să le abată asupra noastră.

Cântarea a noua

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

„Mare bucurie să socotiţi, fraţii mei, când treceţi prin diferite ispite”, ne-a spus Sfântul Apostol Iacov, care multe a pătimit pentru numele Tău, arătând şi răsplata celor care au răbdat fără să cârtească: „Fericit este bărbatul care rabdă ispita, căci lămurit făcându-se va lua cununa vieţii, pe care Dumnezeu a făgăduit-o celor care Îl iubesc pe El”.

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Slăvindu-Te, Îţi mulţumim Ţie, Doamne, căci nu treci cu vederea puţina noastră rugăciune, pe care Te rugăm să o primeşti ca pe cei doi bani ai văduvei. Nu ştim să ne rugăm Ţie cu zdrobire de inimă, nu ştim să ne arătăm mulţumitori pentru toate binefacerile arătate şi cu atât mai puţin pentru cele ascunse minţii noastre, dar recunoaştem înaintea Ta că suntem neputincioşi de nu ne vei întări, slabi de nu ne vei face îndrăzneţi. Miluieşte-ne, Doamne, că fără mila Ta pierim!

Doamne, fie voia Ta, nu voia noastră!

Să ducem lupta cea bună, ca să auzim şi noi glasul cel preadulce: „Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu, de moşteniţi împărăţia cea gătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc, însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit, gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine”.

Slavă . . .

O, dumnezeieşti Stăpânii, Heruvimi, Serafimi, Domnii, Îngeri, Scaune, toate Căpeteniile şi preamărite Puteri şi Sfinţilor Arhangheli, dimpreună cu soborul tuturor Sfinţilor, apăraţi-ne de tot răul, de toată ispita şi necazul, şi rugaţi

pe Stăpânul tuturor să ne mântuiască pe noi, cei cuprinşi de multe păcate.

Şi acum . . .

Cuvine-se cu adevărat să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea apărătoare a celor ce se roagă ţie şi Maică a nenumăratelor milostiviri arătate neamului omenesc. Ceea ce eşti mai sfântă decât toţi sfinţii şi mai grabnică în ajutor decât suntem noi în rugăciune, pe tine, ceea ce eşti cu adevărat ocrotitoare a creştinilor, te mărim.

Şi *Otpustul.*

Rugăciune
la vreme de ispită

Doamne, Doamne, Cel Ce ai îngăduit diavolului să ispitească în rai pe strămoşii noştri Adam şi Eva, spre a le încerca ascultarea şi supunerea, Cel Ce, de asemenea, ai îngăduit diavolului să ispitească cu îngrozire şi cu grele suferinţe pe Dreptul Iov, robul Tău, pentru ca şi mai lămurit să se vădească virtuţile şi credinţa lui întru Tine, Cel Ce ai dat îngăduinţă satanei să se apropie cu ispitire de Însuşi Fiul Tău, spre a-L îmbia şi a-L momi cu poftele şi deşertăciunile acestei lumi, pentru ca, înfrânt şi ruşinat, acest duh blestemat să audă din gura Mântuitorului lumii cuvintele: „Înapoia Mea, satano! Căci scris este: Domnului Dumnezeului Tău să te închini şi numai Lui unuia să îi slujeşti"; Cel Ce tuturor drepţilor şi sfinţilor Tăi le-ai dat vremi de ispitire şi de grele îndoieli, pentru ca prin ele lămurindu-se să iasă şi să rămână şi mai întăriţi în credinţa, în nădejdea, în dragostea şi în supunerea cea către Tine; Însuţi, Atotputernice şi Preabunule Stăpâne, ajută-mi şi mie în această clipă grea, când duhul satanei îmi tulbură mintea cu îndoieli şi cu îmboldiri şi când viclene amăgiri îmi fră-

mântă inima şi suf1etul; arată-mi, Milostive, adevărul şi calea Ta cea dreaptă, pentru ca, biruind uneltirile lui de acum, să mă pot bucura de cuvintele apostolului Tău Iacov, care zice: „fericit bărbatul care rabdă ispita, căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieţii, pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce Îl iubesc pe El”.

Dăruieşte-mi, Stăpâne, inimă curată şi credinţă tare, pentru ca în aceste clipe să pot cânta dimpreună cu proorocul Tău David: *Doamne, cât s-au înmulţit cei ce mă necăjesc! Mulţi zic sufletului meu: Nu este mântuire lui întru Dumnezeul lui! Iar Tu, Doamne, sprijinitorul meu eşti, slava mea şi Cel Ce înalţi capul meu! Cu glasul meu am strigat către Domnul şi m-a auzit din muntele cel sfânt al Lui! A Domnului este mântuirea şi peste tot poporul Tău binecuvântarea Ta.* Amin.

Rugăciune pentru dobândirea răbdării

Doamne, Dumnezeul nostru, Care ai răbdat prigonirile, batjocurile şi chiar moartea pe cruce pentru mântuirea noastră, Cel Ce ai spus că „prin răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre”, arată-mi mie, păcătosului, milele Tale cele bogate şi dăruieşte-mi duhul răbdării, ca sufletul meu cel încercat să dobândească alinare.

Vezi deznădejdea care mă ispiteşte, vezi încercarea prin care trec şi ajută-mă să ies din ea curăţit de păcate şi pregătit să-Ţi slujesc în toate zilele vieţii mele, şi să slăvesc Numele Tău cel sfânt, cântând împreună cu toţi îngerii şi sfinţii: *Aliluia!*

ACATISTE

ACATISTUL CĂTRE PREASFÂNTUL ŞI DE VIAŢĂ FĂCĂTORUL DUH, DUMNEZEUL NOSTRU

(aducător de multă înţelepciune şi luminarea minţii pentru învăţătură şi reuşita la examene)

Povăţuire

Acest acatist al Prea Sfântului Duh a fost tradus în limba română pentru prima dată în anul 1997 şi are o importanţă deosebită pentru formarea personalităţii, pentru înţelepciunea noastră, pentru luminarea minţii şi reuşita la examene. Observăm la foarte mulţi copii sau chiar maturi că nu pot ţine minte nici cele mai elementare lucruri, nu pot învăţa, nu pot avea o coerenţă în gândire, şi prin aceasta întâmpină multe greutăţi în viaţă.

Motivele pot fi şi datorită firii reduse a insului, datorită păcatelor părinţilor săi, dar pot fi şi din cauza lipsei prezenţei Duhului Sfânt în viaţa şi în fiinţa sa. Această lipsă a Duhului Sfânt în viaţa sa şi în fiinţa noastră este cauzată de lipsa noastră de împărtăşire cu tainele Bisericii. Tainele Bisericii şi slujbele ce se fac de către preot sunt posesoarele acelor energii ale Duhului Sfânt. Sfântul Serafim de Sarov, la întrebarea lui Motovilov: *Care este sensul vieţii omului pe pământ?,* i-a răspuns: ***Dobândirea Duhului Sfânt.***

Sfinţii de aceea au devenit sfinţi, au intrat în perceperea reală a lucrurilor, deoarece au fost luminaţi de Duhul Sfânt pe care-L dobândiseră. A dobândi Duhul Sfânt în viaţa noastră înseamnă a dobândi totul. Împlinirea umanului înseamnă această dobândire a Duhului Sfânt. Duhul Sfânt este a treia Persoană din Sfânta Treime. Biserica noastră Ortodoxă învaţă că Tatăl este Creatorul, Mântuitorul Iisus Hristos este Mântuitorul lumii şi Duhul Sfânt este Sfinţitorul lumii. Duhul Sfânt purcede de la Tatăl şi Se odihneşte în Fiul.

Prin Duhul Sfânt ne vine înţelepciunea şi luminarea desăvârşită a minţii noastre.

Rugăciunea de invocare a Duhului Sfânt, pe lângă Acatistul ce urmează, este următoarea:

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhule al Adevărului, Care pretutindenea eşti şi toate le împlineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de Viaţă, vino şi Te sălăşluieşte întru noi şi ne curăţeşte pe noi de toată spurcăciunea şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Această rugăciune trebuie să o învăţăm pe de rost şi să o spunem din toată inima noastră când ne apucăm de învăţat, când mergem la examene, când ne sculăm dimineaţa să-L rugăm pe Duhul Sfânt să ne lumineze pentru a nu greşi în ziua ce urmează.

Foarte important este ca această rugăciune să fie rostită începând de la copii şi elevi, şi până la cei bătrâni.

Toţi avem nevoie de luminare în fiecare clipă a vieţii. Dacă suntem luminaţi de Duhul Sfânt, nu greşim. Acest Acatist al Duhului Sfânt poate fi citit în genunchi sau în picioare de către orice persoană.

Atunci când avem examen şi când învăţăm pentru examen, să sacrificăm în fiecare zi 15-20 minute pentru citirea acestui Acatist. Să-l citim din toată inima noastră, să implorăm Duhul Sfânt Mângâietorul să vină şi să locuiască în inima noastră.

Pe lângă cel care are examen, pot să-l citească şi cei din familia lui şi apropiaţii lui. Este foarte recomandabil să ne rugăm pentru aproapele nostru care are nevoie de ajutor. Puterea şi efectul rugăciunii sunt mai mari. Cel care are examen să aibă pomelnice la cât mai multe.

Condacul 1

Veniţi toţi credincioşii să preaslăvim pogorârea Sfântului Duh, Cel Care din sânurile Tatălui a purces asupra Apostolilor, acoperind ca şi cu nişte ape pământul de cunoştinţa lui Dumnezeu şi învrednicind de harul cel de viaţă făcător al înfierii şi de slava cea de sus pe cei ce aleargă la El întru curăţire, sfinţind şi îndumnezeind pe cei ce strigă: *Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!*

Icosul 1

Îngerii cu feţe luminoase în ceruri neîncetat slavoslovesc pe Duhul Cel Sfânt, după cuviinţă datorată Izvorului vieţii şi Luminii celei Nematerialnice.

Dimpreună cu ei Te preaslăvim şi noi, Duhule Necuprins cu mintea, pentru milele Tale cele arătate şi cele ascunse şi cu smerenie ne rugăm să fim adăpostiţi sub adumbrirea Ta cea fericită:

Vino, Lumină Adevărată, Duhovnicească Bucurie,

Vino, Nor purtător de rouă şi Negrăită Frumuseţe,

Vino şi primeşte ca pe un miros de bună mireasmă duhovnicească lauda noastră,

Vino şi dă-ne nouă să ne împărtăşim de bucuria purcederii Tale,

Vino şi veseleşte-ne cu îmbelşugarea darurilor Tale,

Vino, Veşnicule Soare Neapropiat şi întru noi îţi fă lăcaş,

Vino şi ne îmbogăţeşte cu darul vieţii celei adevărate,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 2-lea

În chipul limbilor de foc, întru lumină şi suflare de vânt de bucurie făcătoare, pogorându-Se Duhul Sfânt peste Apostoli şi de văpaia Lui fiind cuprinşi, chemat-au pescarii întreaga lume la Biserica lui Hristos; necazuri şi nevoi răbdând cu bucurie pe pământ şi pe ape, de morţile cele cumplite nu se spăimântau, în tot pământul ieşind vestirea cântării lor, celei de Dumnezeu insuflate: *Aliluia!*

Icosul al 2-lea

Potir de ploaie dătător, izvorâtor de foc, care pe muntele Sionului ai purces asupra Apostolilor, Ţie cântare îţi aducem, pe Tine Te binecuvântăm şi Îţi mulţumim Ţie, Dumnezeule, Duhule Sfinte:

Vino, Cela Ce sfinţeşti Biserica şi o păzeşti pe Dânsa,

Vino şi dă un suflet şi o inimă celor ce cred în Tine,

Vino şi aprinde evlavia noastră cea rece şi neroditoare,

Vino şi risipeşte negura necredinţei şi a răutăţii care se îndeseşte pe pământ,

Vino şi călăuzeşte pe toţi pe drumul vieţii celei drepte,

Vino şi ne povăţuieşte la tot adevărul,

Vino, înţelepciune neajunsă, şi cu judecăţile cele de Tine ştiute, mântuieşte-ne,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 3-lea

O, Prea Adâncă Taină! Dumnezeule, Duhule Necuprins cu mintea, Care împreună cu Tatăl şi cu Fiul toate Le-ai zidit! Tu ai împodobit cetele îngerilor de sus, întru lăcaşul luminii celei neapropiate. Tu ai chemat la fiinţă, cu strălucirea slavei, cetele de foc ale luminătorilor cereşti. Unind Tu trupul şi sufletul într-o minunată alcătuire, zidit-ai neamul omenesc; pentru aceasta toată suflarea Te laudă şi cântă: *Aliluia!*

Icosul al 3-lea

Alfa şi Omega, începutule şi Sfârşitule, Tu, Veşnicule Duh, cu necuprinsa putere a purtării deasupra apelor şi cu înfricoşata Ta îmbrăţişare ai adus pe toţi şi pe toate la viaţă.

Din suflarea Ta cea de viaţă făcătoare a răsărit, din genunea cea fără de chip, frumuseţea lumii celei întâi zidite, pentru care îţi strigăm:

Vino la noi, Prea înţeleptule Ziditor al lumii,

Vino, Cela Ce eşti Mare în micuţa floare, ca şi luminătorii cerului,

Vino, Felurime negrăită şi Frumuseţe Veşnică,

Vino şi luminează întunecata netocmire a sufletului meu,

Vino, Cela Ce Te dăruieşti nouă prin Sfintele Taine,

Vino, căldură bineînmiresmată,

Vino şi ne arată pe noi zidire nouă în Hristos,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 4-lea

O, Duhule Preabun şi Neajuns, din Care izvorăşte sfinţenia!

Tu ai înveşmântat-o pe Prea Curata Fecioară Maria cu strălucirea orbitoare şi neapropiată a Dumnezeirii Tale, făcând-o Maică a lui Dumnezeu Cuvântul, împărăteasă a îngerilor, spre mântuirea oamenilor. Cu puterea cea mai presus de lume, Tu i-ai umbrit pe prooroci şi Apostoli, Tu i-ai purtat până în al treilea cer, Tu le-ai rănit inimile cu frumuseţea cea de sus, punând în graiul lor îndemn înflăcărat, cu care aduceau pe oameni la Dumnezeu. Tu îi preschimbi pe cei păcătoşi, iar ei, plini de arzătoare bucurie, îţi cântă: *Aliluia!*

Icosul al 4-lea

Prin Duh Sfânt totul viază şi cu puterea Lui se va scula toată zidirea, în ceasul de pe urmă al veacului ce va să vie.

Ridică-ne atunci din groapă, Prea Bunule Mângâietorule, nu spre osândă, ci spre a ne împărtăşi de fericire, întru Dumnezeiască lumină, cu toţi sfinţii, cu rudele şi apropiaţii noştri:

Vino, dar, şi de a sufletului moarte ne izbăveşte,

Vino şi înainte de sfârşitul nostru ne îndestulează cu Trupul şi Sângele Mântuitorului Hristos,

Vino şi dă-ne să adormim în pace, cu cuget neîntinat,

Vino şi luminoasă fă sculare noastră din somnul morţii,

Vino şi ne învredniceşte ca să privim cu bucurie la norii veşniciei,

Vino şi fă-ne fii ai nestricăciunii,

Vino şi luminează atunci, ca un soare, trupurile noastre cele fără de moarte,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 5-lea

Auzind glasul Tău: „Dacă cineva însetează, să vină la Mine şi să bea", rugămu-Te, Fiule al lui Dumnezeu, astâmpără-ne setea de viaţă duhovnicească şi dă-ne apa vieţii.

Revarsă asupră-ne unda harului Duhului Sfânt, Celui Ce împreună cu Tine are izvor în Tatăl, ca să nu mai însetăm în veac, toţi cei ce cântăm cu umilinţă. *Aliluia!*

Icosul al 5-lea

Nestricăciosule şi Neziditule, Veşnicule, Prea înduratule Duh, Apărătorule al celor drepţi, Curăţitorule al păcătoşilor, slobozeşte-ne de orice întinăciune, ca strălucirea luminii harului Tău să nu se strice întru noi, cei care îţi cântăm:

Vino, Preabunule şi dă-ne umilinţă şi izvoare de lacrimi,

Vino şi ne învaţă să ne închinăm Ţie în duh şi în adevăr,

Vino, Preaînaltule Adevăr şi lămureşte îndoielile stricăcioasei mele înţelegeri,

Vino, Viaţă neîmbătrânitoare şi ne primeşte din strâmtoarea veacului acesta pământesc,

Vino, Lumină Veşnică, şi se vor risipi toate nălucirile şi spaimele,

Vino, Putere veşnic nouă, împrospătându-i pe copiii Tăi cei osteniţi,

Vino, nemărginită Bucurie şi uitate vor fi vremelnicele întristări,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 6-lea

Saltă, fiică a luminii, Sionule, Sfântă Maică! împodobeşte-te, mărită mireasă, cu cerurile deopotrivă, strălucitoare Biserică sobornicească a lui Hristos! Asupră-ţi odihneşte Duhul cel Preasfânt, Care tămăduieşte neputinţele, plineşte lipsurile, dăruieşte viaţă celor morţi şi îi aduce la viaţa veşnică pe toţi cei ce cu cuviinţă şi cu dreptate strigă: *Aliluia!*

Icosul al 6-lea

„În lume necazuri veţi avea", a zis Mântuitorul. Unde vom avea alinare şi cine ne va mângâia? Tu, Duhule Mângâietor, Însuţi dezleagă întristarea noastră!

Mijloceşte pentru noi cu suspinuri negrăite şi uşurează inimile celor care Te roagă:

Vino, dulce răcoare a celor osteniţi şi împovăraţi,

Vino, împreună grăitorule cu cei întemniţaţi,

Vino, Adăpostul celor prigoniţi,

Vino şi miluieşte pe cei slăbănogiţi de sărăcie şi de foamete,

Vino şi tămăduieşte patimile trupurilor şi sufletelor noastre,

Vino şi cercetează pe toţi cei care însetează de lumina Ta,

Vino şi alină întristarea noastră cu nădejdea veşnicei bucurii,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 7-lea

„Celui care huleşte împotriva Duhului Sfânt nu i se va ierta nici în veacul acesta, nici în viitor”, a spus Domnul. Ascultând acest cuvânt străin ne cutremurăm, ca nu cumva să fim judecaţi cu cei neascultători şi cu luptătorii împotriva lui Dumnezeu. Nu lăsa, Duhule Sfinte, inima noastră să se plece spre cuvinte cu vicleşug.

Întoarce din schisme, eresuri şi necredinţă pe toţi cei rătăciţi, iar pe întâinăscuţii Bisericii Tale învredniceşte-i să cânte în vecii vecilor: *Aliluia!*

Icosul al 7-lea

Când S-a îndepărtat Duhul Sfânt de la Saul, atunci spaima şi neliniştea l-au cuprins, iar întunericul deznădăjduirii l-au coborât în cele mai de dedesubt; aşa mi s-a întâmplat şi mie în ziua întristării şi împietririi cugetului meu, căci m-am îndepărtat de la lumina Ta; ci dă-mi a Te chema necontenit, Ocrotirea sufletului meu, până ce lumina Ta mă va lumina pe mine, cel împuţinat la suflet:

Vino şi nu mă lepăda pentru cârtirea şi nerăbdarea mea,

Vino şi potoleşte cumplita vijelie a tulburării şi a aprinderii,

Vino şi odihneşte pe cei necăjiţi de strâmtorările vieţii,

Vino şi îmblânzeşte inima în ziua împietririi şi a mâniei,

Vino şi surpă urzelile, tulburările şi spaimele duhurilor întunericului,

Vino şi dă-ne suflarea Ta, inimă zdrobită,

Vino, ca prin răbdare să mântuim sufletele noastre,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 8-lea

Mântuieşte-mă, Cerescule Părinte! Săraci suntem, neputincioşi şi orbi şi goi duhovniceşte!

Dăruieşte-ne aurul Tău, cel curăţit în foc, cu veşmânt alb acoperă ruşinea noastră, vindecă ochii noştri cu alifia Ta. Pogoară şi în vasele cele necurate ale sufletelor noastre harul Preasfântului Tău Duh, cel de viaţă făcător, învrednicindu-ne bucuriei celei de-a doua naşteri pe toţi cei ce cântăm: *Aliluia!*

Icosul al 8-lea

Ca Turnul Babel se prăbuşeşte fericirea pământească. Jalnice sunt toate strădaniile omeneşti. Bine îmi este mie că m-ai smerit, că în păcate şi în căderi mi-ai acoperit toată slăbiciunea şi nimicnicia. Fără de Tine nimic nu putem face, dar nădăjduim că ne vom mântui prin harul Tău, grăind:

Vino, dar, Unule Preaînţeleptule Ziditor al vieţii,

Vino şi lămureşte-ne căile Tale cele neînţelese,

Vino, precum un fulger şi luminează sfârşitul vieţii pământeşti,

Vino şi binecuvântează tot începutul bun pe care îl punem,

Vino şi fii nouă ajutător la fapte bune,

Vino şi luminează mintea noastră în ceasul descumpănirii,

Vino şi dăruieşte duh de pocăinţă, ca să se risipească prin acesta scârbele ce stau să vină asupra lumii spre pedepsire,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 9-lea

Atât a iubit Dumnezeu lumea, că şi pe Fiul Său Unul Născut L-a dat, Care S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara, şi Şi-a întins pe Cruce mâinile Sale de Ziditor al lumii, iar prin Sângele Său răscumpărat-a din păcat şi moarte întreaga lume! Pentru aceea, toată zidirea, aşteptând libertatea măririi fiilor lui Dumnezeu, cântă Tatălui Care a iubit, Fiului Care a răscumpărat şi Duhului Care sfinţeşte: *Aliluia!*

Icosul al 9-lea

Duhul Cel Făcător de viaţă, Care S-a pogorât asupra lui Hristos la Iordan, în chip de porumbel S-a odihnit şi asupra mea, când mă aflam în scăldătoarea Sfântului Botez, s-a întunecat însă lucrarea bunătăţii Sale din pricina negurii greşelilor mele. Pentru aceea, precum aşteaptă zorii drumeţul rătăcit noaptea în pădure, aşa şi eu însetez de razele Tale, Bunule, ca să nu pier cu totul:

Vino, dar, cel pecetluit cu numele Tău cel înfricoşat,

Vino, dar, şi uşurează cugetul chinuit şi pârjolit fără cruţare,

Vino şi înnoieşte întru mine chipul Tău ce s-a acoperit de neguri,

Vino şi risipeşte nălucirile cele născute din păcat,

Vino şi mă învaţă să împărtăşesc durerile străine,

Vino şi pleacă-mă să iubesc întreaga Ta zidire,

Vino şi dă-mi iarăşi bucuria mântuirii Tale,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 10-lea

Duhul Sfânt naşte a doua oară pe om spre viaţa veşnică, Duhul Sfânt însufleţeşte pe mucenici, sfinţeşte preoţii, încununează pe cei drepţi, face din pâine şi vin însuşi Dumnezeiescul Trup şi Sânge. O, adâncul bogăţiei şi înţelepciunii lui Dumnezeu! Dă-ne cununa darurilor Tale, dragostea veşnică şi atotiertătoare, care se întristează pentru vrăjmaşi şi vrea ca toţi să fie mânuiţi, ca lămuriţi fiind prin ea, ca nişte fii ai luminii, să strigăm: *Aliluia!*

Icosul al 10-lea

Cine ne va despărţi de dragostea lui Dumnezeu? Scârba sau strâmtorarea sau prigoana sau foametea sau golătatea sau nevoia sau sabia? Dacă ne vom lipsi chiar de toate cele de pe pământ, avem moştenire nepieritoare

în ceruri: ci dă-ne, Doamne, să Te iubim nu cu cuvântul sau cu limba, ci cu fapta nemincinoasă şi cu nevoinţa întregii vieţi:

Vino, dar, Atotputernicule Duh şi ne sporeşte credinţa cea atotbiruitoare,

Vino şi ne dă îndrăzneală în rugăciune,

Vino şi încălzeşte inimile ca să nu se răcească dragostea noastră din pricina prea multor fărădelegi,

Vino şi dă-ne să nu cădem în vreme de prigoană şi de batjocorire a credinţei,

Vino şi ne păzeşte de ispite peste puteri şi de sminteli,

Vino şi înviază inimile noastre prin înrourarea Ta,

Vino, tămăduieşte-ne, sfinţeşte-ne şi ne ridică, Bunule, cu harul Tău,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 11-lea

Acestea zice Domnul: „Vărsa-voi Duhul Meu peste tot trupul şi fii şi fiicele voastre vor prooroci, bătrânii voştri visuri vor visa, iar tinerii voştri vor vedea vedenii". Duhule Preadorit, dă-ne doar o fărâmitură de la masa celor aleşi ai mângâierii Tale, celor care cu umilinţă îţi strigăm: *Aliluia!*

Icosul al 11-lea

Acolo unde ai răsărit, fie şi doar pentru o clipă, în locul cel de taină al sufletului, strălucind ca un fulger, neuitată este frumuseţea descoperirii Tale, prin care se preschimbă, cu preschimbare dumnezeiască şi înfricoşată cuviinţă, făptura cea din tină. Învredniceşte-ne, Bunule Mângâietor, încă din viaţa pământească să Te vedem cu inima curată, noi, cei care strigăm:

Vino, Fulger dătător de lumină veşnică,

Vino şi luminează-ne cu strălucirea cea neînserată,

Vino, Vistierul smereniei şi Veselia celor blânzi,

Vino, Apă Vie şi răscoleşte-ne arşiţa patimilor,

Vino, că departe de tine nu aflăm linişte şi tihnă,

Vino, că împreună cu Tine pretutindeni este Împărăţia Cerurilor,

Vino şi întipăreşte-ne în suflet chipul Tău cel ca de soare,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 12-lea

Râu nesecat al harului Cela ce ierţi păcatele, Duhule Sfinte! Primeşte rugăciunea noastră pentru întreaga lume, pentru cei credincioşi şi pentru cei necredincioşi şi pentru fiii neascultării şi pe toţi adună-i în împărăţia Sfintei Treimi, ca să se ruşineze de Tine şi cel din urmă vrăjmaş – moartea, iar lumea, renăscută din focul curăţitor, să cânte cântarea cea nouă a nemuririi: *Aliluia!*

Icosul al 12-lea

Văd cu duhul cetatea lui Dumnezeu Ierusalimul ceresc, ca pe o mireasă împodobită, cu chip de soare, în sărbătoare. Aud săltarea drepţilor la Cina Domnului, aud glasurile îngerilor şi Prealuminatul nostru Domn între aleşii Săi, iar durerea, întristarea şi suspinele fug, Împărate Ceresc, Duhule Sfinte, învredniceşte-ne prin înşeptita cunună a darurilor Tale să ne împărtăşim în Domnul de bucuria veşnică, noi, cei care strigăm:

Vino, Bunule şi trezeşte în noi setea de viaţă de dincolo de mormânt,

Vino şi aprinde în inimile noastre dorirea vieţii veacului celui adevărat,

Vino şi ne descoperă bucuria Împărăţiei care va să vină,

Vino şi dă-ne strălucirea ca zăpada a curăţiei,

Vino şi ia-ne la nunta Mielului,

Vino şi ne învredniceşte să împărţim în slava Ta cea veşnică,

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte şi Te sălăşluieşte întru noi!

Condacul al 13-lea

O, noian purtător de lumină al iubirii celei mântuitoare, Duhule făcător de viaţă! Încălzeşte cu suflarea venirii Tale neamul omenesc cel îngheţat întru fărădelegi, grăbeşte pieirea răului cu nepătrunsele Tale judecăţi şi ne descoperă cum să prăznuim în veşnicie adevărul cel Dumnezeiesc, astfel ca să fie Dumnezeu întru toate, şi cele cereşti şi cele pământeşti şi cei izbăviţi din iad, dimpreună să cânte: *Aliluia!*

(Acest *Condac* se zice de trei ori). Apoi se zice iarăşi Icosul întâi: *Îngerii cu feţe luminoase…*, şi Condacul întâi: *Veniţi toţi credincioşii să preaslăvim…*, apoi:)

Rugăciunea către Duhul Sfânt a Sfântului Simeon-Noul Teolog

Vino, viaţa cea veselă şi veşnică şi puterea cea atotţiitoare, întru tot Sfinte, făcătorul de viaţă şi ziditorule Duh, Cel Ce eşti de aceeaşi cinste şi stăpânire cu Tatăl şi cu Fiul. A căror Dumnezeire este una în trei feţe, de aceeaşi vrednicie, de aceeaşi voinţă şi de aceeaşi putere. Vino, Doamne al meu, pe Care Te-a dorit şi Te doreşte sufletul meu cel ticălos! Vino, Cel Ce Te-ai făcut Însuţi dorire întru mine şi m-ai făcut să Te doresc pe Tine, Cel cu totul neapropiat! Vino, bucuria cea neîncetată, desfătarea şi slava mea! Vino, suflarea mea, viaţa mea şi mângâierea sufletului meu! Fă-te cu mine un duh, Stăpâne Preabunule, fără amestecare, fără de mutare şi fără de schimbare, Dumnezeule a toate!

Fă-te mie toate întru toate, hrană negrăită şi neîmpuţinată, care să se verse de-a pururea în sufletul meu şi să curgă în inima mea; îmbrăcăminte care străluceşte şi arde pe diavoli; curăţie, pe care o dăruieşti celor ce se spală cu lacrimi sfinte şi nestricăcioase. Fă-Te mie, Doamne,

lumină neînserată şi soare neapus, strălucindu-mă pe mine, Cel Ce nu te întorci de la nimeni din cei ce Te doresc pe Tine, ca să fiu acoperit de întunericul păcatelor. Depărtează de la mine, Doamne, toată înălţarea cea pierzătoare şi dă ochilor mei întreagă înţelepciune, pune frâu limbii mele şi supune auzul meu poruncilor Tale celor sfinte. Dă-mi răbdare întru scârbe. Înţelepţeşte şi întăreşte inima mea întru îndelungă răbdare, întru nerăutate, întru înfrânare, întru împreună-pătimire, întru milostivire; întru dragoste, întru smerita cugetare şi în pace cu sine şi cu toţi şi mă întoarce de la lenevie şi trândăvie, întru care m-am desfătat. Dă-mi mie deslușirea lămurită a gândurilor, ca să ştiu pe care se cuvine a le alege. Dă-mi să cunosc meşteşugirile diavolilor şi pe acestea împreună cu gândul a le lepăda. Dă-mi ca să-mi tai voia mea întru toate şi a atârna toate cele ale mele de purtarea Ta de grijă şi de acolo a nădăjdui folosul. Că la Tine este viaţa mea, lumina mea şi mântuirea mea. Şi pe Tine Te binecuvântez şi Te slăvesc şi Ţie mă închin, împreună şi Celui fără de început al Tău Părinte şi Purcezător şi Fiului Celui împreună vecuitor şi deofiinţă cu Tine, totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

ACATIST PENTRU IZBĂVIREA DE NECAZURI

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul adevărului, Care pretutindenea eşti şi toate le plineşti; Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi Te sălăşluieşte întru noi şi ne curăţeşte pe noi de toată întinăciunea şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi! (de trei ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi. Doamne, curăţeşte păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru sfânt numele Tău.

*Doamne miluieşte (*de trei ori), *Slavă..., Şi acum...*

Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfinţească-Se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta, precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul. Amin!

Apoi se zic troparele acestea:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău; toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl Atotţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.

Şi întru unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toţi vecii; Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, iar nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut.

Care pentru noi, oamenii, şi pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Fecioara Maria şi S-a făcut om.

Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponţiu Pilat, şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi.

Şi S-a înălţat la ceruri şi şade de-a dreapta Tatălui.

Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, a Cărui împărăţie nu va avea sfârşit.

Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cel Ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, Care a grăit prin prooroci.

Întru una, sfântă, sobornicească şi apostolească Biserică.

Mărturisesc un Botez spre iertarea păcatelor.

Aştept învierea morţilor.

Şi viaţa veacului ce va să fie. Amin.

Troparul, glasul al 8-lea

Cel ce prin adâncul înţelepciunii cu iubirea de oameni toate le chiverniseşti şi ceea ce este de folos tuturor le dăruieşti, Doamne, iubitorule de oameni, dăruieşte-ne toate cele ce ne sunt de trebuinţă şi izbăveşte-ne de tot necazul, că spre Tine nădejdea ne-am pus, spre Mântuitorul şi grabnicul nostru ocrotitor.

Condacul 1

„Până când, Doamne, mă vei uita, până în sfârşit? Până când vei întoarce faţa Ta de la mine? Până când voi îngrămădi gânduri în sufletul meu, durere în inima mea ziua şi noaptea?”, se întreba David proorocul, cuprins de tulburare. Dar când sufletul său s-a veselit de milele Tale, Ţi-a cântat cu dragoste şi mulţumire: *Aliluia!*

Icosul 1

Ştim că la nunta din Cana Galileii ai prefăcut apa în vin, Preadulce Iisuse, şi credem că aşa poţi schimba slăbiciunea noastră în putere, frica noastră în curaj, deznădejdea noastră în nădejde; venim la Tine ca la singurul nostru ocrotitor, ca la singurul nostru sprijin. Cine ne va putea izbăvi de neputinţele noastre dacă nu o vei face Tu? Sau cine ne va putea da cele de trebuinţă? Numai Tu, Doamne, eşti limanul nostru şi la Tine căutăm alinare:

Doamne, Cel Ce ne înconjuri cu iubire nemărginită, fie voia Ta, nu voia noastră,

Doamne, Împăratul împăraţilor, fie voia Ta, nu voia noastră,

Doamne, Care eşti Răsăritul Răsăriturilor, fie voia Ta, nu voia noastră,

Doamne, nădejdea celor fără de nădejde, fie voia Ta, nu voia noastră,

Doamne, mângâietorul sufletelor noastre, fie voia Ta, nu voia noastră,

Doamne, înfrumuseţătorul făpturilor, fie voia Ta, nu voia noastră,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 2-lea

„Luaţi, fraţilor, ca pildă de suferinţă şi de îndelungă răbdare pe proorocii care au grăit în numele Domnului”, ne îndeamnă Sfântul Apostol Iacov, iar noi, urmând sfatul

său, purtăm în cugetele noastre nu numai suferinţele sfinţilor prooroci, ci şi pe ale tuturor sfinţilor care, gustând din paharul durerii, I-au cântat lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul al 2-lea

Ştim neputinţele şi slăbiciunile noastre, dar ştim şi că Îţi stă în putere să ne întăreşti aşa cum l-ai întărit pe David când s-a luptat cu Goliat şi cum i-ai întărit pe sfinţii Tăi în lupta cu puterile întunericului. Pentru aceasta ne rugăm Ţie:

Doamne, precum i-ai păzit pe cei trei tineri în cuptorul cel de foc, păzeşte-ne şi pe noi,

Doamne, ocroteşte-ne aşa cum l-ai ocrotit pe Proorocul Daniil când se afla în groapa cu lei,

Doamne, care în grele încercări i-ai fost acoperitor Sfântului Apostol Pavel, acoperă-ne cu harul Tău,

Doamne, dă-ne puţin din puterea ce i-ai dat-o tânărului Nestor când l-a biruit pe puternicul Lie,

Doamne, învaţă-ne să râvnim răbdarea Sfântului Alexie, cel numit Omul lui Dumnezeu,

Doamne, ajută-ne să îi cinstim şi să îi urmăm pe sfinţii pe care nimic nu i-a putut despărţi de dragostea Ta,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 3-lea

Ştim cuvântul Evangheliei că „cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui” şi ne temem să nu pierim din pricina nerăbdării noastre. O, dacă am avea mucenicească răbdare, atunci ar fi primită de Dumnezeu ca o tămâie cu bun miros şi s-ar înălţa la ceruri ca un tainic: *Aliluia!*

Icosul al 3-lea

Decât să ne plângem că suferim cum nu a mai suferit nimeni vreodată, mai bine ne-am aduce aminte de Dreptul Iov. Bunătăţi felurite a avut şi pe toate le-a pierdut, dar

pentru că nu L-a hulit pe Dumnezeu s-a învrednicit de binecuvântarea Sa şi a primit la urmă mai multe decât avea la început. Ajută-ne să ne împărtăşim de răbdarea sa, Doamne, Cel ce ai fost răstignit pe cruce pentru mântuirea noastră, şi să ne împărtăşim şi de binecuvântările Tale:

Doamne, nădejdea celor fără de nădejde, miluieşte-ne,

Doamne, dătătorul celor ce cer, dăruieşte-ne darul răbdării,

Doamne, îmbrăcămintea săracilor, îmbracă-ne cu răbdarea Dreptului Iov,

Doamne, folositorul văduvelor, înţelepţeşte-ne ca Să nu mai cădem în deznădejde,

Doamne, apărătorul celor lipsiţi, învaţă-ne să îţi cerem ajutorul,

Doamne, deschizătorul celor ce bat, deschide-ne nouă uşa binecuvântărilor Tale,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 4-lea

Grijile ne apasă şi ne tulbură, îndepărtându-ne mintea de la Dumnezeu, şi sufletele noastre nu găsesc alinare. Nu este cu putinţă să scăpăm de tirania lor dacă nu ne vom îndrepta nădejdea spre Domnul, Cel Ce aşteaptă să primească de la noi cântarea: *Aliluia!*

Icosul al 4-lea

„Nu vă îngrijiţi de ziua de mâine, căci ziua de mâine se va îngriji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei." Aşa ne-ai povăţuit Tu, Preabunule Doamne, dar noi nu am urmat acest cuvânt, ci fiind plini de mândrie ne-am pus nădejdea în lucrul mâinilor noastre. Dar acum, ruşinaţi fiind şi lipsiţi de cele de trebuinţă, cădem cu umilinţă la ajutorul Tău, nădăjduind că vei ierta greşeala noastră:

Doamne, vezi lipsurile noastre şi dăruieşte-ne toate cele care ne sunt de trebuinţă,

Doamne, întăreşte-ne să putem răbda încercările prin care ai îngăduit să trecem,

Doamne, dăruieşte-le celor lipsiţi de hrană să se îndestuleze de milele Tale,

Doamne, Care ai înmulţit pâinile şi peştii în pustie, înmulţeşte darurile cu care binecuvântezi familiile nevoiaşe,

Doamne, ajută-ne să nu ne lipim inimile de bunătăţile lumeşti,

Doamne, luminează-ne gândurile, ca să nu mai râvnim ceea ce nu ne este de folos,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 5-1ea

Ştiindu-ne în vreme de boală cârtitori precum de demult iudeii în pustie, Te rugăm cu zdrobire de inimă să alungi de la noi această neputinţă şi să ne dai putere ca oricât de mari ar fi suferinţele noastre să Îţi cântăm, grăind: *Aliluia!*

Icosul al 5-1ea

Toţi vom muri, toţi vom părăsi această lume în care cunoaştem durerea şi boala. Să înţelegem durerile trupeşti ca oglindire a suferinţei veşnice şi bold pentru a cere dumnezeiasca milostivire:

Doamne, Vindecătorul bolnavilor, vindecă durerile noastre,

Doamne, dăruieşte răbdare celor aflaţi în suferinţe sufleteşti şi trupeşti,

Doamne, tămăduieşte-i pe cei cărora le este de folos aceasta,

Doamne, întăreşte-i pe cei biruiţi de suferinţe de tot felul,

Doamne, pune în inimile celor bolnavi nădejdea veşnicei bucurii, Doamne, povăţuieşte-i pe cei care suferă să se teamă de veşnica suferinţă şi să se pocăiască,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 6-lea

Ne temem de cutremur, ne temem de sabie, dar nu ne temem de focul cel nestins şi de celelalte chinuri veşnice care ne aşteaptă dacă ne lăsăm prinşi în lanţurile patimilor şi în cursele vrăjmaşului, şi dacă uităm să îi cântăm Celui Ce stăpâneşte întreaga lume: *Aliluia!*

Icosul al 6-lea

Credem Că sunt adevărate minunile pe care le mărturiseşte Evanghelia, Hristoase, prin care ai fost grabnic ajutător celor aflaţi în necazuri de tot felul, şi ştim că izvorul lor nu a secat, ci curge până în zilele noastre. Alergăm la ajutorul Tău, nădăjduind că nu vei trece cu vederea cererile noastre, ci vei rândui toate spre folosul nostru:

Doamne, alungă de la sufletele noastre zadarnica tulburare şi dăruieşte-ne să gustăm liniştea,

Doamne, apără toate aşezările creştine şi pe cei ce locuiesc într-însele,

Doamne, păzeşte-ne de cutremur, de potop, de foc şi de celelalte necazuri,

Doamne, păzeşte-ne de căderea în păcat, pe noi şi pe cei pentru care ne rugăm Ţie,

Doamne, dăruieşte-ne sfârşit creştinesc, ferindu-ne de moartea năprasnică,

Doamne, izbăveşte-ne de focul cel nestins şi de chi-nurile care îi aşteaptă pe păcătoşii care nu se pocăiesc,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 7-lea

Degeaba Îl rugăm pe Dumnezeu să ne dăruiască pace, degeaba Îl rugăm să ne păzească de venirea altor neamuri asupra noastră şi de războiul cel dintre noi, dacă mergând pe drumul pierzării nu vrem să pricepem că El vede toate faptele noastre, şi nici să ne pocăim, ci doar Îi cântăm: *Aliluia!*

Icosul al 7-lea

Izbăveşte-ne, Doamne, de toată răutatea oamenilor şi dă-ne putere să ne rugăm pentru cei care ne prigonesc. Picură în inimile noastre o picătură din dragostea Ta, a Celui Ce Te-ai rugat pentru cei ce Te-au răstignit, ca să putem plini porunca iubirii de vrăjmaşi:

Doamne, împacă-i pe cei ce se vrăjmăşesc, făcându-se unelte ale diavolului,

Doamne, învaţă-ne să ne iertăm unii pe alţii şi să uităm răul care ni s-a făcut,

Doamne, alungă de la noi duhul mâniei şi picură în inimile noastre iubirea pentru cei ce ne duşmănesc,

Doamne, întoarce răul în bine, spre slava numelui Tău,

Doamne, iartă-i pe toţi cei care ne-au greşit, cu ştiinţă sau fără de ştiinţă,

Doamne, umple cu dragostea Ta inimile celor apăsaţi de singurătate, care nu găsesc înţelegere la oameni,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 8-lea

Mieluşeaua Ta, Iisuse, Sfânta Justina fecioara, simţind săgeţile vrăjmaşului năpustindu-se asupra ei, nu s-a biruit de deznădejde, ci însemnându-se cu credinţă cu semnul crucii a gonit de la ea puterile întunericului, învăţându-i pe cei ispitiţi de diavol să cânte Izbăvitorului celor slabi: *Aliluia!*

Icosul al 8-lea

Mântuieşte, Doamne, poporul Tău, şi binecuvântează moştenirea Ta. Biruinţă binecredincioşilor creştini asupra celui potrivnic dăruieşte şi cu crucea Ta păzeşte pe poporul Tău, pe toţi cei care se roagă Ţie:

Doamne, izbăveşte-ne din toate cursele întinse de necuratul diavol,

Doamne, nu îngădui să fim batjocoriţi de urâtorul de oameni,

Doamne, ai milă de cei care suferă din lucrare drăcească,

Doamne, fă neputincioase farmecele care sunt îndreptate asupra robilor Tăi,

Doamne, împiedică-i pe creştini să caute ajutor la vrăjitori, la fermecătoare sau la doctorii închipuiţi,

Doamne, dă putere celor care în ispite se însemnează cu semnul Sfintei Cruci,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 9-lea

Se aude încă glasul Înaintemergătorului: „Pocăiţi-vă, că s-a apropiat împărăţia Cerurilor”. Să părăsim iubirea de sine, să părăsim desfătările lumeşti şi să alergăm la Doctorul Care tămăduieşte sufletele, cântându-I cu umilinţă: *Aliluia!*

Icosul al 9-1ea

Doamne Iisuse Hristoase, noianul păcatelor noastre ne apasă şi zăcem ca bolnavul de la Scăldătoarea Siloamului, neavând putere să intrăm în scăldătoarea pocăinţei. Ajută-ne, Tu, Milostive Doamne, să primim curajul de a părăsi şi de a urî păcatul, de a alerga la scaunul spovedaniei şi de a ne mărturisi prea multele noastre păcate:

Doamne, Care nu Te-ai scârbit de păcătoasa care Ţi-a sărutat picioarele, milostiv fii nouă, păcătoşilor,

Doamne, oricât de mari ar fi căderile noastre, ajută-ne să ne ridicăm,

Doamne, nu ştim să ne pocăim de nu ne vei trimite gândul cel bun,

Doamne, alungă de la noi pe vrăjmaşul care ne opreşte să ne spovedim cu zdrobire de inimă,

Doamne, iartă-ne toate păcatele făcute cu cuvântul, cu lucrul sau cu gândul, cu voie sau fără de voie,

Doamne, învaţă-ne să punem început bun mântuirii,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 10-lea

Ca o desfrânată, lumea aceasta ne ispiteşte să părăsim calea cea strâmtă şi să îmbrăţişăm trecătoarele desfătări. Noi însă Te rugăm să ne dăruieşti darurile Duhului Sfânt: duhul înţelepciunii, duhul înţelegerii, duhul sfatului, duhul puterii, duhul cunoştinţei, duhul temerii de Dumnezeu şi duhul bunei-credinţe, ca stând neclintiţi în faţa ispitelor să Îţi înălţăm cântarea: *Aliluia!*

Icosul al 10-lea

Cei care ascultă poruncile Evangheliei vor auzi din gura Ta, Doamne, cuvânt de bucurie: „Flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc, gol am fost şi M-aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi M-aţi cercetat. Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu, de moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii”. Învaţă-ne să facem faptele credinţei, Doamne, învaţă-ne să trăim plini de dragoste pentru ceilalţi, ca să avem nădejde de mântuire:

Doamne, dăruieşte-ne să Te iubim din toată inima şi din tot cugetul nostru,

Doamne, dăruieşte-ne să ne iubim aproapele cu dragoste jertfelnică,

Doamne, Care ai spălat picioarele ucenicilor Tăi, învaţă-ne să slujim aproapelui nostru ori de câte ori este nevoie,

Doamne, Tu Care eşti Samarineanul milostiv, îndeamnă-ne să îngrijim rănile semenilor noştri,

Doamne, luminează-ne ca în cei pe care îi ajutăm, flămânzi, goi sau bolnavi, să Te vedem pe Tine,

Doamne, dă-ne puterea de a nu şovăi să împlinim poruncile Tale,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 11-lea

A început războiul, se aude trâmbiţa care ne cheamă la luptă, care ne cheamă să părăsim lenevia cea pierzătoare de suflet şi să ne înarmăm cu sabia Duhului, cu coiful mântuirii şi cu pavăza credinţei, luptând până la sânge împotriva patimilor şi a poftelor şi cântând cântarea: *Aliluia!*

Icosul al 11-lea

Ori de câte ori cădem în luptă, să ne ridicăm degrabă, ca să nu se primejduiască sufletele noastre. Să luptăm cu curaj şi cu nădejde, fără să ne plângem că rănile noastre sunt prea adânci, căci împăratul nostru le vede şi le va tămădui cu multă pricepere:

Doamne, ajută-ne să sporim în rugăciune,

Doamne, povăţuieşte-ne să ducem o viaţă smerită, lepădând gândurile de mândrie,

Doamne, dă-ne să iubim nevoinţa şi să dispreţuim desfătările pătimaşe,

Doamne, luminează-ne şi sfinţeşte-ne, ca să păstrăm şi să mărturisim dreapta-credinţă,

Doamne, dăruieşte-ne să trăim ca fii înţelepţi ai Bisericii Tale,

Doamne, nu îngădui să părăsim predaniile Părinţilor şi să ne lipim inimile de învăţături rătăcite,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 12-lea

„Iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mântuirii!”, ne spune marele Pavel, Apostolul neamurilor, apostolul care strigă cu glas mare către creştini ca aceştia să nu aştepte vremuri de linişte şi odihnă pentru a dobândi mântuirea, ci în mijlocul încercărilor să Îi cânte Iui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul al 12-lea

Nu suntem singuri în faţa ispitelor, ci suntem ocrotiţi de Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu, de soborul sfinţilor şi de cetele îngereşti. Îţi mulţumim, Doamne, pentru toate milele Tale cele arătate şi pentru cele ascunse şi Te rugăm să ne îndrumi paşii pe calea mântuirii, pe calea care duce în curţile raiului:

Doamne, pentru rugăciunile Prea Curatei Maicii Tale, mântuieşte-ne precum ştii,

Doamne, pentru rugăciunile tuturor Cuvioşilor Părinţi şi ale Cuvioaselor Maici, ale sfinţilor ştiuţi şi neştiuţi, mântuieşte-ne precum ştii,

Doamne, pentru rugăciunile Sfinţilor îngeri pe care de la botez i-ai trimis să ne ocrotească, mântuieşte-ne precum ştii,

Doamne, pentru rugăciunile tuturor cetelor îngereşti, mântuieşte-ne precum ştii,

Doamne, pentru rugăciunile ierarhilor, preoţilor şi ale celor care ne pomenesc, mântuieşte-ne precum ştii,

Doamne, pentru rugăciunile care se înalţă în Sfânta noastră Biserică, mântuieşte-ne precum ştii,

Doamne, Cel Ce toate le rânduieşti spre mântuirea noastră, mântuieşte-ne precum ştii!

Condacul al 13-lea

O, nu suntem vrednici de milele Tale, Fiule al Iui Dumnezeu, Hristoase, dar îndrăznim să Te rugăm să primeşti şi puţina noastră rugăciune, precum ai primit oarecând cei doi bani ai văduvei, şi să alungi de la noi tulburarea care ne-a cuprins, ca să Iţi putem cânta cu inimă smerită: *Aliluia!*

(Acest Condac se zice de trei ori.) Apoi iarăşi se zice *Icosul* întâi: *Ştim că la nunta din Cana Galileii...,* şi *Condacul* întâi: *Până când, Doamne, mă vei uita, până în sfârşit ?...*; şi se face *Otpustul.*

După aceea se citeşte această:

Rugăciune la necazuri şi supărări

Doamne, viforul necazurilor se ridică asupra noastră şi au intrat ape până la sufletele noastre, dar întru Tine este toată nădejdea noastră. Tu cunoşti pricina răului care ne apasă. La Tine perii capetelor noastre sunt număraţi. La Tine deci scăpăm şi pe Tine Te rugăm să depărtezi de la noi orice rău pierzător de suflet şi să ne ajuţi a birui toate ispitele care ne învăluie, că Tu eşti întărirea, scăparea şi izbăvitorul nostru, Hristoase Dumnezeule, şi Ţie slavă înălţăm, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Amin.

ACATISTUL DE MULŢUMIRE „SLAVĂ LUI DUMNEZEU PENTRU TOATE”

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul adevărului, Care pretutindenea eşti şi toate le plineşti; Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi Te sălăşluieşte întru noi şi ne curăţeşte pe noi de toată întinăciunea şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi. (de trei ori)

Slavă..., Şi acum...

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi. Doamne, curăţeşte păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru sfânt numele Tău.

Doamne miluieşte (de trei ori), *Slavă..., Şi acum...*

Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfinţească-Se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta, precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă

astăzi şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul. Amin!

Condacul 1

Împărate al veacurilor, Cel Ce nu suferi stricăciune, Tu ţii în dreapta Ta toate cărările vieţii omeneşti cu puterea proniei Tale celei mântuitoare. Îţi mulţumim pentru binefacerile Tale cele arătate şi cele ascunse, pentru viaţa pământească şi pentru cereştile bucurii ale împărăţiei Tale. Arată-ne şi de acum înainte mila Ta, celor care cântăm: *Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!*

Icosul 1

Venit-am pe lume prunc slab şi neajutorat, dar îngerul păzitor a întins aripi luminoase, ocrotind leagănul copilăriei mele. Dragostea Ta străluceşte de atunci peste toate cărările mele, în chip minunat călăuzindu-mă către lumina veşniciei. Cu slavă s-au arătat, din prima zi şi până acum, darurile Proniei Tale cele îmbelşugate. Îţi mulţumesc şi strig cu toţi cei care Te cunosc pe Tine:

Slavă Ţie, Celui Ce m-ai chemat la viaţă,

Slavă Ţie, Celui Ce mi-ai arătat frumuseţea lumii,

Slavă Ţie, Celui Ce ai deschis înaintea mea cerul şi pământul ca pe o carte a veşnicei înţelepciuni,

Slavă Ţie, pentru veşnicia ce se arată în lumea cea vremelnică,

Slavă Ţie, pentru milele Tale cele arătate şi cele ascunse,

Slavă Ţie, pentru fiecare suspinare în încercările mele,

Slavă Ţie, pentru fiecare pas al vieţii, pentru fiecare clipă de bucurie,

Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 2-lea

Doamne, ce bine e să fii oaspetele zidirii Tale: vântul bineînmiresmat, munţii care tind spre cer, apele ca nişte oglinzi nemărginite în care se răsfrâng aurul razelor şi curgerea lină a norilor. Întreaga fire şopteşte tainic, toată e plină de mângâiere, păsările şi dobitoacele poartă pecetea iubirii Tale. Binecuvântat este pământul cu frumuseţea cea degrab trecătoare care deşteaptă dorul de veşnicul locaş, unde întru nestricăcioasă frumuseţe se aude cântarea: *Aliluia!*

Icosul al 2-lea

M-ai adus în viaţa aceasta ca într-un rai preasfânt. Am văzut cerul ca un potir albastru şi adânc, în azurul căruia cântă păsările, am ascultat foşnetul liniştitor al pădurii şi susurul dulce-glăsuitor al apelor, m-am înfruptat din roadele bine înmiresmate şi dulci, ca şi din mierea cea parfumată. Ce bine e la Tine pe pământ şi câtă bucurie să fii oaspetele Tău!

Slavă Ţie, pentru praznicul vieţii,

Slavă Ţie, pentru buna mireasmă a lăcrămioarelor şi a trandafirilor,

Slavă Ţie, pentru felurimea cea desfătată a roadelor şi a seminţelor,

Slavă Ţie, pentru strălucirea de giuvaer din roua dimineţii,

Slavă Ţie, pentru surâsul deşteptării scăldate în lumină,

Slavă Ţie, pentru frumuseţea zidirii mâinilor Tale,

Slavă Ţie, pentru viaţa veacului acesta, prevestitoare a celei cereşti,

Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 3-lea

Prin puterea Sfântului Duh împrăştie mireasmă orice floare – tainică adiere de parfum, gingaşă alcătuire de culori, frumuseţea Celui mare întru cele smerite. Laudă şi cinste

Făcătorului de viaţă Dumnezeu, Cel Care a încununat ţarina cu aurul spicelor şi cu azurul albăstrelelor, iar sufletul cu bucuria vederii celor tainice. Veseliţi-vă şi-I cântaţi Lui: *Aliluia!*

Icosul al 3-1ea

Cât de minunat eşti în sărbătoarea primăverii, când se trezeşte la viaţă toată făptura şi noi strigăm cu bucurie către Tine: Tu eşti Izvorul vieţii, Tu eşti Biruitorul morţii!

Mângâiate de lumina lunii şi de cântecele privighetorilor stau văile şi codrii în veşminte de nuntă. Întreaga lume e mireasa Ta şi ca pe Mirele ei veşnic Te aşteaptă. Dacă iarba câmpului astfel o îmbraci, pe noi oare cum ne vei preschimba în veacul învierii ce va să fie? Cum vor lumina trupurile noastre, iar suf1etele cum vor străluci?

Slavă Ţie, Celui Ce ai scos dintru întunecimile pământului felurite culori şi gusturi şi miresme,

Slavă Ţie, pentru zidirea cea primitoare şi bogată în mângâiere,

Slavă Ţie, că ne-ai înconjurat cu mii şi mii de făpturi,

Slavă Ţie, pentru adâncul înţelepciunii Tale, care şi-a pus pecetea peste întreaga lume,

Slavă Ţie, cu evlavie sărutăm urmele paşilor Tăi nevăzuţi,

Slavă Ţie, Celui Ce ai aprins înaintea noastră lumina cea strălucitoare a vieţii veşnice,

Slavă Ţie, pentru nădejdea vieţii nestricăcioase, nepieritoare, desăvârşite,

Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 4-lea

Cu câtă dulceaţă îi îndestulezi pe cei ce se gândesc la Tine, ce Făcător de viaţă este Cuvântul Tău cel Sfânt! Mai plăcută decât untdelemnul şi mai dulce decât fagurii este împreună-grăirea cu Tine. Rugăciunea adusă Ţie prinde viaţă

şi se înaripează: cu ce cutremur se umple sufletul şi cât de măreţe şi pline de tâlc par atunci viaţa şi făptura toată! Unde nu eşti Tu – acolo e pustiu. Unde eşti Tu – acolo e bogăţia sufletului, acolo se revarsă, ca un şuvoi de apă vie, cântarea: *Aliluia!*

Icosul al 4-lea

Când se lasă înserarea pe pământ şi se aşterne liniştea aducând vremea odihnei şi a somnului obştesc, palatele strălucitoare închipuite de norii poleiţi cu aurul amurgului îmi par a fi cămara Ta. Foc şi porfiră, aur şi azur grăiesc proorocind despre frumuseţea cea negrăită a cereştilor Tale sălaşuri şi cu glas de prăznuire strigă:

Slavă Ţie, în ceasul tihnit al înserării,

Slavă Ţie, Celui Ce ai revărsat asupra lumii adâncă pace,

Slavă Ţie, pentru raza de rămas-bun a soarelui care apune,

Slavă Ţie, pentru darul somnului odihnitor,

Slavă Ţie, pentru bunătatea Ta vădită în întuneric, prin lumina pe care o ţeşi în inimile noastre,

Slavă Ţie, pentru rugăciunile smerite ale sufletului păzit de înger,

Slavă Ţie, pentru deşteptarea făgăduită în bucuria veşnicei zile neînserate,

Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 5-lea

Nu sunt cumplite viforele vieţii pentru acela în al cărui suflet străluceşte făclia focului Tău. Împrejur – vreme rea şi întuneric, groază şi urlet de vijelie; iar în sufletul lui e pace şi lumină: acolo e Hristos! Şi inima cântă: *Aliluia!*

Icosul al 5-lea

Văd cerul Tău strălucitor de stele. O, cât eşti de bogat şi câte lumini ai! Prin razele îndepărtaţilor luminători mă priveşte veşnicia; sunt aşa mic şi neînsemnat, dar cu mine

este Domnul şi pretutindeni sunt păzit de dreapta Lui cea iubitoare.

Slavă Ţie, pentru necontenita Ta purtare de grijă,

Slavă Ţie, pentru oamenii pe care pronia Ta mi i-a adus în cale,

Slavă Ţie, pentru dragostea rudelor, pentru dăruirea prietenilor,

Slavă Ţie, pentru blândeţea dobitoacelor care-mi slujesc,

Slavă Ţie, pentru clipele luminoase ale vieţii mele,

Slavă Ţie, pentru bucuriile limpezi ale inimii,

Slavă Ţie, pentru fericirea de a trăi, de a mă nevoi şi de a contempla,

Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 6-lea

Cât eşti de măreţ şi de apropiat întru cumplita suflare a furtunii, cum se vădeşte atotputernicia mâinii Tale în şerpuirea fulgerelor orbitoare: minunată este măreţia Ta. Glasul Domnului peste câmpii şi în foşnetul codrilor, glasul Domnului în purcederea tunetelor şi ploii, glasul Domnului peste ape multe. Lăudat fii în vuietul munţilor care scuipă foc. Tu scuturi pământul ca pe un veşmânt; Tu înalţi până la cer valurile mării. Laudă Ţie, Celui Ce ai smerit trufia omenească, făcând să se înalţe strigăt de pocăinţă: *Aliluia!*

Icosul al 6-lea

Ca fulgerul când luminează cămările ospăţului şi, după el, par jalnice toate făcliile, aşa ai strălucit şi Tu în sufletul meu, fără de veste, la vremea celor mai mari bucurii ale mele; iar după lumina Ta de fulger, ce palide, întunecate şi firave păreau aceste bucurii!... Sufletul meu năzuieşte spre Tine!

Slavă Ţie, culme a celor mai înalte visuri omeneşti,

Slavă Ţie, pentru setea noastră nepotolită după împărtăşirea cu Dumnezeu,

Slavă Ţie, Celui Ce ai aprins în noi un dor mai mare de cele cereşti decât de cele pământeşti,

Slavă Ţie, Celui Ce faci din noi fii ai luminii, înveşmântându-ne cu cele mai gingaşe raze ale Tale,

Slavă Ţie, Celui Ce ai zdrobit puterea duhurilor întunericului şi ai sortit tot răul nimicirii,

Slavă Ţie, pentru descoperirile Tale,

Slavă Ţie, pentru fericirea de a Te simţi şi a vieţui cu Tine,

Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 7-lea

In sânul minunatei simfonii care ne înfăşoară cu bogatele ei armonii se face auzită chemarea Ta. Tu ne descoperi pridvorul împărăţiei ce va să fie în dulceaţa cântărilor, în minunatele acorduri ale sunetelor, în simţirea înaltă din glăsuirea lor, în strălucirea lucrării artistului. Orice adevărată frumuseţe ne poartă sufletul spre Tine, ca o puternică chemare, făcându-ne să înălţăm cu glas de sărbătoare cântarea: *Aliluia!*

Icosul al 7-lea

Cu pogorârea Sfântului Tău Duh, Tu luminezi şi faci să rodească arta pictorilor, inspiraţia poeţilor, gândirea savanţilor. Cu puterea cunoaşterii de sus pătrund ei legile Tale, luminându-ne adâncul înţelepciunii Tale de Ziditor. Lucrările lor şi fără de voie Te mărturisesc. O, cât eşti de mare în operele lor, cât eşti de mare în omul pe care Tu l-ai făcut!

Slavă Ţie, Celui Ce Ţi-ai arătat puterea în legile ce cârmuiesc zidirea,

Slavă Ţie, că toată făptura e plină de legile pe care i le-ai rânduit,

Slavă Ţie, pentru tot ce ni s-a descoperit prin harul Tău,

Slavă Ţie, pentru ceea ce cu înţelepciune ne-ai ascuns,

Slavă Ţie, pentru geniul minţii omeneşti,

Slavă Ţie, pentru puterea de a lucra cele de folos,
Slavă Ţie, pentru limbile de foc ale inspiraţiei,
Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 8-lea

Cât de apropiat eşti de noi în ziua bolii! Tu însuţi cercetezi pe cei bolnavi, Tu însuţi Te apleci spre patul celui suferind, şi inima lui stă de vorbă cu Tine. Tu luminezi sufletul cu pace în vremea grelelor pătimiri şi scârbe, Tu trimiţi ajutor neaşteptat. Tu mângâi, Tu cercetezi cu dreptate şi mântui, Ţie Îţi înălţăm cântare: *Aliluia!*

Icosul al 8-lea

Când, prunc fiind, Te-am chemat cu înţelegere pen-tru prima oară, mi-ai împlinit rugăciunea şi mi-ai adumbrit sufletul cu pacea harului Tău. Atunci am înţeles că Tu eşti bun şi fericiţi sunt cei care aleargă la Tine. Am început a Te chema din ce în ce mai des, iar acum strig:

Slavă Ţie, Celui Ce plineşti cererea mea pentru cele bune,
Slavă Ţie, Celui Ce veghezi necontenit asupra mea,
Slavă Ţie, Celui Ce tămăduieşti neputinţele şi scârbele cu trecerea vindecătoare a timpului,
Slavă Ţie, Celui Ce singur ştii de ce îngădui să fim prigoniţi pe nedrept,
Slavă Ţie, Celui prin Care nici o pierdere nu e de neînlocuit şi tuturor le dăruieşti viaţa de veci,
Slavă Ţie, Celui Ce faci nepieritor tot lucrul cel înalt şi bun,
Slavă Ţie, Celui Ce ne-ai făgăduit reîntâlnirea cea dorită cu cei de aproape ai noştri adormiţi întru nădejdea învierii,
Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 9-lea

De ce zâmbeşte tainic toată făptura în zilele de praznic? De ce atunci se revarsă în inimă o minunată uşurare, fără asemănare cu cele pământeşti şi însuşi văzduhul

devine altar şi biserică purtătoare de lumină? E adierea harului Tău, e strălucirea Taborului, cerul şi pământul cântă atunci lauda: *Aliluia!*

Icosul al 9-lea

Când m-ai insuflat spre a sluji aproapelui, luminându-mi sufletul cu umilinţa, atunci una din razele Tale nenumărate a căzut asupra inimii mele, şi ea s-a făcut purtătoare de lumină, fier în văpaie: am privit chipul Tău tainic şi neapropiat.

Slavă Ţie, Celui Ce ai preschimbat viaţa noastră cu faptele bunătăţii,

Slavă Ţie, Celui Ce ai pecetluit cu negrăită dulceaţă fiecare din poruncile Tale,

Slavă Ţie, Celui Ce Te sălăşluieşti în chip nevăzut acolo unde adie buna mireasmă a milostivirii,

Slavă Ţie, Celui Ce ne-ai trimis nereuşite şi scârbe, ca să ne întoarcem ochii spre suferinţa celorlalţi,

Slavă Ţie, Celui Ce ai pus mare răsplată în însăşi fapta bună,

Slavă Ţie, Celui Ce primeşti avântul spre cele înalte,

Slavă Ţie, Celui Ce învălui cu iubirea mai presus de toate,

Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 10-lea

Un lucru prefăcut în pulbere nu se alcătuieşte iară din aceasta, dar Tu învii pe cei a căror conştiinţă s-a stins şi întorci la frumuseţea cea dintâi sufletele ce o pierduseră fără nădejdea de a o mai dobândi. Cu Tine nimic nu e cu neputinţă de îndreptat. Tu eşti cu totul dragoste. Tu eşti Cel Ce pe toate le zideşti şi Cel Ce iarăşi dai viaţă. Pe Tine Te lăudăm, cântând: *Aliluia!*

Icosul al 10-lea

Dumnezeul meu, Cel Ce cunoşti căderea îngerului trufaş al zorilor, mântuieşte-mă cu harul Tău, nu mă lăsa să mă îndepărtez şi să mă îndoiesc de Tine. Ascute auzul

meu, ca să aud în toate clipele vieţii mele glasul Tău tainic şi să-Ţi strig, Iubitorule de oameni:

Slavă Ţie, pentru minunatele potriviri de întâmplări pe care le-a rânduit pronia Ta,

Slavă Ţie, pentru presimţirile dăruite de har,

Slavă Ţie, pentru poveţele glasului tainic,

Slavă Ţie, pentru descoperirile din vis şi din trezie ale cuvioşilor Tăi,

Slavă Ţie, Celui Ce zădărniceşti planurile nefolositoare,

Slavă Ţie, Celui Ce ne trezeşti prin suferinţe din beţia patimilor,

Slavă Ţie, Celui Ce smereşti spre mântuire trufia inimii,

Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 11-lea

Prin lanţul de gheaţă al veacurilor simt suflul fierbinte al dumnezeirii Tale şi dragostea Ta de oameni. Tu eşti aproape, sorocul vremurilor se apropie. Văd Crucea Ta: ai îndurat-o pentru mine. În pulbere se aşterne duhul meu înaintea Sfintei Cruci: aici e biruinţa iubirii şi a mântuirii, aici nu încetează în veci lauda: *Aliluia!*

Icosul al 11-lea

Fericit cel care va cina în împărăţia Ta, însă Tu m-ai împărtăşit încă de pe pământ cu această fericire de fiecare dată când mi-ai întins cu dreapta Ta dumnezeiască Trupul şi Sângele Tău, iar eu, mult păcătosul, am primit Sfintele Taine şi am simţit iubirea Ta cea negrăită şi mai presus de fire.

Slavă Ţie, pentru puterea harului Tău cel necuprins şi de viaţă făcător,

Slavă Ţie, Celui Ce ai înălţat Biserica Ta ca adăpost lumii ostenite,

Slavă Ţie, Celui Ce ne-ai născut a doua oară prin apele cele de viaţă făcătoare ale Botezului,

Slavă Ţie, căci Tu întorci celor care se pocăiesc neprihănirea crinilor,

Slavă Ţie, adânc nesecat al iertării,

Slavă Ţie, pentru paharul vieţii şi pentru pâinea bucuriei veşnice,

Slavă Ţie, Celui ce ne-ai ridicat spre cer,

Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 12-lea

De multe ori am privit cum se răsfrângea Slava Ta pe chipurile celor răposaţi. Cum străluceau de nepământească frumuseţe şi bucurie. Cât de nematerialnice păreau trăsăturile lor: cu adevărat era praznicul fericirii şi al odihnei în sfârşit atinse; tăcerea lor striga spre Tine. În ceasul sfârşitului luminează şi sufletul meu, cel care strigă: *Aliluia!*

Icosul al 12-lea

Ce înseamnă laudele mele înaintea Ta! Eu nu am auzit cântarea heruvimilor – aceasta este partea sufletelor înalte, dar ştiu cum Te slăveşte firea. Am privit iarna cum, sub tăcerea lunii, întreg pământul Îţi aduce tihnită rugăciune, înveşmântat în haină albă, strălucind de nestematele zăpezii. Am văzut cum se bucură de Tine soarele care răsare şi am auzit corurile păsărilor slavoslovind. Am auzit cum foşnesc codrii, cântă vânturile şi apele susură cu taină despre Tine, am auzit cum Te propovăduiesc cetele luminătorilor prin mişcarea pe care le-ai rânduit-o, cu înţelepciune, pe nesfârşitele întinderi. Ce e lauda mea! Firea este ascultătoare, iar eu nu sunt. Atâta cât trăiesc şi văd dragostea Ta, râvnesc să-Ţi mulţumesc, să mă rog Ţie şi să strig:

Slavă Ţie, Celui Ce ne-ai arătat lumina,

Slavă Ţie, Celui Ce ne-ai iubit cu dragoste adâncă, nemăsurată şi dumnezeiască,

Slavă Ţie, Celui Ce ne umbreşti cu lumina, cu cetele Sfinţilor şi îngerilor Tăi,

Slavă Ţie, Preasfântule Părinte, Care ne-ai chemat să dobândim împărăţia Ta,

Slavă Ţie, Duhule Sfinte, Soare De-Viaţă-Făcător al veacului ce va să vină,

Slavă Ţie, Fiule al lui Dumnezeu, începătură a mântuirii noastre,

Slavă Ţie pentru toate, Treime Dumnezeiască şi Preabună,

Slavă Ţie, Dumnezeule, în veci!

Condacul al 13-lea

O, Preabună şi De-Viaţă-Făcătoare Treime, primeşte mulţumire pentru toate milele Tale şi ne arată vrednici de binefacerile Tale ca, înmulţind talanţii care ne-au fost încredinţaţi, să intrăm în veşnica bucurie a Domnului nostru, cântând cântare de biruinţă: *Aliluia!*

(Acest Condac se zice de trei ori. Apoi se zice *Icosul* întâi: *Venit-am pe lume*... şi *Condacul* întâi: *Împărate al veacurilor*... Şi se face *Otpustul*).

PRAVILA DE RUGĂCIUNE „BOGORODIŞNAIA”

(constând în citirea de 150 de ori a închinării Sfântului Arhanghel Gavriil către Sfânta Fecioară Maria)

La începutul acestei pravile se citesc rugăciunile: *Tatăl nostru, Uşa milostivirii,* rugăciunea pentru părintele duhovnic şi de mântuire.

Uşa milostivirii deschide-o nouă, Binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim noi cei ce nădăjduim întru Tine, ci să ne mântuim prin Tine din nevoi, că Tu eşti mântuirea neamului creştinesc!

Mântuieşte Doamne, pe părintele meu duhovnicesc (numele) şi pe toţi fiii lui duhovniceşti şi pe fraţii noştri întru Hristos şi pe toate rudeniile cele după duh şi după trup, întăreşte-i, apără-i şi miluieşte-i, dă-le mângâiere în scârbe şi vindecare de boli, Doamne! Trimite-i lui harul Sfântului Duh şi pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu ajută-ne, Doamne, să ne îndreptăm viaţa şi să ne mântuim sufletele noastre. Amin!

Apoi zicem de câte zece ori *închinăciunea:*

„Născătoare de Dumnezeu fecioară, bucură-Te, ceea ce eşti plină de har, Marie, Domnul este cu Tine. Binecuvântată eşti Tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui Tău, că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre.”

După fiecare 10 rugăciuni (închinăciuni) citim „Uşa milostivirii", după care ne rugăm la Maica Domnului după trebuinţele fiecăruia cu cuvintele noastre, adăugând următoarele cereri:

După primele 10 rugăciuni: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, mântuieşte şi păzeşte pe toţi creştinii drept măritori, sporeşte-le credinţa şi pocăinţa, iar pe cei adormiţi odihneşte-i în veşnica slavă a Domnului nostru.

După douăzeci: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, mântuieşte-i şi întoarce-i în Biserica Ortodoxă pe cei rătăciţi şi căzuţi robi ai Tăi (*numele*).

După treizeci: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, mântuieşte-l şi păzeşte-l pe părintele meu duhovnicesc (*numele*) şi cu sfinte rugăciunile lui miluieşte-mă pe mine, păcătosul.

După patruzeci: O, Preasfântă stăpână de Dumnezeu Născătoare, potoleşte întristările noastre şi trimite mângâiere celor scârbiţi şi bolnavi robi ai Tăi (*numele*).

După cincizeci: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, izbăveşte-mă de ispite şi de tot răul şi năpăstuirile.

După şaizeci: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, ajută-mă să săvârşesc toate lucrările mele întru slava lui Dumnezeu, spre folosul celor apropiaţi.

După şaptezeci: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, păzeşte-mă de tot răul şi acoperă-mă cu cinstitul Tău omofor.

După optzeci: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, înviază sufletul meu şi dăruieşte-mi rugăciune statornică către Tine.

După nouăzeci: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, ajută-mi cu milostivirea Fiului Tău şi a Stăpânului nostru, ca să-mi trimită harul rugăciunii celei arzătoare şi osârdnice.

După o sută: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, înduplecă-L pe Domnul nostru Iisus Hristos să mă miluiască pe mine, păcătosul, să-mi ierte toate păcatele şi să mântuiască păcătosul meu suflet.

După o sută zece: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, aprinde-mă cu iubirea Ta, întăreşte-mă cu credinţa şi luminează ochii mei întunecaţi cu păcatele.

După o sută douăzeci: O, preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, izbăveşte-mă de gânduri deşarte şi dăruieşte-mi cuget şi inimă avântate spre mântuire.

După o sută treizeci: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, trimite-mi pace sufletească, odihnă şi sănătate trupească.

După o sută patruzeci: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, dăruieşte-mi sfârşit paşnic şi netulburat şi călăuzeşte-mi sufletul prin vămile cele înfricoşătoare.

După o sută cincizeci: O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, să-mi fii mie, Maică a lui Dumnezeu, zid nebiruit şi protectoare puternică; nu mă respinge pe mine păcătosul şi nevrednicul, care alerg la împărătescul Tău acoperământ, căci Tu eşti nădejdea creştinilor şi adăpostirea păcătoşilor.

La **sfârşitul** pravilei de rugăciune rostim:

Cuvine-se cu adevărat să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, Cea pururea fericită şi preanevinovată şi maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii şi eşti mai mărită fără de asemănare decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pre Tine, Cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Doamne miluieşte (de 3 ori).

Apoi citim această:

Rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

Preasfântă de Dumnezeu Născătoare Fecioară, acoperă-mă şi mă păzeşte pre mine, robul Tău, de toată răutatea sufletului şi a trupului şi de tot vrăjmaşul văzut şi nevăzut.

„Bucură-Te, ceea ce eşti cu har dăruită, Marie, Domnul este cu Tine! Binecuvântată eşti Tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui Tău, că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre". Bucură-Te şi Te veseleşte, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, şi Te roagă pentru robul Tău. Doamnă şi Stăpână a îngerilor şi Maică a creştinilor, ajută-mi mie, robului Tău. O, Marie, cu totul fără de prihană, bucură-Te, Mireasă nenuntită. Bucură-Te, bucuria celor necăjiţi şi mângâierea celor scârbiţi. Bucură-Te, hrana celor flămânzi şi limanul celor înviforaţi. Bucură-te, Cea mai sfântă decât sfinţii şi decât toată zidirea mai cinstită. Bucură-Te, sfinţenia Tatălui, lăcaşul Fiului şi umbrirea Sfântului Duh. Bucură-Te, palatul de lumină al lui Hristos, Dumnezeul nostru, Împăratul tuturor. Bucură-Te, Maica sărmanilor şi toiagul orbilor. Bucură-Te, lauda creştinilor şi ajutătoarea cea gata a celor ce te cheamă pe Tine.

Preasfântă Stăpâna mea, păzeşte-mă sub acoperământul Tău, căci în preacuratele Tale mâini îmi pun duhul meu. Fii ajutătoare şi acoperământ sufletului meu în ziua cea înfricoşătoare a judecăţii şi roagă-Te pentru mine, nevrednicul, să intru curat şi limpezit în Rai. Să nu mă lepezi, Doamna mea, pre mine, robul Tău, ci ajută-mi mie şi dă-mi împlinirea cererii. Izbăveşte-mă de toată primejdia, bântuiala, nevoia şi neputinţa şi dăruieşte-mi pocăinţă mai înainte de sfârşit. Ca prin mijlocirea şi ajutorul Tău mântuindu-mă în viaţa aceasta de acum de tot vrăjmaşul văzut şi nevăzut, umblând cu plăcere de Dumnezeu în voia iubitului Tău Fiu şi Dumnezeului nostru, iar la ziua cea înfricoşătoare a judecăţii izbăvindu-mă de veşnica şi grozava

muncă, să mă închin, să mulţumesc şi să slăvesc întru tot Sfânt Numele Tău, în vecii vecilor. Amin!

Bucură-Te, Cea plină de har!
Bucură-Te, Ceea ce eşti Preafericită!
Bucură-Te, cea Preabinecuvântată!
Domnul este cu Tine!

Tiparul executat la «Tipografia Oastea Domnului» – Sibiu
Broşat la «POLSIB» SA – Sibiu

În această parte sunt explicate pe larg (aproape 200 de pagini A4) *tehnicile de memorare.*

De la primul semn pe caiet sau pe curs, trecând prin memorarea de cel puțin două ori mai rapidă decât credeai că se poate şi până la repetarea în forța, care te va uimi chiar şi pe tine de cât de uşoară poate fi.

ÎNTREBĂRI ŞI ASPECTE PE CARE LE LĂMURIM

– Ştii că adesea faci chiar primul pas greşit? E vorba de modul în care iei notele de curs. Învață să iei note de curs care să te ajute să cîştigi şi un job într-o multinațională! (cu exemple concrete)

– La intrarea în facultate tu îți alegi concurența reala. Ştiai? Şi tot tu stabileşti dacă iei bursă sau nu, iar nu profesorul sau „norocul”.

– Ştii o cale simplă spre a fi sigur pe nota ta? (o găseşti în subcapitolul **„În anticamera succesului”**).

– Află si rețeta prin care să te prezinți la examen încrezător că o să ştii 120% din ceea ce ți se va cere.

– Cauți o metodă pentru un bun început? Eu am aplicat-o seara, pentru randament dublu dimineața. Durează o oră şi îți adaugă alte patru ore la ziua urmatoare. Iar reținerea e mult mai buna. Vrei?

– exista o metoda, usor de aplicat, cu o eficienta de 1,5-2 ori mai mare decat in cazul invatarii obişnuite

– Ce culori favorizeaza viteza de învăţare? Cum să faci să nu te încurci singur? Iată întrebări la care răspunde acest capitol. Cu exemple şi anti-exemple!

– „Coduri" mai mult sau mai puţin secrete sintetizate din experienţa altora pentru ca la o simplă privire asupra paginii să îţi revină în cap toată informaţia, ordonată şi sintetizată.

– *„Ce este schema? Chiar foloseşte la ceva?" Nu numai că foloseşte, dar o schemă incorectă te condamnă la nesiguranţă în timpul examenului. Ai exemple clare, şi variante pornind de la acelaşi text, despre cum să te ajuţi singur să nu mai tremuri la examen.*

– Deşteaptă toate colţurile memoriei! Promisiunea trainiciei, bizarerii care te fac să reţii perfect, ce spune experienta altora... toate într-un singur capitol, pornind de la fapte reale!

– Foloseste „scurtături", şi legături pentru a-ţi aduce aminte peste ani, instantaneu, de ceea ce ai nevoie!

- Există vreo metodă infailibilă ca să opreşti mersul accelerat al timpului? Există. O găseşti în subcapitolul **„Nu-mi dau seama cum trece timpul! Cum să fac să treacă mai incet?"**

- Forma cea mai eficientă de repetare: comasarea sau eşalonarea? (ce-i aia?)

- Cât de mult nu e prea mult? Aici afli **de ce** unii care au repetat se trezesc **la examen că nu mai ştiu nimic.**

- Înveţi prea mult, înveţi prea puţin? De unde ştii?

- La ce intervale repetăm pentru a avea eficienţa maximă?

- Poţi afla o metodă a aşilor învăţării, uşoară, dar care te solicită mai mult decât un examen – tocmai pentru ca la examen să fii expert!

Primul pas corect este să descarci ghidul **GRATUIT „Secretele învăţării corecte şi rapide"**. Află urgent ce fac cei ce reuşesc mereu la examene!

www.succes-examene.asconet.ro

Intră în scenă tot ceea ce ține de sufletul tău şi de împrejurările exterioare pentru ca învățarea să fie exact aşa cum o visezi: plăcută, lină şi eficientă.

Tehnicile de memorare sunt necesare, iar daca nu le cunoşti îți iroseşti timpul şi tremuri în examen.

Dar nu sunt suficiente. Subtilități care îți pot scăpa, deşi sunt la îndemâna oricui, te pot conduce la agonie sau la extaz.

Tu unde vrei sa ajungi?

ÎNTREBĂRI LA CARE DĂM RĂSPUNS

- Banala cameră de învățat te poate stimula prin mici trucuri sau îți poate înnoda mintea, dacă nu faci ce trebuie.

– Află câteva metode plăcute ca să faci din învățare o destindere (ce-am zis, Doamne!).

– Aici mai ai şi „Soluția când se prăbuşeşte totul".

– Ce faci ca să nu ajungi în criză de timp în pregătirea pentru orice examen.

– Afla o tehnica de exceptie pentru a-ti programa succesul.

– Ce poti să faci când apar situații mai ciudate din familie (ignorare, lipsă de sprijin, descurajare, certuri)? Nimic altceva decât să îți creezi mediul perfect de învățare în mijlocul vacarmului. Tehnici la îndemână... dacă vrei.

– „Eu învăț mai bine noaptea" – realitate sau impresie?

– Lipsa somnului înainte de examene m-a ajutat să le trec cu brio. Află cum oboseala scade... dormind mai puţin (o idee prelucrată după un best seller mondial), de ce este somnul un ajutor al memoriei şi cum să obţii victoria totală asupra oboselii

– Găseşti un remediu natural la îndemâna oricui şi un alt remediu prin care să învingi oboseala de dimineaţă (cea după o noapte cu prea puţine ore dormite).

– Cum îţi poţi (din) nou dubla viteza de învăţare, care sunt orele cele mai potrivite pentru odihna de noapte şi încă un mit dărâmat te vor ajuta sa fii fresh după o întreagă sesiune (de admitere sau de facultate).

– Destinde-ţi nervii printr-o metodă care suplineşte 4 ore de somn!

– Sfârşitul încununează opera. Afla cum să nu strici munca de până acum.

GATA PENTRU MARELE PAS SPRE SUCCES ????

GRĂBEŞTE-TE ŞI PRIMEŞTI UN CADOU!

Primul pas corect este să descarci ghidul **GRATUIT „Secretele învăţării corecte şi rapide”.** Află urgent ce fac cei ce reuşesc mereu la examene!

www.succes-examene.asconet.ro

ÎN CURÂND:

ARTA SUCCESULUI LA EXAMENE

de Horațiu Sasu

Zi banală de examene. Rumoare, voci, priviri disperate… Uneori întrebări răzlețe fără răspuns: „Dacă mă pică, ce mă fac?”. Explozii de bucurie pentru un noroc „neaşteptat”… Eşecuri ale oamenilor care învățaseră „ca pe apă”...

Înainte de a ajunge la concluzia că nu e dreptate în lumea asta, întreabă-te dacă nu îți scapă ceva.

Adică:

– ce impresie are profesorul despre tine? Cea pe care ai produs-o, dacă ai avut grijă de aşa ceva.

– te-ai informat ce să faci să nu greşeşti? Există surse de informare la îndemâna ta şi adesea infailibile

– ştii exact ce să faci la ceas de îndoială?

– ştii să îți domini emoțiile?

– ştii exact ce trebuie să faci la un examen de admitere?

– ştii care e parte bună a îngrijorării? în anumite “doze” te poartă spre succes!

– examinatorul e şi el om, cu preferințele şi antipatiile sale. Ştii cum să le foloseşti în favoarea ta la examen?

– cum foloseşti primele minute ale examenului ca să îți asiguri deja o mare parte din succes?

– cum dublezi timpul din examen?

– ce te trădează la examen şi cum îl faci pe profesor să îşi dea seama că ştii înainte de a te “stoarce” cu întrebările şi fără a-ți citi lucrarea până la sfârşit?

– ştii să îl “citeşti” pe profesor ca să îți modelezi răspunsul?

– ce faci când nu ştii să rezolvi subiectul? Să nu îmi spui că ieşi din clasă!

– ce să extragi din experiență pentru a obține succesul la următoarele examene

ARTA SUCCESULUI LA EXAMENE – ca să scapi de emoții!